

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник Міністра
молоді та спорту України

_____ Матвій БІДНИЙ

_____ 2021 р.

ПРАВИЛА
спортивних змагань з хортингу

I. Загальні положення

1. Правила спортивних змагань з хортингу (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з хортингу, які проводяться на території України.

2. Хортинг – вид спорту створений в Україні як складова патріотичного, культурного та духовного виховання дітей та молоді, відродження та розвинення оздоровчих та спортивних традицій українського народу, зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових якостей людини шляхом залучення населення до участі у змаганнях з хортингу.

3. Ці Правила розроблені відповідно до Правил Всесвітньої федерації хортингу (далі – ВФХ).

4. Вимоги цих Правил стосуються всіх дисциплін, з яких проводяться змагання з хортингу.

5. Правила є документом, що регламентує порядок організації, проведення та підведення підсумків змагань з хортингу, визначає систему, порядок та умови змагальної діяльності, систему суддівства змагань.

6. Спортивні змагання з хортингу проводяться з метою:

1) популяризації серед широких верств населення виду спорту, забезпечення прогресивних змін у розвитку спортивних єдиноборств, що дасть змогу підвищити їх роль у фізичному розвитку громадян, зміцнення авторитету України в світовому співтоваристві;

2) визначення найкращих спортсменів і команд, підвищення майстерності спортсменів, підготовка їх для подальшої участі у змаганнях різного рівня;

3) підвищення спортивної майстерності спортсменів, виконання нормативів Єдиної спортивної класифікації України;

4) визначення призерів і переможців;

5) виявлення найсильніших спортсменів для формування збірних команд України з хортингу для участі в міжнародних змаганнях;

6) виявлення команд-переможців і призерів у ході проведення командних змагань;

7) покращення методів та практики суддівства змагань з хортингу;

8) обміну досвідом, знаннями та інформацією.

7. Якщо під час проведення спортивних змагань з хортингу виникають підстави для сумнівів в інтерпретації цих Правил та інших положень, що використовуються, спірні питання мають роз'яснюватися за рішенням головного судді змагань або головою, іншим повноважним представником Колегії суддів Федерації хортингу України (далі – Федерація).

8. Ці Правила визначені для обов'язкового використання під час проведення змагань з хортингу на території України відповідно до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України. Спортивні ситуації, що не визначені цими Правилами, трактуються відповідно до Правил ВФХ.

9. Ці Правила призначені для організаторів, суддів, тренерів і осіб, які займаються хортингом.

10. Антидопінговий контроль спортсменів, які беруть участь у змаганнях з виду спорту хортинг здійснюється відповідно до Закону України «Про допінговий контроль у спорті» та Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті.

II. Організація та проведення змагань

1. Організація змагань

1. Для організації та проведення спортивних змагань на високому рівні формується Оргкомітет. Оргкомітет затверджує в установленому порядку план підготовки, проведення змагань та здійснює заходи, спрямовані на його виконання, у тому числі щодо підготовки та облаштування змагальних майданчиків (хортів), місць зберігання інвентарю, розташування транспортних засобів, розміщення, харчування і медичного обслуговування учасників і суддів, інформаційного забезпечення змагань, пропаганди хортингу, поширення відомостей щодо змагань у засобах масової інформації.

2. В разі відсутності Оргкомітету його обов'язки покладаються на організацію, що проводить змагання.

3. Право офіційного висвітлення інформації щодо змагань в друкованих та інтернет-ресурсах мають тільки представники засобів масової інформації (ЗМІ), акредитованих Оргкомітетом змагань. Фото та відеозйомку поблизу хорту можуть здійснювати тільки акредитовані представники ЗМІ.

4. Під час проведення змагань усім його учасникам та офіційним особам забороняється куріння, вживання алкоголю і наркотичних речовин у спорудах, де проходять змагання, та на території, прилеглій до них.

2. Види змагань

1. Спортивні змагання з хортингу можуть бути:

1) особистими, в яких визначаються зайняті учасниками місця в розділах, вікових групах і вагових категоріях відповідно до Регламенту проведення змагань (далі – Регламент);

2) командними, в яких визначаються тільки місця команд;

3) особисто-командними, в яких визначаються місця, що посіли учасники індивідуально, та результати заявлених команд.

2. Вид змагання обов'язково зазначається у відповідному Регламенті.

3. Система проведення змагань

1. Система проведення змагань зазначається у відповідному Регламенті.

2. Змагання можуть проводитися за наступними системами:

1) прямого вибування (олімпійська система) – з вибуванням тих, хто програв після однієї поразки, якщо учасники виступають у двох підгрупах. Учасники змагань, які програли двобій за вихід у фінал, беруть участь у двобоях за третє місце, але у змаганнях без розради двобої за третє місце не проводяться, присуджується два третіх місця;

2) коловою (за колом) – кожний учасник (команда) змагається з кожним учасником (командою);

3) змішаною – змагання проводяться з використанням різних систем визначення переможця.

4. Розділи проведення змагань

1. Змагання з хортингу проводяться у розділах: двобій, сутичка, боротьба, військово-спортивний комплекс, фехтування, форма, показовий виступ, поліцейський самозахист.

2. Розділи змагань з хортингу поділяються на контактні та умовно-контактні.

Контактні розділи: двобій, сутичка, боротьба, військово-спортивний комплекс, фехтування.

Умовно-контактні розділи: форма, показовий виступ, поліцейський самозахист.

3. Контактні розділи:

1) двобій – два учасники двобою проводять між собою вільний двобій із дозволеною ударною та кидковою технікою в стійці та партері;

2) сутичка – два учасники проводять борцівську сутичку у формі, що складається з шортів, майки;

3) боротьба – два учасники двобою проводять між собою вільну борцівську сутичку в одязі (куртка, брюки, пояс) із дозволеною тільки кидковою технікою в стійці та партері;

4) військово-спортивний комплекс – безліч учасників за рейтинговою системою в мультифункціональному багатоборстві;

5) фехтування – два учасники проводять поєдинок на пневматичній зброї із дозволеною тільки кидковою технікою в стійці.

4. Умовно-контактні розділи:

1) форма — всі учасники розділу змагаються між собою, виконуючи формальні комплекси хортингу відповідно до Правил.

Змагання проводяться окремою дисципліною в особистому, парному та командному розрядах.

Особистий розряд – задану суддівською колегією форму виконує один учасник самостійно.

Парний розряд – задану суддівською колегією форму виконує одночасно два учасника однієї команди (пара) незалежно від статі.

Командний розряд – задану суддівською колегією форму виконує одночасно п'ять учасників однієї команди (команда) незалежно від статі.

2) показовий виступ – змагання проводяться окремою дисципліною, виконуються в трьох варіантах: в особистому розряді виступає один представник команди; в парному розряді виступає команда з двох учасників незалежно від статі (показова пара); в командному розряді виступає команда з п'яти учасників (показова команда) незалежно від статі.

3) поліцейський самозахист – змагання проводяться окремою дисципліною, оцінюється ефективність реагування на раптовий напад. Спортсмен, дії якого оцінюється не знає, яким саме чином буде здійснено на нього напад. Звісно, якість техніки самозахисту буде нижчою, ніж при

демонстрації відбиття заздалегідь обговореного нападу, але такі дії є більш реалістичними.

5. Учасник змагання в одному розділі може бути допущений до участі у змаганні в іншому або декількох інших розділах змагань.

6. До участі в умовно-контактних розділах в командному розряді допускаються спортсмени різних вікових категорій в складі однієї команди, але не нижче ніж на 2 вікові категорії.

III. Учасники змагань

1. Вікові групи

1. Учасники змагань з хортингу поділяються на вікові групи:

- 1) молодші юнаки та дівчата 8–9 років;
- 2) юнаки та дівчата 10–11 років;
- 3) старші юнаки та дівчата 12–13 років;
- 4) кадети та кадетки 14–15 років;
- 5) юніори та юніорки 16–17 років;
- 6) молодь (чоловіки, жінки) 18–21 рік;
- 7) дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше;

2. Вікова група – молодь (чоловіки, жінки) 18–21 роки – визначається цими Правилами окремою віковою групою, серед спортсменів якої проводяться змагання.

2. Вагові категорії

№ п/п	Назва категорії	Стать	
		Чоловіча	Жіноча
1. Молодші юнаки та дівчата 8–9 років			
1.	Найлегша	до 20 кг	до 20 кг
2.	Легка	20–25 кг	20–25 кг
3.	Напівсередня	25–30 кг	25–30 кг
4.	Середня	30–35 кг	30–35 кг
5.	Важка	35–40 кг	35–40 кг
6.	Суперважка	понад 40 кг	понад 40 кг
2. Юнаки та дівчата 10–11 років			
1.	Найлегша	до 30 кг	до 25 кг
2.	Легка	30–35 кг	25–30 кг
3.	Напівсередня	35–40 кг	30–35 кг
4.	Середня	40–45 кг	35–40 кг
5.	Важка	45–50 кг	40–45 кг
6.	Суперважка	понад 50 кг	понад 45 кг
3. Старші юнаки та дівчата 12–13 років			
1.	Найлегша	до 35 кг	до 35 кг
2.	Легка	35–40 кг	35–40 кг
3.	Напівсередня	40–45 кг	40–45 кг
4.	Середня	45–50 кг	45–50 кг

5.	Напівважка	50–55 кг	50–55 кг
6.	Важка	55–60 кг	55–60 кг
7.	Суперважка	понад 60 кг	понад 60 кг
4. Кадети та кадетки 14–15 років			
1.	Найлегша	до 45 кг	до 40 кг
2.	Легка	45–50 кг	40–45 кг
3.	Напівсередня	50–55 кг	--/--
4.	Середня	55–60 кг	45–50 кг
5.	Напівважка	60–65 кг	50–55 кг
6.	Важка	65–70 кг	55–60 кг
7.	Суперважка	понад 70 кг	понад 60 кг
5. Юніори та юніорки 16–17 років			
1.	Найлегша	до 50 кг	до 45 кг
2.	Напівлегка	50–55 кг	45–50 кг
3.	Легка	55–60 кг	50–55 кг
4.	Напівсередня	60–65 кг	--/--
5.	Середня	65–70 кг	55–60 кг
6.	Напівважка	70–75 кг	60–65 кг
7.	Важка	75–80 кг	65–70 кг
8.	Суперважка	понад 80 кг	понад 70 кг
6. Молодь (чоловіки, жінки) 18–21 рік			
1.	Найлегша	до 52 кг	до 50 кг
2.	Легка	52–56 кг	50–55 кг
3.	Перша напівлегка	56–60 кг	55–60 кг
4.	Друга напівлегка	60–65 кг	--/--
5.	Перша напівсередня	65–70 кг	60–65 кг
6.	Друга напівсередня	70–75 кг	--/--
7.	Середня	75–82 кг	65–70 кг
8.	Напівважка	82–90 кг	70–76 кг
9.	Важка	90–98 кг	76–82 кг
10.	Суперважка	понад 98 кг	понад 82 кг
11.	Абсолютна	відкрита вагова катег.	відкрита вагова катег.
7. Дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше			
1.	Найлегша	до 52 кг	до 50 кг
2.	Легка	52–56 кг	50–55 кг
3.	Перша напівлегка	56–60 кг	55–60 кг
4.	Друга напівлегка	60–65 кг	--/--
5.	Перша напівсередня	65–70 кг	60–65 кг
6.	Друга напівсередня	70–75 кг	--/--
7.	Середня	75–82 кг	65–70 кг
8.	Напівважка	82–90 кг	70–76 кг
9.	Важка	90–98 кг	76–82 кг
10.	Суперважка	понад 98 кг	понад 82 кг

11.	Абсолютна	відкрита вагова катег.	відкрита вагова катег.
-----	-----------	------------------------	------------------------

1. Якщо кількість учасників, допущених мандатною комісією до змагань, недостатня для об'єктивного визначення результатів, організатори змагань мають право поєднувати дві суміжні вагові категорії за згодою представників команд.

2. Без попередження можуть бути об'єднані вагові категорії в разі розбіжності у вазі спортсменів менше 5 кг.

3. Допуск учасників до змагань

1. До участі в змаганнях допускаються спортсмени відповідного віку, статі, вагових категорій, спортивних розрядів і класифікаційних рівнів хортингу (ранків), зазначених у Правилах, оформлені в заявочному листі спортивної організації та мають необхідний медичний дозвіл.

2. Безпосередній допуск учасників (спортивних команд) до змагань покладається на мандатну комісію. Голова мандатної комісії призначається Головним суддею змагання та йому підпорядковується.

3. До змагань в умовно-контактних розділах серед юніорів та юніорок 16–17 років допускаються кадети та кадетки 14–15 років.

4. До змагань в умовно-контактних розділах серед молоді (чоловіки, жінки) та серед дорослих (чоловіки, жінки) допускаються юніори та юніорки 16–17 років, які є чемпіонами і призерами обласних та всеукраїнських змагань у своїй віковій групі.

5. До змагань у контактних розділах серед молоді (жінки) та серед дорослих (жінки) допускаються юніорки 16–17 років, які є чемпіонками країни або призерками міжнародних змагань у своїй віковій групі.

6. Одному спортсмену дозволяється брати участь у декількох розділах змагань за письмовим поданням представника команди та особистим бажанням.

7. Якщо представник команди офіційно заявляє учасника, але учасник спізнився чи не з'явився на мандатну комісію, медичну комісію, офіційне зважування, такий учасник до змагань не допускається.

8. В разі виникнення проблем з допуском спортсмена до участі в змаганнях остаточне рішення приймає Головний суддя змагань.

4. Права та обов'язки учасників змагань

1. Учасник змагань має право:

1) звертатися через офіційного представника своєї організації, у випадку його відсутності – через тренера, у випадку їх відсутності на змаганнях — особисто до суддівської колегії;

2) в разі травмування звертатися до лікаря змагань за медичною допомогою;

3) просити зупинити двобій, піднявши руку вгору, протягом п'яти хвилин для одержання медичної допомоги в разі травмування, відмовлення від продовження двобою, виникнення інших нестандартних ситуацій під час

двобою; використовувати до однієї хвилини для упорядкування костюма чи протекторів.

2. Учасник змагань зобов'язаний:

- 1) знати Програму і Регламент, суворо виконувати Правила;
- 2) поводитися коректно відносно учасників, суддів, представників і тренерів, які присутні на змаганнях;
- 3) суворо виконувати вимоги традиційного етикету хортингу перед початком, під час і після закінчення поєдинку;
- 4) виконувати санітарно-гігієнічні вимоги;
- 5) бути одягненим в охайний спортивний одяг: хортовку або майку та шорти, спортивне захисне екіпірування, рукавиці, протектори на гомілки, вдягнені під брюки хортовки, для учасників жіночої статі під куртку хортовки обов'язково вдягається неушкоджений протектор для грудей;
- 6) використовувати індивідуальні засоби захисту, зазначені в Регламенті;
- 7) надавати суддям можливість перевірки відповідності вимогам індивідуальних засобів захисту;
- 8) не залишати хорт без дозволу рефері;
- 9) виконувати команди рефері;
- 10) у випадку вказівки в Регламенті щодо обов'язкового страхування учасників – мати страховий поліс;
- 11) під час двобою не мати на тілі чи костюмі твердих предметів: затисків чи шпильок для волосся, шпильок, годинників, ланцюжків, кулонів, браслетів, кілець, гудзиків тощо;
- 12) у випадку виникнення причин, що не дають можливості продовжити змагання, негайно сповістити представника команди для звернення до Головного судді змагань.

5. Представники, судді, секунданти, тренери, капітани команд

1. Кожна команда - учасниця змагань має представника, суддю, секунданта, тренера і капітана команди, які можуть замінювати секунданта.

2. Представник є керівником команди, про що вказується в заявочному листі. Він несе відповідальність за дисципліну і поведінку учасників у місцях проживання, харчування, проведення змагань і безпосередньо на хорті, забезпечує своєчасну явку на двобій. Представник може бути присутнім на процедурі жеребкування учасників змагань та нарадах суддівської колегії, якщо вони проводяться разом із представниками. Представник команди під час змагань має бути одягнений в офіційний костюм. Офіційний протест щодо порушення Правил має право подати тільки представник команди.

3. Суддя, якого представляє команда, делегується на змагання відповідно до запрошення Головного судді змагань і входить до складу суддівської колегії змагань.

4. Секунданта учасника двобою призначає представник команди та вручає йому відповідний бейдж. Учасник має лише одного секунданта. Секундант виводить до хорту спортсмена команди, якого викликали на двобій, та виводить учасника з хорту після оголошення результатів двобою,

знаходиться в спеціально відведеному місці біля хорту, сидячи на стільці секунданта або стоячи біля стільця. Секунданту учасника забороняється втручатися в дії суддів і осіб, що проводять змагання, а також некоректно поводити себе, голосно звертаючись з місця роботи секунданта до суддівського столу та суддів на хорті. Секундант під час змагань має бути одягнений в офіційний спортивний костюм команди з відповідним бейджем. Секундант спортсмена є обличчям команди на рівні зі спортсменом, і має відповідати нормам поведінки під час змагань та вимагати від спортсмена, якого секундує, дотримання цих норм.

5. Тренер, зазначений у заявочному листі, під час змагань знаходиться разом з учасниками у відведеному для команди місці і відповідає безпосередньо за підготовку спортсменів до виходу на хорт та їхню поведінку під час змагань.

6. Мандатна комісія. Зважування учасників змагань

1. Учасник має право виступати тільки у тій ваговій категорії, яка встановлена на офіційному зважуванні.

2. Засідання мандатної комісії і процедура зважування учасників проводяться посадовими особами, призначеними Головним суддею: заступник Головного судді, технічний секретар, головний лікар змагань, необхідна кількість суддів, що визначають результати зважування.

3. Для проведення процедури зважування має бути в наявності відповідна кількість пристроїв для зважування та необхідна кількість суддів, що визначають результати зважування.

4. Для проходження мандатної комісії і процедури зважування учаснику необхідно надати документи, відповідно до вимог Регламенту.

5. Будь-які проблеми, що виникають у процесі процедури зважування, проходження мандатної комісії, вирішує визначений у заявці представник команди.

6. Спортсмени, які допущені мандатною комісією та лікарем і пройшли процедуру зважування, допускаються Головним суддею до змагань.

7. Порядок та час зважування учасників змагань визначається Регламентом. Спортсмен, який спізнився або не з'явився на процедуру зважування, до участі в змаганнях не допускається.

7. Процедура жеребкування

1. Жеребкування проводить призначена Головним суддею комісія в складі:

- 1) заступник Головного судді;
- 2) головний секретар;
- 3) необхідна кількість суддів і секретарів, проводить жеребкування для складання пар учасників і визначення порядку проведення поєдинків.

2. Процедура жеребкування може проводитися за ваговими категоріями відразу під час зважування, де кожний учасник (або його представник, тренер) після проходження офіційного зважування самостійно вибирають номер, який обумовлює місця у підгрупі (змішане жеребкування).

3. В інший спосіб жеребкування проводиться в день прибуття команд після реєстрації та акредитації учасників з урахуванням фаворитів і розгрупуванням їх за попередніми заявками команд.

4. Жеребкування може проводитися звичайним способом або з використанням відповідних комп'ютерних програм. На змаганнях національного та обласного рівня жеребкування проводиться з урахуванням фаворитів.

IV. Суддівська колегія змагань

1. Формування суддівської колегії змагань

1. Суддівська колегія змагань формується організацією, що проводить змагання, затверджується Оргкомітетом змагань та погоджується з центральним органом виконавчої влади з питань фізичної культури та спорту. Кількісний склад суддівської колегії залежить від рівня змагань, кількості учасників і хортів.

2. Склад суддівської колегії змагань з хортингу:

- 1) Головний суддя;
- 2) заступник Головного судді;
- 3) голова мандатної комісії;
- 4) суддівські бригади (5 осіб): арбітр хорту (інформатор), заступник арбітра хорту (хронометрист), рефері і 2 бокові судді;
- 5) головний секретар і секретарі;
- 6) ведучий – інформатор змагання;
- 7) головний лікар (лікарі).

3. Усі члени суддівської бригади володіють одним рівноправним голосом в ході винесення рішення стосовно переможця у випадку однакового результату.

2. Вимоги до членів суддівської колегії

1. Члени суддівської колегії зобов'язані:

- 1) поводитися неупереджено, гідно;
- 2) негайно приймати рішення щодо оцінки дій учасників;
- 3) зосереджувати увагу на ході двобою, який обслуговують;
- 4) рефері і судді, які обслуговують двобій, мають бути готові обґрунтувати прийняті рішення, спираючись на ці Правила.

2. Суддям, які обслуговують двобій або готуються до виконання обов'язків, забороняється давати вказівки, підбадьорювати учасників, які змагаються, розмовляти зі сторонніми особами.

3. Під час двобою забороняється змінювати членів суддівської бригади, за винятком окремих випадків, пов'язаних з неможливістю судді виконувати обов'язки. Заміна відбувається з дозволу Головного судді.

4. Члени суддівської колегії і посадові особи мають бути одягнені у відповідний офіційний одяг:

- 1) сорочка білого кольору, з коротким або довгим рукавом (обумовлюється Регламентом) з нагрудною емблемою хортингу;
- 2) темно-сині\чорні штани.

В іншому одязі здійснювати суддівство змагань на хорті рефері або боковому судді заборонено.

5. Бокові судді мають особистий свисток .

6. Працюючий на хорті рефері одягає чорні шкарпетки або «чешки». Бокові судді - на стільцях біля краю хорту у туфлях або «чешки».

7. Членам суддівської бригади, крім рефері на хорті, дозволяється мати на руці годинник для фіксування перебігу часу утримань, больових і задушливих прийомів для винесення рішень.

3. Головний суддя змагань

1. Очолює суддівську колегію та керує проведенням змагань Головний суддя змагань. У разі створення Оргкомітету змагань, Головний суддя за посадою є одночасно заступником Голови Оргкомітету.

2. Головний суддя несе відповідальність за проведення змагань у відповідності до цих Правил, Регламенту, керує роботою Суддівської колегії, звітує перед організацією, яка проводить змагання.

3. Головний суддя зобов'язаний:

1) перевірити стан і готовність місця змагань до початку проведення двобоїв, інвентарю та устаткування, приміщень для суддів і учасників, документації, яка ведеться на змаганнях;

2) призначити суддів для проведення зважування учасників, процедури жеребкування і сформувати суддівські бригади;

3) не допускати до змагань учасників, суддів, представників команд, які не підготовлені і не відповідають вимогам цих Правил і Регламенту;

4) затверджувати дискваліфікацію учасників;

5) знімати зі змагань суддів, що допустили грубі помилки в ході суддівства;

6) проводити засідання і наради суддівської колегії в необхідних випадках (до початку, у ході змагань і після їх закінчення);

7) проводити наради з медперсоналом, що обслуговує змагання;

8) в разі одержання оскарження або протесту приймати обґрунтоване рішення відповідно до цих Правил і Регламенту;

9) мати безпосередній постійний зв'язок з арбітром двобою, який підписує остаточний протокол рішення суддівської бригади щодо оголошення перемоги чи поразки;

10) приймати остаточне рішення у випадках, не обговорених цими Правилами і Регламентом, а також в разі виникнення суперечливих ситуацій;

11) не пізніше ніж через 3 дні після закінчення змагань здати звіт, протоколи, інші обов'язкові документи в організацію, що проводить змагання.

4. Головний суддя має право:

1) скасувати змагання, якщо місце їх проведення, устаткування чи інвентар не відповідають вимогам цих Правил;

2) припинити змагання, оголосити перерву, перенести початок змагань на більш пізній час в разі виникнення виключних обставин або якщо глядачі своїм поведінням заважають ходу змагань;

3) переміщати суддів у ході змагань;

4) зупинити двобій і дати необхідні вказівки суддям на хорті у випадку явної помилки чи невірно прийнятого рішення;

5) в разі необхідності переформувувати суддівські бригади для ефективного суддівства;

6) в разі виникнення необхідності замінити арбітра хорту;

7) персонально призначати членів суддівської колегії змагань, які можуть знаходитися за столом суддівської колегії змагань.

5. Результати змагань затверджуються головною суддівською колегією, відповідні протоколи підписуються Головним суддею змагань і повідомляються учасникам та офіційним особам змагань до їх закриття.

4. Заступник Головного судді

1. В разі проведення змагань на одному хорті під час відсутності Головного судді його обов'язки виконує заступник Головного судді. Якщо змагання проводяться на двох і більше хортах, обов'язки Головного судді на кожному з них виконують його заступники.

2. Заступник Головного судді в рамках повноважень керує ходом змагання, несе відповідальність за їх проведення, надає безпосередню допомогу суддям на хорті.

3. Заступник Головного судді контролює дії суддів, роботу секретаря, інших членів суддівської колегії, їх поведінку та зовнішній вигляд.

4. Після закінчення змагань заступник Головного судді доповідає Головному судді результати змагань.

5. Головний секретар

1. Головний секретар веде протоколи засідань суддівської колегії, протоколи змагань, підсумкові протоколи змагань, складає порядок виступів спортсменів, забезпечує контроль ведення суддівської документації, оформляє розпорядження і рішення Головного судді, приймає заяви і протести, реєструє їх і передає Головному судді, забезпечує внесення необхідних записів у особисті кваліфікаційні документи спортсменів, залікові книжки спортсменів, видає довідки щодо перемог, керує роботою секретарів.

2. Головний секретар забезпечує своєчасне заповнення нагородних дипломів, грамот, почесних дипломів і кваліфікаційних сертифікатів для нагородження переможців, почесних гостей та спонсорів змагання, готує заздалегідь офіційну процедуру нагородження, перевіряє нагородні комплекти: кубки, медалі, цінні призи тощо.

3. Секретар приймає протоколи змагання від арбітрів на хортах і надає їх та додаткову інформацію щодо перебігу змагань Головному судді змагань, заступнику Головного судді.

6. Головний лікар змагань

1. Головний лікар змагань входить до складу суддівської колегії на правах заступника Головного судді. В разі проведення масштабних змагань призначається головний лікар, який керує роботою з медичного обслуговування змагань, і необхідна кількість медичного персоналу.

2. Головний лікар змагань:

1) перевіряє наявність у заявках візи лікаря щодо допуску учасників до змагань і правильність її оформлення;

2) здійснює медичне спостереження за учасниками в процесі змагань;

3) проводить обстеження учасників в разі травм і захворювань, надає висновок щодо можливості чи неможливості продовження ними змагань і негайно сповіщає арбітра двобою;

4) стежить за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог у місці проведення змагань;

5) є присутнім на зважуванні, здійснює зовнішній огляд спортсменів;

6) надає медичну допомогу в разі ушкоджень і захворювань;

7) складає відповідні акти щодо виявлених недоліків і на їх підставі може вимагати скасування чи припинення змагань;

8) перед початком змагань готує необхідне для надання медичної допомоги учасникам;

9) проставляє печатку чи підпис лікаря на фіксаторах та пов'язках учасників для підтвердження дозволу на їх використання;

10) вирішує питання госпіталізації травмованого чи захворілого учасника;

11) не пізніше одного дня після завершення змагань представляє в організацію, що їх проводила, звіт щодо медико-санітарного забезпечення змагань з вказівкою усіх випадків ушкоджень і захворювань.

3. Головний лікар змагань в разі оголошення команди рефері «Доктор» має звернути увагу на хорт, з якого подана команда, підійти до його краю, і в разі необхідності надати медичну допомогу учаснику, одночасно сповіщаючи рефері двобою щодо дій, які виконує та наслідки ушкодження. Якщо лікар вважає за необхідне негайно зняти спортсмена з двобою, він повідомляє рефері та арбітру двобою.

4. Головний лікар змагань не має права втручатися в дії рефері під час двобою, а також самотійно зупиняти двобій для надання медичної допомоги. У випадку такої необхідності головний лікар звертається до арбітра двобою щодо зупинки двобою і надання медичної допомоги.

7. Арбітр двобою

1. Арбітр двобою має суддівську кваліфікацію, є керівником суддівської бригади і особисто звітує перед Головним суддею змагання за перебіг подій на хорті, контролює уважність суддів та своєчасне їх реагування на зміни змагальних ситуацій у ході двобою, вірність винесення рішень рефері та боковими суддями.

2. Арбітр двобою в мікрофон викликає спортсменів на хорт для проведення двобою, а також оголошує учасників наступного двобою: прізвище, ім'я, команда відповідно до заявки першого учасника, прізвище, ім'я, команда відповідно до заявки другого учасника.

3. Веде контроль і фіксує на табло та в протоколі змагань оцінки результативних атак, проведених спортсменами в ході двобою, та оцінки штрафних дій, а у вирішальному третьому раунді – активність – А.

4. У складі суддівської колегії підписує протокол змагань.

5. В разі виникнення спірних моментів чи прийняття Головним суддею протесту стосовно двобою, бере безпосередню участь в обговоренні ситуацій проведеного ним двобою, наводить аргументацію та обґрунтування.

6. Арбітр двобою подає команду "Приготуватися", на яку мають реагувати учасники двобою, секунданти і тренери, які допомагають спортсмену у підготовці до двобою. Таку ж команду може подавати суддя при учасниках і рефері.

7. Арбітр двобою має право зупинити двобій і скликати оперативну нараду суддівської бригади, запросивши до суддівського столу рефері і бокових суддів.

8. Після виконання технічних дій та перемоги спортсмена рефері зупиняє двобій і на підставі винесеного рішення суддівської бригади, або приєднавшись до такого рішення арбітр двобою оголошує перемогу спортсмена, вказуючи підстави перемоги:

- 1) за явної переваги;
- 2) технічним нокаутом (або нокаутом);
- 3) больовим прийомом;
- 4) задушливим прийомом;
- 5) за різницею балів;
- 6) за рішенням суддів;
- 7) за активністю (у третьому вирішальному раунді).

9. В разі оголошення перемоги арбітр хорту в мікрофон називає результат двобою: в результаті чого отримана перемога, прізвище, ім'я, команда відповідно до заявки.

8. Рефері

1. Рефері зобов'язаний перед початком двобою перевірити костюм учасника, наявність і відповідність протекторів, капи, відсутність в учасників заборонених предметів і прикрас, присутність і готовність бокових суддів щодо суддівства двобою.

2. Рефері керує перебігом поєдинків, оцінює дії учасників, забезпечує хід двобою в суворій відповідності до Правил і Регламенту.

3. Рефері зупиняє двобій командою «Стоп!»:

1) коли один з учасників переможений нокаутуючим ударом, больовим прийомом або удушенням;

2) коли бокові судді сигналізують і погоджується рефері, що спортсмен переміг "За явною перевагою";

3) в разі порушення Правил одним із спортсменів, проведенні забороненої техніки чи спробі її провести;

4) після закінчення першого раунду, другого раунду, додаткового часу двобою;

5) в разі необхідності упорядкувати костюм чи протектори учасника, який змагається;

6) в разі випадіння капи учасника двобою;

7) в разі одержання травми учасником;

8) в момент виходу учасника (учасників) в ході двобою за межі хорту;

9) в разі подання учасником сигналу рукою щодо отримання травми або бажання добровільно віддати перемогу суперникові (учасник піднімає вгору праву руку);

10) на прохання Головного судді, головного лікаря змагання, арбітру двобою, сигналів бокових суддів;

11) в разі викидання рушника секундантом одного з учасників, якщо тренер знімає учасника з поєдинку в разі травми або невідповідності;

12) в разі некоректного поводження секунданта, тренера, представника команди, батьків спортсмена або інших заінтересованих осіб;

13) у випадку виникнення будь-якої неординарної ситуації, яка заважає подальшому проведенню двобою.

4. В разі нічийного результату і необхідності проведення наради суддівської бригади рефері подає команду боковим суддям зібратися на краю хорту до себе, або в разі запрошення арбітру двобою підійти на нараду до столу арбітру двобою.

5. Якщо на нараді виникло рішення "Невстановлена перемога!" у змаганні серед чоловіків, рефері призначає додатковий третій раунд двобою, заступник Головного судді разом з додатковим суддею беруть участь в суддівстві такого раунду, розташовуючись на двох вільних кутах хорту і після закінчення раунду виносять остаточне рішення, сигналізуючи рукою на спортсмена, який переміг.

6. У випадку травмування учасника рефері зупиняє двобій і викликає лікаря. В ході огляду і надання медичної допомоги на хорті, рефері знаходиться поруч, консультується з лікарем і приймає рішення щодо необхідності припинення або продовження двобою.

7. В разі виникнення суперечної чи нестандартної ситуації рефері викликає кутових суддів і після наради з ними, а в разі необхідності – з арбітром двобою і Головним суддею, приймає і повідомляє рішення.

8. В разі оголошення суддею-інформатором перемоги одного спортсмена над іншим рефері, розвернувши спортсменів до глядацьких трибун та кутових суддів, тримаючи за руки, піднімає руку переможця двобою, після чого зобов'язує спортсменів привітатися після винесення рішення та закінчення поєдинку.

9. В разі порушення Правил одним із спортсменів, рефері може самостійно висловити спортсменові зауваження, обгрунтувавши його вголос.

10. В разі явного порушення Правил, проведення спортсменом забороненої техніки, повторного виходу спортсмена за межі хорту, рефері, враховуючи аналогічне рішення бокових суддів, оголошує спортсмену "Офіційне попередження".

11. В разі некоректного поводження спортсмена або представника команди, грубого порушення Правил в ході двобою, нанесення фізичного ушкодження суперникові забороненим прийомом, чергового порушення Правил після набуття спортсменом "Зауваження" та "Офіційного попередження" рефері за результатами наради суддівської бригади може оголосити "Умовну дискваліфікацію" або оголосити спортсмену "Дискваліфікацію" з цього двобою (тільки у напівфінальному поєдинку), у всіх наступних випадках рефері повідомляє "Дискваліфікацію" з усього змагання.

12. В разі розпочатого утримання в партері одним спортсменом іншого, рефері офіційно фіксує початок відліку часу утримання, сигналізуючи

відповідною рукою горизонтально долонею вниз. Після чіткого утримання впродовж десяти секунд рефері робить сигнал тією ж рукою, згинаючи її у ліктьовому суглобі із відкритою долонею "Успішна атака". Якщо утримання не відбулося, рефері сигналізує припинення відліку часу утримання рухом обох рук із схресного положення від грудей до положення витягнутих рук в сторони долонями вниз сигналом «Без оцінки!». Якщо утримання відбулося впродовж п'ятнадцяти секунд, рефері фіксує оцінку "Результативна атака" – «Два бали» – третя частина перемоги (повна перемога складається з 6 (шести) балів, роблячи рух рукою в сторону синьої або жовтої половини хорту, відповідно до кольору одягу атакуючого спортсмена. Рефері висловлює оцінку "Повне утримання" і дає команду на припинення утримання і переходу атакуючого на інші дії, команда "Продовжити!". Якщо проводилась суттєво небезпечна атака впродовж довгого часу, що привело до постійного загострення ситуації, рефері відводить відповідну руку, стиснуту в кулак, в бік активного спортсмена, демонструючи «Активність». У третьому виключному раунді небезпечна атака впродовж тридцяти секунд, оцінюється «Активністю», що виражається жестом: рука зігнута в лікті з піднятим вгору кулаком в бік спортсмена, який отримав оцінку.

13. Знаходячись у вихідній позиції до початку двобою, рефері має бути обернений обличчям до глядацьких трибун, стіл арбітра двобою при цьому знаходиться позаду від нього, а бокові судді з обох країв хорту розташовуються на стільцях, розвернений на рефері і центр хорту.

9. Бокові судді

1. Бокові судді є членами суддівської бригади, розташовуються сидячи на стільцях на протилежних кутах обличчям до рефері та центру хорту за діагоналлю до столу арбітра двобою. Кожен із бокових суддів слідкує за краями хорту з лівого та правого боку від себе, мають свисток для сигналізації і сигналізують ним в разі: отримання одним з учасників переваги або якщо мало місце порушення Правил, вихід спортсмена за хорт.

2. Сигналізація руками бокових суддів в розділі двобій супроводжується свистком і демонструється відповідно до встановленої суддівської жестикуляції.

3. Бокові судді (2 судді) розташовуються на стільцях, установлених з боку кутів зони безпеки за хортом, мають неупереджено оцінювати дії учасників і негайно демонструвати відповідними сигналами рішення в наступних випадках:

- 1) при проведенні учасником оцінюваних технічних дій;
- 2) при порушенні Правил учасником;
- 3) при виході за межі хорту одного чи обох учасників;
- 4) наприкінці рівного двобою, в ході винесення остаточного рішення, коли рефері подає команду "Рішення суддів!";
- 5) при пасивному веденні двобою;
- 6) при сигналі "Піднятися з партеру";
- 7) при винесенні рішення щодо дискваліфікації з одного поєдинку у напівфінальному двобойі;

8) при винесенні рішення щодо дискваліфікації учасника з усього змагання.

10. Суддя при учасниках

1. Суддя при учасниках зобов'язаний:

1) бути в постійному зв'язку з арбітром двобою, діяти за його розпорядженнями;

2) уточнювати особисті дані учасника правильність виходу до синьої чи жовтої сторони хорту, відповідно до оголошення судді-інформатора;

3) перевіряти відповідність до Правил змагального костюма учасника;

4) перевіряти відповідність капи, протекторів та фіксаторів, зазначених Регламентом;

5) контролювати відсутність заборонених Правилами і Регламентом жорстких протекторів, прикрас, фіксаторів, інших предметів;

6) перевіряти відповідність кольору шолому (перший – синій шолом – ліворуч від рефері, другий – жовтий шолом – праворуч від рефері) і допомогати вдягати учаснику шолом (на змаганнях серед молодших юнаків, юнаків, кадетів і юніорів);

7) стежити за станом секундантського стільця, коректним поведінням секунданта і тренера, перебуванням у відведеному місці;

8) в разі порушення Правил, Регламенту, невиконання його вимог учасником чи секундантом, сповістити арбітра двобою;

9) в разі отримання травми учасником, допомогати своєчасно запросити на хорт лікаря для надання учасникові медичної допомоги.

11. Спостерігач змагань

1. Спостерігач змагань є суддею міжнародної або національної категорії.

2. Спостерігач змагань здійснює нагляд за роботою суддівської колегії й Оргкомітету змагань, даючи їм об'єктивну оцінку у відповідному звіті.

3. Спостерігач змагань зобов'язаний контролювати дотримання суддівською колегією Правил і умов проведення змагань, зазначених у Регламенті, не допускаючи їх порушень, разом з Головним суддею давати оцінку дій кожного судді персонально, виносити рішення для підтвердження чи підвищення відповідних суддівських категорій, брати участь у засіданнях суддівської колегії змагань, а також у розгляді протестів, у виняткових випадках може брати участь у суддівстві, а в разі необхідності – в організації і керівництві проведенням всеукраїнських змагань.

4. У випадку проведення змагань на декількох хортах та майданчиках для виконання форм або показових виступів, спостерігач доручає арбітрам двобоїв нагляд та підготовку звіту після закінчення кожного кола змагань.

12. Суддя-інформатор

1. Суддя-інформатор виконує роль ведучого змагання, повідомляє Програму і порядок проведення змагань, представляє учасників глядачам, надає глядачам інформацію щодо учасників, представляє склад суддівських бригад,

повідомляє склад пар, повідомляє результати двобоїв, повідомляє і пояснює за необхідності Правила.

2. Вся офіційна інформація щодо змагань надається ним тільки за узгодженням з Головним суддею, а за його відсутності – із заступником Головного судді.

3. Суддя-інформатор повідомляє послідовність участі спортсменів в змаганнях контактних розділів, участі команд в змаганнях умовно контактних розділів, голосно дублює оцінки учасників, заздалегідь попереджає команди - учасниці розділів змагань, представляє команди, робить оголошення в перервах змагань.

V. Місце проведення змагань

1. Устаткування місць змагань. Хорт

1. Місце проведення змагань з хортингу - хорт в усіх розділах змагань є квадратним майданчиком розміром 10 метрів x 10 метрів із обов'язковою зоною безпеки з країв не менше одного метра.

Мінімальна зона проведення змагань в усіх розділах серед юніорів та дорослих, що допускається Правилами, складає 8 метрів x 8 метрів із обов'язковою зоною безпеки з країв не менше одного метра.

Мінімальна зона проведення змагань в усіх розділах серед юнаків віком 10–11 років, старших юнаків 12–13 років та кадетів 14–15 років, що допускається Правилами, складає 7 метрів x 7 метрів із обов'язковою зоною безпеки з країв не менше одного метра.

Мінімальна зона проведення змагань в усіх розділах серед молодших юнаків 8–9 років, що допускається Правилами, складає 6 метрів x 6 метрів із обов'язковою зоною безпеки з країв не менше одного метра.

2. Хорт має бути вкритий м'яким покриттям, килимом для боротьби або матами, накритими чохлом. Товщина покриття має бути не менше 2,5 см.

3. Рефері розміщується обличчям до глядацьких трибун та бокових суддів, спиною до столу арбітра хорта.

4. Ширина зони безпеки має бути не менше одного метра з усіх боків, а в разі розташування майданчика на подіумі — не менше двох метрів.

5. За зоною безпеки має бути викладена м'яка ковдра доріжка або м'які гимнастичні мати не менше одного метра завширшки і не більше товщини хорту для запобігання отримання спортсменами травм.

2. Вимоги до місць проведення змагань

1. Коефіцієнт природного освітлення залу має бути 1:5, 1:6, штучне освітлення має бути не менше шестисот люксів. Хорт має бути освітлений зверху світильниками розсіяного і/чи відбитого світла з захисною сіткою.

2. Температура в приміщенні має бути від +15 до +24⁰ С, вологість повітря – 60 - 70%, вентиляція має забезпечувати не менше трикратного обміну повітря на годину.

3. У випадку проведення змагань на відкритому повітрі хорт має бути обладнаний таким чином, щоб погодні умови не заважали проведенню змагань.

4. Для підготовки та проведення змагань створюється Організаційний комітет, до складу якого входять представники зацікавлених організацій.

В усіх випадках для підготовки та проведення змагань:

- 1) визначається місце проведення змагань;
- 2) отримується дозвіл на проведення змагань у відповідних організаціях, зокрема в організаціях, на території яких вони проводяться;
- 3) розробляється і розсилається учасникам Регламент;
- 4) затверджується головна суддівська колегія змагань;
- 5) здійснюються заходи щодо матеріально-технічного, транспортного, господарського, санітарно-гігієнічного та медичного забезпечення змагань;
- 6) здійснюється фінансування змагань в установленому порядку;
- 7) вирішуються питання безпеки проведення змагань й охорони природи.

VI. Боротьба

В розділі Боротьба дозволяється проводити кидки, утримання, больові, задушливі прийоми та інші атакуючі та захисні дії як в положенні стоячи, так і у партері.

Визначення положень спортсменів, кидків, больових та задушливих прийомів, утримань, заборонені прийоми та дії аналогічно відповідним визначенням у розділі «двобій».

Вікові обмеження технік

Спортсменам до 10 років заборонено використовувати задушливі прийоми та больові окрім важеля ліктя. Важіль виконується до випрямленої руки, суддя має зупинити сутичку без здачі супротивника.

Спортсменам з 10 до 14 років дозволяється використовувати задушливі прийоми тільки з використанням хортовки, своєї або/та супротивника, задушливі прийоми без використання хортовки заборонені. З больових прийомів дозволено використання важеля ліктя та защемлення ахілового сухожилля, всі інші заборонено.

Спортсменам з 14 до 16 років дозволено використання всіх задушливих прийомів. Дозволено використання больових: важіль ліктя, вузол ліктя, защемлення ахілового сухожилля.

Спортсменам з 16 до 18 років дозволено використання всіх задушливих прийомів. Дозволено використання больових: важіль ліктя, вузол ліктя, защемлення ахілового сухожилля, важіль коліна.

Спортсменам до 16 років заборонено виконання утримання захоплення за шию двома руками, дозволено захоплення за шию тільки через руку.

Учасники змагань. Вікові групи, вагові категорії та тривалість сутички
Учасники змагань підрозділяються на вікові групи та вагові категорії.

№ п/п	Назва категорії	Стать		тривалість сутички
		Чоловіча	Жіноча	
1. Молодші юнаки та дівчата 8-9 років				
1.	Найлегша	До 25 кг	До 22 кг	2 хвилини
2.	Легка	25-28 кг	22-25 кг	
3.	Напівсередня	28-32 кг	25-28 кг	
4.	Середня	32-36 кг	28-32 кг	
5.	Важка	понад 36 кг	понад 32 кг	
2. Юнаки та дівчата 10-11 років				
1.	Найлегша	до 28 кг	До 25 кг	3 хвилини
2.	Легка	28-32 кг	25-28 кг	
3.	Напівсередня	32-36 кг	28-32 кг	
4.	Середня	36-40 кг	32-36 кг	
5.	Напівважка	40-44 кг	36-40 кг	
6.	Важка	понад 44 кг	понад 40 кг	
3. Юнаки та дівчата 12-13 років				
1.	Найлегша	до 35 кг	до 30 кг	3 хвилини
2.	Легка	35-40 кг	30-35 кг	
3.	Напівсередня	40-45 кг	35-40 кг	

4.	Середня	45-50 кг	40-45 кг	
5.	Напівважка	50-55 кг	45-50 кг	
6.	Важка	55-60 кг	50-55 кг	
7.	Суперважка	Понад 60 кг	Понад 55 кг	
4. Кадети та кадетки 14-15 років				
1.	Найлегша	до 45 кг	до 40 кг	3 хвилини
2.	Легка	45-50 кг	40 — 45 кг	
3.	Напівсередня	50-55 кг	--/--	
4.	Середня	55-60 кг	45 — 50 кг	
5.	Напівважка	60-65 кг	50 — 55 кг	
6.	Важка	65-70 кг	55 - 60 кг	
7.	Суперважка	понад 70 кг	понад 60 кг	
8.	Абсолютна	без обліку ваги	без обліку ваги	
5. Юніори та юніорки 16-17 років				
1.	Найлегша	до 50 кг	до 45 кг	4 хвилини
2.	Напівлегка	50-55 кг	45-50 кг	
3.	Легка	55-60 кг	50-55 кг	
4.	Напівсередня	60-65 кг	--/--	
5.	Середня	65-70 кг	55-60 кг	
6.	Напівважка	70-75 кг	60-65 кг	
7.	Важка	75-80 кг	65-70 кг	
8.	Суперважка	понад 80 кг	понад 70 кг	
9.	Абсолютна	без обліку ваги	без обліку ваги	
6. Молодь (чоловіки, жінки) 18-21 рік				
1.	Найлегша	до 55 кг	до 50 кг	5 хвилини
2.	Легка	55 - 60 кг	50 - 55 кг	
3.	Напівлегка	60 - 65 кг	55 - 60 кг	
4.	Перша напівсередня	65 - 70 кг	60 - 65 кг	
5.	Друга напівсередня	70 - 75 кг	--/--	
6.	Середня	75 - 82 кг	65 - 70 кг	
7.	Напівважка	82 - 90 кг	70 - 76 кг	
8.	Важка	90 - 98 кг	76 - 82 кг	
9.	Суперважка	понад 98 кг	понад 82 кг	
10.	Абсолютна	без обліку ваги	без обліку ваги	
7. Дорослі (чоловіки, жінки) 18+ років				
1.	Найлегша	до 55 кг	до 50 кг	5 хвилини
2.	Легка	55 - 60 кг	50 - 55 кг	
3.	Напівлегка	60 - 65 кг	55 - 60 кг	
4.	Перша напівсередня	65 - 70 кг	60 - 65 кг	
5.	Друга напівсередня	70 - 75 кг	--/--	

6.	Середня	75 - 82 кг	65 - 70 кг	
7.	Напівважка	82 - 90 кг	70 - 76 кг	
8.	Важка	90 - 98 кг	76 - 82 кг	
9.	Суперважка	понад 98 кг	понад 82 кг	
10.	Абсолютна	без обліку ваги	без обліку ваги	

Якщо кількість учасників, допущених мандатною комісією до змагань, недостатня для визначення результатів, організатори змагань мають право поєднувати дві прилеглі вагові категорії, попередньо одержавши згоду представників команд.

Форма учасника

1. Костюм учасника: захватна хортровка - куртка з поясом та штани.

Для учасників - плавки, для учасниць - бюстгалтер, закритий купальник, темно-синя футболка або майка.

Куртка-захватна хортровка - темно-синього кольору спеціального крою і пояс (темно-синій або жовтий) з бавовняної тканини.

Штани хортровки - темно-синього кольору спеціального крою довжиною до щиколоток на тканевій тасьмі.

2. Учасники змагань виходять на парад відкриття, закриття та нагородження в хортровках або спортивній формі команди.

3. Учасникам під час сутички забороняється мати на собі предмети прикраси: кільця, браслети, сережки, ланцюжки та інші предмети, які можуть послужити причиною травми.

Хід і тривалість сутички

1. Тривалість сутички встановлюється:

№	Вікова група	Час основного двобою	Додатковий час	Вирішальний третій раунд
1.	Молодші юнаки та дівчата 8-9 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
2.	Юнаки та дівчата 10-11 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
3.	Старші юнаки та дівчата 12-13 років	3 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
4.	Кадети та кадетки 14-15 років	3 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
5.	Юніори та юніорки 16-17 років	4 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
6.	Молодь 18-21 рік	5 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
7.	Дорослі чоловіки та жінки 18+	5 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки

2. Відлік часу в сутичці починається за командою рефері. Час перерв не

включається в чистий (фактичний) час сутички.

3. У виняткових випадках дозволяється включати час перерв в сутичці, не супроводжуваних жестом арбітра щодо зупинки часу, в чистий час сутички (крім півфінальних та фінальних), якщо це встановлено Регламентом.

4. Протягом сутички спортсмени не мають права йти за кордон хорта без дозволу рефері. В разі необхідності учасник з дозволу рефері може покинути хорт для приведення в порядок змагального костюма.

5. Для надання медичної допомоги в разі пошкоджень учаснику надається час в сумі не більше 2 хвилин в ході однієї сутички. Медична допомога надається безпосередньо на хорті (краю хорта).

Кількість сутичок впродовж змагань

1. Як що змагання тривають один день, для дорослих учасників кількість сутичок не може перевищувати 6.

2. Якщо змагання тривають більше одного дня, кількість сутичок в день не може перевищувати 5.

3. Для юніорів та кадетів відповідні норми не мають перевищувати 5 для одноденних змагань і 4 для багатоденних.

4. Для юнаків і молодших юнаків відповідні норми не мають становити 4 для одноденних змагань і 3 для багатоденних.

5. Відпочинок між сутичками має бути не менше 10 хвилин для дорослих і юніорів і не менше 15 хвилин для кадетів, юнаків та молодших юнаків.

Зауваження та попередження

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Зняття та дискваліфікація учасника

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Оцінка прийомів

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Ухилення від боротьби

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Боротьба поблизу кордону хорта

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Визначення результату сутички та оголошення переможця

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

Протести

Аналогічно Правилам розділу «двобій».

VII. Військово-спортивний комплекс

Правила спортивних змагань розділу військово-спортивний комплекс встановлюють вимоги до організації та проведення спортивних змагань, в тому числі для допризовної молоді.

Програма змагань

До програми змагань з розділу входять:

- 1) біг на 1 км, 1.5 км, 2 км, 3,5 км, 5 км;
- 2) підтягування на перекладині;
- 3) метання гранати Ф-1 на дальність та точність;
- 4) стрільба з пневматичної (ПГ) гвинтівки;
- 5) неповне розбирання-збирання автомата;
- 6) віджимання на брусах та від підлоги;
- 7) двобій.

Загальні правила змагань

1. Змагання розділу військово-спортивний комплекс проводиться на основі подолання дистанції з проміжним подоланням завдань, визначених окремими дисциплінами розділу.

2. Дистанція бігу - фіксована відстань для кожної вікової групи окремо:

- 1) дівчата 12-13 років – до 1 км;
- 2) юнаки 12-13 років – до 1,5 км;
- 3) кадетки 14-15 років – до 1,5 км;
- 4) кадети 14-15 років – до 2 км;
- 5) юніорки 16-17 років – до 2 км;
- 6) юніори 16-17 років – до 3 км;
- 7) дорослі /жінки/ 18-35 років – до 3 км
- 8) дорослі /чоловіки/ 18-35 років – до 5 км;
- 9) ветерани /чоловіки/ 35–50 років – до 3 км.

3. Порядок розташування етапів встановлюється мандатною комісією та повідомляється Регламентом.

4. Змагання проводяться у двох групах: індивідуальний та командний залік. У командному заліку беруть участь команди у складі 5 учасників, зокрема 4 чоловіків та 1 жінки.

5. В разі проведення командного заліку перелік етапів може корегуватись та змінюватись, що визначається Регламентом.

Суддівське забезпечення змагань

Контроль змагань та журі

1. На змаганнях водночас з визначенням організатора призначається представник (контролер/радник), відповідальний за підготовку та проведення змагань (далі – Представник організації).

2. Представник організації не може бути учасником, суддею, представником команди.

3. Представник організації:

- 1) узгоджує з організатором включення змагань до календаря організації;

забезпечує розробку, затвердження та доведення до організатора Регламенту, кошторису на їх проведення, технічного завдання на дистанції та організацію змагань; доведення Регламенту до учасників змагань;

2) затверджує запропоновані організатором:

райони та центр змагань;

умови розміщення, харчування, транспорту;

програму змагань;

заплановані церемонії;

вибір та улаштування робочих місць для представників преси та для проведення допінг-контролю;

вибір систем хронометражу та визначення результатів, що забезпечують необхідні надійність та точність;

інформаційні бюлетені, розроблені організатором, їх доведення до учасників;

проведення інспекції карт та дистанцій;

проведення мандатної комісії, якщо для цього не призначена спеціальна особа (якщо комісія складається з кількох членів, Представник організації є її головою);

призначення журі змагань;

контроль, узгодження та затвердження інших суттєвих рішень Організатора з усіх питань підготовки змагань;

письмовий звіт з загальною оцінкою змагань, а також пропозиції щодо оцінки роботи головного судді.

4. В разі необхідності організація може призначити помічників Представника організації та передати їм частину його функцій, що стосуються технічної частини змагань (зокрема, призначити інспекторів змагань для інспектування карт і дистанцій).

5. До початку змагань організація призначає журі, до складу якого мають входити кваліфіковані спеціалісти 3 - 5 членів різних організацій та регіонів. Представник організації очолює журі, але не має права голосувати.

6. Журі має спостерігати за перебігом змагань, розглядати протести та приймати рішення з їх приводу, приймати рішення щодо скасування результатів на окремих дистанціях або в окремому виді змагань (в разі наявності задоволених протестів і неможливості об'єктивного визначення результатів внаслідок грубих помилок суддівської колегії).

7. Рішення журі приймаються більшістю голосів в разі повного складу журі. В термінових випадках попередні рішення можуть прийматися, якщо з ними погоджується більшість членів журі.

8. Якщо член журі заявляє щодо своєї упередженості або неможливості з поважних причин виконувати обов'язки, голова журі має призначити заміну.

9. На заходах програми змагань має бути присутнім принаймні один член журі.

10. Члени головної суддівської колегії та Представники організатора мають право брати участь у засіданнях журі без права вирішального голосу.

11. Рішення журі є остаточними та обов'язковими для виконання суддівською колегією.

12. Представник організації, його помічники і журі можуть призначатись на інших змаганнях.

13. Якщо Представника організації не призначено, його функції виконує Головний суддя.

Якщо журі не призначено, функції виконує головна суддівська колегія, остаточні рішення з усіх питань та з приводу протестів приймає Головний суддя.

14. Головний суддя та його заступники комплектують суддівські служби: службу дистанцій, секретаріат, бригади суддів на старті, фініші, пунктах оцінки та бригаду суддів інформації.

15. Кількість та склад служб, терміни їх формування, кількість суддів визначаються масштабом, програмою та особливостями змагань, а також кількістю учасників.

Розподіл обов'язків між суддями у кожній службі проводиться їх керівниками.

Для виконання суддівських обов'язків, які безпосередньо не впливають на визначення результатів змагань, дозволяється залучати спортсменів, тренерів, представників.

Служба дистанцій

1. До складу служби дистанцій входять:
заступник головного судді на дистанціях;
заступники головного судді з видів програми (старші начальники дистанцій);
начальники дистанцій;
помічники начальників дистанцій;
судді КП.

2. Заступник головного судді на дистанціях призначається одночасно з інспектором змагань та керує роботою служби дистанцій. Він має забезпечити:

1) вибір та узгодження з організацією районів змагань з урахуванням їх виду, кваліфікації учасників та можливостей вирішення організаційних питань;

2) планування дистанцій згідно з технічним завданням організації, їх постановку та обладнання на місцевості з забезпеченням необхідних заходів безпеки;

3) здавання дистанцій інспекторам та подання актів здавання Головному судді до початку відповідного виду змагань;

4) підготовку карт для учасників (нанесення дистанцій, в разі необхідності - номерів на карти, в тому числі, в естафетах тощо) та передачу карт старшому судді старту (старшому судді пункту оцінки);

5) визначення розташування центру змагань, мапу, фінішу, пунктів оцінки та передачі естафети, тренувальних полігонів та показ їх на місцевості відповідним службам, а також координацію робіт з цими службами;

6) розробку маршрутів під'їзду учасників до центру змагань, старту, фінішу, інструктаж водіїв транспорту та осіб, які його супроводжують;

7) організацію роботи засобів зв'язку та транспорту, які обслуговують дистанції;

8) визначення та влаштування спільно з заступником головного судді з медичного забезпечення пунктів медичної допомоги на дистанціях;

9) своєчасну підготовку інформації щодо характеристик місцевості, карт та дистанцій, надання її організатору для оформлення та тиражування;

10) вирішення питань з організатором щодо забезпечення необхідною кількістю засобів радіозв'язку та радистів, а також суддів КП (спільно зі заступником головного судді з кадрів);

11) інструктаж суддів КП та інших осіб, допущених на дистанцію;

12) перевірку протоколів КП та складання графіків проходження КП учасниками (спільно зі секретаріатом);

13) підготовку і надання головному секретареві матеріалів для звіту про змагання – рапортів попереднього інспектування, актів здавання дистанцій, тощо, інших матеріалів для аналізу результатів змагань в разі необхідності.

3. Заступник головного судді на дистанціях або заступник головного судді з виду програми залишає місце проведення змагань тільки після фінішу учасників та зняття суддів КП і обладнання дистанцій.

4. Суддям служби дистанцій, іншим особам, які допущені на КП, під час змагань забороняється:

заважати або допомагати учасникам (за винятком медичної допомоги);

допускати на КП сторонніх, за винятком осіб, яких супроводжує начальник дистанції.

Бригада суддів на старті

1. До складу бригади суддів на старті входять:

старший суддя старту;

суддя - стартер;

помічники стартера;

секретарі та судді старту та пункту видавання карт.

В разі наявності двох чи більше місць старту формується відповідна кількість бригад суддів на старті.

2. Старший суддя старту працює під керівництвом заступника головного судді з кадрів або Головного судді, якщо заступника з кадрів не призначено. Він забезпечує:

1) обладнання місць старту;

2) одержання у службі дистанцій карт для учасників та здавання за підрахунком карт, що залишилися;

3) одержання у секретаріаті протоколів старту;

4) реєстрацію учасників на старті шляхом нанесення відмітки в контрольній картці, якщо ця процедура передбачається організаторами змагань;

5) своєчасний випуск учасників на дистанцію згідно з протоколами старту;

6) процедуру одержання карт учасниками;

7) фіксацію у протоколі старту місцевого часу початку змагань; фактичного часу старту учасників, що запізнились; кількості учасників, що стартували, та передачу протоколів з цими відомостями головному секретареві після закриття старту.

3. Старший суддя не допускає до старту учасника, у якого нагрудний номер, засіб його закріплення або контрольна картка не відповідають вимогам Правил.

Бригада суддів на фініші

1. До складу бригади суддів на фініші входять:

старший суддя фінішу;

судді - інформатори, реєстратори номерів, хронометристи, секретарі.

В разі наявності двох чи більше місць фінішу формується відповідна кількість бригад суддів на фініші.

2. Старший суддя фінішу працює під керівництвом заступника Головного судді з кадрів або Головного судді, якщо заступника з кадрів не призначено. Він забезпечує:

1) обладнання місць фінішу;

2) своєчасне одержання, перевірку працездатності та періодичну перевірку синхронності ходу хронометрів;

3) одночасний пуск хронометрів старту та фінішу;

4) реєстрацію у протоколі фінішу нагрудних номерів, порядку прибуття та фінішного часу учасників, а також своєчасну передачу протоколів фінішу секретаріату (службі інформації);

5) обов'язкове ручне або автоматичне дублювання часу та порядку прибуття учасників в разі автоматизованій фіксації фінішного часу;

6) протокольний облік учасників, що фінішували, та підрахунок їх кількості;

7) збирання мап та контрольних карток учасників та своєчасну передачу їх до служби дистанцій для перевірки позначок на КП.

Заходи безпеки в ході проведення змагань

1. Організатори змагань, суддівська колегія, представники команд мають вживати необхідні заходи, що забезпечують безпеку учасників, і суворо дотримуватись їх під час проведення змагань. Особливу увагу заходам безпеки необхідно приділяти в ході проведенні змагань для дітей та новачків.

2. Організатори мають вирішити питання медичного обслуговування змагань.

3. В ході визначення припустимого рівня безпеки, особливо на змаганнях зимової програми, необхідно враховувати температуру повітря; силу вітру; наявність опадів (дощ, сніг, туман тощо); рівень підготовки та майстерності учасників; очікувану тривалість змагань; можливість захисту від холоду (теплий одяг та інші засоби).

4. На змаганнях учасникам і представникам мають надаватися рекомендації щодо захисту від холоду в разі температури повітря в районі змагань від -15°C до -20°C .

В цьому разі має бути організовано відповідний контроль за виконанням рекомендацій щодо гарантування безпеки для здоров'я учасників.

5. Зимові змагання мають бути затримані, перенесені на інший день або відмінені за температурою повітря в більшій частині району змагань -20°C і

нижче. Рішення має бути прийняте спільно Головним суддею і Представником організації.

6. Рішення щодо затримки, перенесення на інший день або відміну змагань в зв'язку з умовами, що загрожують безпеці учасників, приймає Головний суддя спільно з Представником організації або самостійно.

7. Кожний суддя несе відповідальність за безпеку на ділянці роботи. Повна відповідальність за виконання заходів безпеки під час змагань покладається на Головного суддю.

Загальні положення з орієнтування на місцевості в заданому напрямку

Рекомендований очікуваний час переможця, хв. (орієнтування бігом)

Група, вид дистанцій	1 км	1.5 км	2 км	3 км	5 км
ЧОЛОВІКИ					
Ч 10-11	15 хв				
Ч 12-13	15 хв	20 хв			
Ч 14-15	10 хв	15 хв	20 хв		
Ч 16-17		15 хв	20 хв	25 хв	
Ч 18-35			15 хв	20 хв	30 хв
Ч 35-50			20 хв	25 хв	40 хв
ЖІНКИ					
Ж 10-11	15 хв				
Ж 12-13	15 хв	20 хв			
Ж 14-15	10 хв	15 хв	20 хв		
Ж 16-17		15 хв	20 хв	30 хв	
Ж 18-35			15 хв	25 хв	40 хв

Легенди КП

1. Дозволяється надавати легенди загальною таблицею для всіх дистанцій і окремо – порядок проходження КП для кожної дистанції або надавати легенди КП у порядку проходження для кожної дистанції.

2. Дозволяється видавати легенди учасникам (командам) або вивішувати їх на щиті інформації.

Обладнання дистанції

1. На місцевості обладнують попередній і технічний старт, пункт видавання карт, старт, КП, фініш, пункт передачі естафети, пункт оцінки, розмічені ділянки, для змагань на розміченій дистанції - пункт відмітки останнього КП.

2. Місцеположення знаку КП має точно відповідати його легенді. Знак КП має бути установлений таким чином, щоб учасник бачив його у момент, коли він досягне відповідного орієнтиру. Присутність учасника, який робить відмітку, не має істотно допомагати іншим учасникам знайти КП.

Засоби відмітки на КП. Контрольна картка

1. Контрольна картка є документом, що підтверджує факт проходження КП учасниками у змаганнях.

Контрольна картка має бути виготовлена з міцного матеріалу.

Розмір картки для змагань – не більше 10 см x 21 см.

2. Контрольні картки видаються учасникам до наради представників перед відповідним номером програми, але не пізніше, ніж за 0,5 години до початку старту.

3. Учасники мають використовувати тільки контрольні картки, які видані суддівською колегією.

4. Учасникам дозволяється робити у картці необхідні написи, довільним чином кріпити її, забороняється відрізати частину картки.

5. Судді мають право проводити перевірку контрольних карток учасників на старті і на визначених КП і робити відмітку на старті і на КП, про що має бути повідомлено у інформації.

6. Відмітка КП має бути чіткою і дозволяти однозначно підтверджувати факт проходження учасником відповідного КП.

7. Учасники змагань несуть відповідальність за відмітки у картці, навіть якщо відмітка робиться суддями.

Старт

1. Старт може бути:

1) роздільним - учасники стартують по одному від кожної групи через рівні інтервали часу, 1 - 5 хв.;

2) груповим – одночасно стартує більше одного учасника від кожної групи через рівні інтервали часу, 1 - 5 хв.;

3) загальним - всі учасники однієї або декількох груп стартують одночасно;

4) з переслідуванням - учасники стартують роздільно, порядок старту і стартовий інтервал визначаються залежно від попередніх результатів.

2. Рекомендуються види старту:

1) в індивідуальних або групових (командних) змаганнях – роздільний; з переслідуванням;

2) в індивідуальних (командних групових) змаганнях застосовується також груповий або загальний старт.

3. Розклад стартів (вид старту, час старту першого учасника у кожній групі, стартовий інтервал) встановлюється Головним суддею відповідно до Регламенту, кількості заявлених учасників, розташування дистанцій та інших особливостей змагань.

За рішенням Головного судді у виняткових випадках розклад стартів може бути змінено, що своєчасно повідомляють учасникам.

4. У змаганнях з роздільним стартом рекомендується додержуватись стартових інтервалів: на довгій дистанції – 2 або 3 хвилини, на середній, подовженій дистанціях, в спринті та на коротких дистанціях – 1 або 2 хвилини, в суперспринті – 1 хв. або 30 сек.

5. Всім учасникам має бути наданий час для підготовки до старту і розминки. В зону розминки допускаються тільки учасники, які ще не стартували, і представники команд.

6. Якщо учасник не з'явився вчасно на старт, стартовий час наступних учасників не змінюється. Учасникам, які спізнилися на старт, дозволяється вихід на дистанцію, судді старту визначають для них стартовий час з урахуванням можливого впливу на інших учасників і реєструють змінений стартовий час у протоколі старту. Якщо спізнення учасника викликано поважними причинами, його результат визначається з урахуванням фактичного часу старту, в іншому разі результат визначається з урахуванням часу старту, наведеного у стартовому протоколі.

7. Старт закривається за вказівкою Головного судді після того, як він переконався, що всі учасники стартували. Після закриття старту учасники, які спізнилися з власної провини, на дистанцію не випускаються.

8. Місце старту обладнують плакатами (тумбами) з написами «Старт» і огорожують коридорами від лінії старту у обидва боки. Якщо одночасно стартують учасники різних груп, можуть бути обладнані коридори для кожної з них (або декількох груп). В такому разі окремі коридори позначають відповідними покажчиками.

9. На попередньому і технічному стартах мають бути годинники, що показують суддівський час представникам команд і учасникам. Прізвища (номери) учасників, яких викликають на лінію старту, називаються або висвітлюються на табло.

Фініш і хронометраж

1. Спортивні змагання у конкретному виді програми закінчуються перетином лінії фінішу.

2. Фінішний час фіксується у момент перетину лінії фінішу:

1) на змаганнях з бігу - грудною клітиною учасника, у групових (командних) змаганнях - грудною клітиною останнього залікового учасника команди;

Час округлюється до цілих секунд у сторону зменшення. Відлік часу може проводитись у годинах, хвилинах та секундах або у хвилинах та секундах.

3. На фініші мають бути два хронометри: основний та резервний.

4. Якщо місце учасника визначається послідовністю фінішу (змагання із загального старту, з переслідуванням тощо), остаточне рішення з розподілу місць приймають судді фінішу.

5. Після перетину лінії фінішу учасник здає суддям контрольну картку.

6. Місце фінішу обладнується плакатами (тумбами) з написами Фініш та огорожується коридорами від лінії фінішу у обидва боки.

7. Фінішний коридор у районі лінії фінішу має бути не менше 3 м завширшки. Лінія фінішу має бути розташована під прямим кутом до напрямку коридору. Її розташування має бути чітко видимим учаснику, що фінішує. Останні щонайменше 20 м фінішного коридору мають бути прямими.

На змаганнях з великою кількістю учасників дозволяється звуження фінішного коридору та заборона обгону за 20 - 50 м до лінії фінішу.

Контрольний час

1. З метою обмеження тривалості змагань Головний суддя може призначити максимально дозволений час проходження дистанції - контрольний час (КЧ).

2. КЧ призначається у всіх видах змагань і повідомляється учасникам письмово не пізніше, ніж за 1 годину до початку старту.

3. КЧ не може бути змінений після початку старту.

4. В індивідуальних та групових змаганнях рекомендується призначити КЧ у межах 150 - 250% очікуваного часу (ОЧП).

5. Дозволяється призначити один КЧ для всіх груп, керуючись максимальним значенням ОЧП у виді змагань.

Правила змагань з окремих видів

Підтягування на перекладині

1. Снаряд для виконання вправи.

Стандартна гімнастична перекладина. Гриф діаметром 28 ± 1 мм. Висота перекладини 2750 ± 250 мм.

2. Контрольний час для виконання вправи – 3 хвилини.

3. Підтягування на перекладині виконується із початкового положення вис хватом зверху. Торкання підлоги (землі) ногами не дозволяється.

4. в ході підтягування з початкового положення учасник має підборіддям піднятися вище перекладини, опуститися у вис, зафіксувати непорушне положення (не менше 1 с) і продовжувати вправу.

5. Забороняється:

відштовхуватися від підлоги (землі);

починати підтягування з розмахування;

наносити на долоні або гриф клейові речовини;

робити ривки, змахи, хвилі ногами та тулубом;

перехвати рук уздовж грифа перекладини;

відпускати хват, розкриваючи долоню;

торкатися підборіддям перекладини.

6. Учасник має прийняти початкове положення і після команди "До снаряду" приступити до виконання вправи.

7. Кожне вірно виконане підтягування відмічається після фіксації учасником (на 1 с) оголошенням рахунку. Оголошення рахунку одночасно є дозволом на продовження виконання вправи. У випадку порушення Правил виконання вправи суддя замість чергового рахунку командує "Не рахувати" коротко називає помилку, а після чергового приходу оголошує попередній рахунок. Якщо команда "Не рахувати" повторюється тричі поспіль, учасник припиняє виконання вправи. В останню хвилину контрольного часу суддя-хронометрист інформує "Залишилась 1 хвилина", "Залишилось 15 секунд, 5, 4, 3, 2, 1. Час!" Суддя-хронометрист виключає хронометр.

Якщо учасник в контрольний час не зафіксував до початку чергового рахунку, останній правильно виконаний рух - цей рух йому не зараховується.

№	Назва помилки	Видимі помилки
1	підборіддя	підборіддя не піднялось вище перекладини
2	нема фіксації	учасник не прийняв ПП на 1 с.
3	ривок(стегнами, інше)	різкий рух в одну сторону
4	змах(гомілками, інше)	маятниковий рух з зупинкою
5	хвиля	за чергою різке порушення прямої лінії ногами
6	чергою	явне видиме чергою згинання рук
7	руки зігнуті	у прийнятому П.П. руки зігнуті у ліктьовому суглобі
8	перехоп	учасник розкрив долоню

Метання гранати на дальність та точність

1. Змагання з метання гранати проводяться на спеціально розміченому секторі. Змагання можуть проводитись на декількох секторах, якщо вони однакові.

2. Для метання використовуються навчальні гранати вагою 600 ± 10 грамів. Перед змаганням всі гранати вимірюються та зважуються.

3. Спортсмени виконують вправу у заздальгідь визначеному жеребкуванню порядку та внесеними до стартового протоколу.

4. Учаснику надається три спроби. Час на виконання вправи 2 хвилини.

5. Метання проводиться коридором шириною 10 м, який розмічається паралельними білими лініями через кожні 5 м, починаючи з відмітки 15 м. Виконується метання будь-яким способом з розбігу без поворотів або з місця.

6. Точність кидка вимірюється від планки або лінії кидання довжиною 4 м і шириною 7 см.

7. Ширина доріжки для розбігу не менше 1,25 м, довжина –5-10 м. На останніх 6-8 м перед планкою доріжка розширюється до 4 м.

8. Зараховуються результати метання гранати відповідно до таблиць вікових категорій 15, 20, 25, 30, 35 метрів, та ті, що попали в квадрат 2x2 м, або в траншею зазначеного розміру на відстані 40 метрів для чоловіків та 35 метрів для жінок.

9. Результат не зараховується якщо учасник:

1) в момент кидка або після нього торкнеться будь-якою частиною тіла ґрунту за планкою;

2) випустить (навіть випадково) під час розбігу гранату, яка впаде за планкою;

3) вийде через планку після кидка до команди судді «Є!».

Стрільба

1. Змагання зі стрільби проводяться на відкритих стрільбищах або в тирах, обладнаних і підготовлених у відповідності до правил змагань зі стрільби.

2. Умови виконання вправи ПГ: стрільба лежачи на 10 м з упору, одразу починаючи з 5 залікових. Мішень №8.

3. Натяг спуску курка довільний. Приціл будь-який, крім оптичного. Переміщення затильника допускається в межах не більше 30 мм від нейтрального положення. Наявність запобіжної скоби у спускового гачка обов'язкова. Дозволяється використовувати ремінь. Стрільць може лежати на землі або використовувати мат, наданий організаторами змагань.

Дозволяється використовувати всі види боеприпасів за виключенням трасуючих, бронебійних, запалювальних.

На змаганнях дозволяється користуватись лише справною зброєю, однаковою для всіх спортсменів, що виключає довільні постріли.

Учасник змагань в ході виконання вправи має користуватися однією і тією ж зброєю. У випадку її поломки за дозволом судді вона може бути замінена іншою зброєю того ж типу й калібру за умови, що вона перевірена суддею зі зброї.

4. Зброя, призначена для виконання стрільби, у встановлений час має бути пред'явлена судді зі зброї.

5. На змаганнях застосовуються спортивні мішені, виготовлені на папері, з розмірами та їх елементами, які передбачені Правилами. Пробні і залікові мішені мають бути з одного тиражу. На пробних і залікових мішенях у лівому кутку наноситься індекс вправи, номер зміни, номер щита, порядковий номер мішені. На пробних мішенях наноситься за діагоналлю чорна смужка у правому верхньому кутку, яка має проглядатися неозброєним оком з лінії вогню. Мішені виставляються на однаковій висоті. Виставляти для стрільця одночасно пробні і залікові мішені забороняється.

6. Порядок виконання вправи зі стрільби.

Перед початком стрільби проводиться пристрілювання, на яке дається 3 постріли протягом 2 хвилин.

Залікова стрільба – 5 пострілів за хвилини. Стрільба ведеться одночасно всіма стрільцями зміни.

Чергова зміна під керівництвом старшого судді лінії вогню шикується на вихідному положенні та інструктується. Всі команди під час виконання вправи подає старший суддя лінії вогню.

За командою „Зміна, на вогневий рубіж кроком руш” учасники змагань виходять на вогневий рубіж та зупиняються біля вогневих позицій. За командою „Час на підготовку 2 хвилини” учасники займають положення для стрільби лежачи. Після закінчення часу на підготовку старший суддя лінії вогню оголошує „Увага. Вправа МГ(ПГ), пробна(залікова) серія, 3(10) постріли, час – 2(5) хвилини”, подає команди „Заряджай” і через 2-3 с – „Вогонь”. Після виконання пробної і залікових серій подаються команди „Відбій”, „Розряджай”, „Зброю до огляду”. За відсутності засобів візуального спостереження пробні мішені представляються для огляду.

Замість команд „Вогонь” та „Стоп” може застосовуватись короткий свисток.

Судді - контролери розташовуються за кожним із стрільців і ведуть підрахунок здійснених пострілів, попадань у мішень, а також слідкують за тим

щоб постріли не проводились до сигналу початку стрільби і після сигналу закінчення стрільби.

Відповідальність за затримки, осічки, пошкодження зброї тощо, що відбулися з вини стрільця, несе сам стрілець. Додатковий час на виконання вправ не надається.

У випадку несправностей, поломки зброї, дефекту боєприпасів, що відбулися не з вини стрільця, старший суддя з виду може надати додатковий час для виконання вправи, з розрахунку 30 секунд на постріл.

7. Підрахунок очок на мішенях здійснюється комісією з визначення результатів (КВР).

Після кожної серії пострілів мішені негайно передаються до КВР.

Протягом ведення стрільби за кожний постріл до команди відкриття вогню або після закінчення стрільби анулюються кращі результати в заліковій серії. Заліковий постріл, здійснений стрільцем у мішень іншого спортсмена, вважається промахом. Якщо у мішені виявиться більше десяти пробоїн, зараховуються кращі результати. Якщо стрілець виконає більше десяти пострілів в серії, анулюються його кращі показники.

Спірні попадання перевіряються за допомогою шаблону (еталона) діаметром 4,5 мм (для ПГ), який вставляється не більше одного разу в кожний з отворів на мішені. Протести після застосування цього способу не приймаються, оскільки він є остаточним. Мішені після кожної серії пострілів виставляються для огляду на 30 хвилин після того, як будуть підраховані результати. Протягом цього часу результати пострілів і підрахунку очок можуть бути опротестовані.

Неповне розбирання\складання автомату

1. Неповне розкладання автомату:

- 1) відокремити магазин - утримуючи автомат лівою рукою за шийку прикладу або цівку, правою рукою охопити магазин; натискаючи великим пальцем на засувку, подати нижню частину магазину вперед і відокремити його;
- 2) зробити контрольний спуск - опустити перекладач вниз, відвести рукоятку затворної рами назад, оглянути патронник, відпустити рукоятку затворної рами і спустити курок з бойового взводу;
- 3) вийняти пенал з приналежністю - втопити пальцем правої руки кришку гнізда прикладу так, щоб пенал під дією пружини вийшов з гнізда; розкрити пенал і вийняти з нього протирку, йоржик, викрутку, вибивач і шпильку;
- 4) відокремити шомпол - відтягнути кінець шомпола від ствола так, щоб його голівка вийшла з-під упору на основі мушки, і витягти шомпол догори;
- 5) відокремити поворотний механізм - утримуючи автомат лівою рукою за шийку прикладу, правою рукою подати вперед направляючий стрижень зворотного механізму до виходу його п'яти з поздовжнього паза ствольної коробки; підняти задній кінець напрямного стержня і витягти зворотний механізм із каналу затворної рами;
- б) відокремити затворну раму із затвором - продовжуючи утримувати автомат лівою рукою, правою рукою відвести затворну раму назад до відмови, підняти її разом із затвором і відокремити від ствольної коробки;

7) відокремити затвор від затворної рами - взяти затворну раму в ліву руку затвором догори; правою рукою відвести затвор назад, повернути його так, щоб ведучий виступ затвора вийшов з фігурного вирізу затворної рами, і вивести затвор вперед;

8) відокремити газову трубку зі ствольною накладкою - утримуючи автомат лівою рукою, правою рукою надіти пенал приналежності прямокутним отвором на виступ замикача газової трубки, повернути замикач від себе до вертикального положення і зняти газову трубку з патрубків газової камери.

2. Можливі помилки після розкладання:

- 1) порушена послідовність розбирання;
- 2) перевірка наявності патрона в патроннику здійснена не під кутом 45-60 градусів від поверхні стола;
- 3) не проведена перевірка наявності патрона в патроннику;
- 4) падіння деталі зі столу;
- 5) деталі автомата покладені (розкидані) не в порядку розбирання;
- 6) частини автомата накладені одна на іншу;
- 7) не виконана яка-небудь операція (не виймуть пенал, шомпол, не відокремлений затвор від затворної рами, не відокремлений магазин тощо);
- 8) травмовано руки учасника.

3. Складання автомату після неповного розкладання:

- 1) приєднати газову трубку зі ствольною накладкою;
- 2) приєднати затвор до затворної рами;
- 3) приєднати затворну раму з затвором до ствольної коробки;
- 4) приєднати поворотний механізм;
- 5) приєднати кришку ствольної коробки;
- 6) спустити курок з бойового взводу і поставити на запобіжник;
- 7) приєднати шомпол;
- 8) вкласти пенал в гніздо прикладу;
- 9) приєднати магазин до автомата.

4. Можливі помилки в процесі складання:

- 1) порушена послідовність збірки;
- 2) падіння деталей;
- 3) не до кінця виконана операція (НЕ досланий шомпол, що не спущений прапорець; фіксації газової трубки зі ствольною накладкою внаслідок неправильного її приєднання);
- 4) не проведений спуск з бойового взводу чи зроблений спуск курка з приєднаним магазином;
- 5) спуск курка з бойового взводу проведений не під кутом 45-60 градусів від поверхні стола;
- 6) травмовано руки учасника;
- 7) не досланий до упору шомпол.

5. Помилка карається штрафним часом в 5 секунд.

Віджимання на брусах

1. Снаряд для виконання вправи. Стандартні гімнастичні бруси. Висота брусів 1450 ± 350 мм.

2. Контрольний час для виконання вправи – 3 хвилини.

3. Віджимання на брусах виконується із початкового положення вис хватом зверху. Торкання підлоги (землі) ногами не дозволяється.

4. В ході віджимання на брусах з початкового положення учасник має опуститися плечима нижче ліктів, віджатися, зафіксувати непорушне положення (не менше 1 с) і продовжувати вправу.

5. В ході віджиманн на брусах забороняється:

відштовхуватися від підлоги (землі);

починати віджимання з розмахування;

наносити на долоні або гриф клейові речовини;

робити ривки, змахи, хвилі ногами та тулубом;

відпускати хват, розкрив долоню;

нахиляти тулуб вперед, учасник має тримати тулуб вертикально та чітко рухатися вгору/вниз, не змінюючи нахилу тулуба від ПП.

6. Кожне вірно виконане віджимання відмічається після фіксації учасником ПП (на 1 с) оголошенням рахунку. Оголошення рахунку одночасно є дозволом на продовження виконання вправи. У випадку порушення Правил виконання вправи суддя замість чергового рахунку командує "Не рахувати" коротко називає помилку, а після чергового приходу до ПП оголошує попередній рахунок. Якщо команда "Не рахувати" повторюється тричі поспіль, учасник припиняє виконання вправи. В останню хвилину контрольного часу суддя-хронометрист інформує "Залишилась 1 хвилинка", "Залишилось 15 секунд, 5, 4, 3, 2, 1. Час!" Суддя-хронометрист виключає хронометр.

Віджимання від підлоги

1. Контрольний час для виконання вправи – 3 хвилини.

2. Початкове положення спортсмена у положенні лежачи в упорі від підлоги, ноги разом, руки ширше плечей вздовж тіла, долоні направлені вперед.

3. Правильним вважається віджимання, якщо під час згинання рук лікті згинаються вздовж тіла та вся поверхня тіла (плечі, лікті, спина, ноги) створюють одну площину.

4. При віджиманні від підлоги забороняється:

починати віджимання з розхитування;

змінювати положення рук, поперемінне перенесення ваги на одну з рук;

робити ривки, змахи, хвилі ногами та тулубом.

5. Кожне вірно виконане віджимання відмічається після фіксації учасником ПП (на 1 с) оголошенням рахунку. Оголошення рахунку одночасно є дозволом на продовження виконання вправи. У випадку порушення правил виконання вправи суддя замість чергового рахунку командує "Не рахувати" коротко називає помилку, а після чергового приходу до ПП оголошує попередній рахунок. Якщо команда "Не рахувати" повторюється тричі підряд, учасник припиняє виконання вправи. В останню хвилину контрольного часу суддя-хронометрист інформує "Залишилась 1 хвилинка", "Залишилось 15 секунд, 5, 4,3, 2, 1. Час!" Суддя-хронометрист виключає хронометр.

Двобій

Змагання з дисципліни Двобій проводяться згідно з відповідним розділом згідно з віковими та ваговими категоріями.

Визначення результатів змагань

1. Особиста першість визначається за найкращим часом подолання дистанції з урахуванням всіх штрафних балів. Бали за окремий вид з військово – прикладного семиборства для допризовної молоді нараховуються за таблицями оцінки результатів. У випадку рівності суми балів у двох або більше учасників, перевага надається тому, що має кращий результат з подолання смуги перешкод, а у випадку рівності цього результату, тому що має кращий результат зі стрільби.

2. Командна першість визначається за кращою сумою очок набраною всіма заліковими учасниками. Окремі випадки визначаються Регламентом.

Таблиці нарахування штрафних балів.

Підтягування на перекладині/чоловіки

№ п.п.	Вікова категорія	Залік/ К-сть разів	Нарахування штрафних балів
1	Юнаки 10 - 11 років;	8	+20 с/1 раз
2	Юнаки 12-13 років;	10	+20 с/1 раз
3	Кадети 14-15 років;	12	+20 с/1 раз
4	Юніори 16 - 17 років;	15	+20 с/1 раз
5	Дорослі чоловіки 18-35 років;	20	+30 с/1 раз
6	Ветерани чоловіки 35 – 50 років;	15	+30 с/1 раз

Підтягування на перекладині/жінки

№ п.п.	Вікова категорія	Залік/ К-сть разів	Нарахування штрафних балів
1	Дівчата 10 - 11 років;	5	+20 с/1 раз
2	Дівчата 12-13 років;	8	+20 с/1 раз
3	Кадетки 14-15 років;	10	+20 с/1 раз
4	Юніорки 16 - 17 років;	12	+20 с/1 раз
5	Дорослі жінки 18-35 років;	15	+30 с/1 раз

1. При виконанні залікової кількості підтягувань нарахування штрафних балів не відбувається.

2. Якщо спортсмен не зможе виконати таку кількість підтягувань, за кожний не виконаний раз спортсмену нараховується штрафний час відповідно до вікової категорії. Відповідний запис робиться у контрольній картці спортсмена.

3. Відмітки щодо проходження записуються в контрольну картку спортсмена та протокол етапу. В контрольну картку записується кількість штрафних балів.

4. Якщо спортсмен не зміг подолати або не з'явився на смузі перешкод, йому нараховується +5 хв. штрафного часу.

Метання гранати Ф-1

На дальність

№ п.п.	Вікова категорія	Залік, м	Нарахування штрафних балів
1	Юнаки 10 - 11 років;	20	+10 с/1 м
2	Юнаки 12-13 років;	25	+10 с/1 м
5	Дівчата 10 - 11 років;	15	+10 с/1 м
6	Дівчата 12-13 років;	20	+10 с/1 м

На точність

№ п.п.	Вікова категорія	Залік, м Відстань, розмір	Нарахування штрафних балів
1	Кадети 14-15 років;	30, 2x2	+10 с/1 м
2	Юніори 16 - 17 років;	35, 2x2	+10 с/1 м
3	Дорослі чоловіки 18-35 років;	40, 2x2	+10 с/1 м
4	Ветерани чоловіки 35 – 50 років;	40, 2x2	+10 с/1 м
5	Кадетки 14-15 років;	25, 2x2	+10 с/1 м
6	Юніорки 16 - 17 років;	30, 2x2	+10 с/1 м
7	Дорослі жінки 18-35 років;	35, 2x2	+10 с/1 м

1. Дається 3 залікові спроби, якщо спортсмен виконав залік з першого кидка, 2 інших він може не використовувати.

2. Зараховується кидки, які влучили в заданий квадрат або траншею. Також зараховується падіння гранати на лінію заданого квадрату або зупинка гранати на кромці траншеї. Розмір кромки складає 10 см.

3. У разі непопадання в результаті 3-х спроб спортсмену нараховується штрафний час у розмірі +10 с/ 1 м, до найкращого результату з 3-х спроб.

4. Якщо спортсмен не з'явився на етапі, йому нараховується +10 хв. штрафного часу.

5. Відмітки щодо проходження записуються в контрольну картку спортсмена та протокол етапу. В контрольну картку записується кількість штрафних балів.

Стрільба з ПГ

№ п.п.	Вікова категорія	Залік, балів	Нарахування штрафних балів
1	Юнаки, дівчата 10 - 11 років;	25	+5 с/1 б
2	Юнаки, дівчата 12-13 років;	30	+5 с/1 б
3	Кадети, кадетки 14-15 років;	35	+5 с/1 б
4	Юніори, юніорки 16 - 17 років;	40	+5 с/1 б
5	Дорослі чоловіки, жінки 18 - 35 років;	43	+5 с/1 б
6	Ветерани чоловіки 35-50 років;	40	+5 с/1 б

1. В разі виконання нормативу нарахування штрафних балів не відбувається.

2. Якщо спортсмен не набрав необхідну кількість балів, за кожний не використаний бал нараховується штрафний час у розмірі +5 с.

3. Якщо спортсмен набрав більшу кількість балів, за кожний бал отримує перевагу в часі -5 с.

4. Якщо спортсмен не з'явився на етапі йому нараховується +10 хв. штрафного часу.

5. Відмітки щодо проходження записуються в контрольну картку спортсмена та протокол етапу. В контрольну картку записується кількість штрафних балів або балів переваги переведених в секунди.

Неповне розбирання\збирання автомата

1. Час проходження етапу йде в загальний результат забігу.

2. Спортсмен прибігає на етап та за командою судді виконує норматив з неповного розбирання автомата. Після закінчення, суддя оглядає та озвучує помилки. За кожну помилку нараховується +10 с штрафного часу.

3. Після цього спортсмен виконує норматив збирання автомата. Після закінчення, суддя оглядає та озвучує помилки. За кожну помилку нараховується +10 с штрафного часу.

4. Якщо спортсмен не з'явився на етапі, йому нараховується +10 хв. штрафного часу.

5. Відмітки щодо проходження записуються в контрольну картку спортсмена та протокол етапу. В контрольну картку записується кількість штрафних балів.

Віджимання на брусах/від підлоги (чоловіки)

№ п.п.	Вікова категорія	Залік/ К-сть разів	Нарахування штрафних балів
1	Юнаки 10 - 11 років;	-/15	+20 с/1 раз
2	Юнаки 12-13 років;	-/20	+20 с/1 раз
3	Кадети 14-15 років;	10/25	+20 с/1 раз
4	Юніори 16 - 17 років;	15/30	+20 с/1 раз
5	Дорослі чоловіки 18-35 років;	20/50	+30 с/1 раз
6	Ветерани чоловіки 35 – 50 років;	15/30	+30 с/1 раз

*спортсмени вікових категорій Юнаки 10-11 та 12-13 років виконують віджимання від підлоги

Віджимання від підлоги/жінки

№ п.п.	Вікова категорія	Залік/ К-сть разів	Нарахування штрафних балів
1	Дівчата 10 - 11 років;	12	+20 с/1 раз
2	Дівчата 12-13 років;	15	+20 с/1 раз
3	Кадетки 14-15 років;	20	+20 с/1 раз
4	Юніорки 16 - 17 років;	25	+20 с/1 раз
5	Дорослі жінки 18-35 років;	30	+30 с/1 раз

1. В разі виконання залікової кількості віджимань нарахування штрафних балів не відбувається.

2. Якщо спортсмен не зможе виконати таку кількість підтягувань, то за кожний незроблений раз спортсмену нараховується штрафний час відповідно до вікової категорії. Відповідний запис робиться у контрольній картці спортсмена.

3. Відмітки щодо проходження записуються в контрольну картку спортсмена та протокол етапу. В контрольну картку записується кількість штрафних балів.

4. Якщо спортсмен не зміг подолати або не з'явився на етапі, йому нараховується +5 хв. штрафного часу.

VIII. Двобій

Костюм учасників змагань

1. Спортивний костюм учасника є офіційним костюмом команди з написом на спинці костюму назви організації, яку він представляє на змаганні і нагрудною емблемою виду спорту – Хортинг на лівій стороні.

2. Змагальний костюм – спортивні шорти темно-синього кольору з кваліфікаційним шевроном на правій халаші шортів та майки розрізнення (темно-синьої або жовтої).

3. Учасниками змагань розділу Двобій у відповідних вікових групах використовується змагальний спортивний костюм наступного зразка:

1. Молодші юнаки та дівчата 8–9 років, юнаки та дівчата 10–11 років, старші юнаки та дівчата 12–13 років

Змагальний костюм – шорти та майка темно-синього або жовтого кольору (залежно від сторони хорту); захисне екіпірування – протектори гомілки і підйому ступні (чулкового типу), шолом (темно-синього кольору), спортивні малі рукавиці з відкритими пальцями, виготовлені з тканини та мають форму встановленого зразка, дівчатам нагрудний захисний протектор, жіночий паховий протектор.

2. Кадетки та кадетки 14–15 років, юніори та юніорки 16–17 років

Змагальний костюм – шорти та майка темно-синього або жовтого кольору (залежно від сторони хорту); захисне екіпірування – паховий протектор; протектори гомілки і підйому ступні (чулкового типу); шолом (темно-синього кольору), капа та рукавиці 10 унцій (тільки в першому раунді), дівчатам нагрудний захисний протектор, жіночий паховий протектор.

3. Молодь (чоловіки, жінки) 18–21 рік та дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше

Змагальний костюм – шорти та майка темно-синього або жовтого кольору (залежно від сторони хорту); захисне екіпірування – паховий протектор; капа та рукавиці 10 унцій (тільки в першому раунді), жінкам нагрудний захисний протектор, жіночий паховий протектор.

4. В змаганнях серед всіх вікових груп:

перший спортсмен, якого викликають на хорт, виходить ліворуч від рефері та столу арбітру хорту в синій майці;

другий спортсмен, якого викликають на хорт, виходить праворуч від рефері та столу арбітру хорту у жовтій майці.

5. Якщо а Регламентом мандатною комісією учаснику змагання надається відповідний до жеребкування чи реєстрації номер, він має бути надійно пришитий на спинці майки.

6. Бинтування кистей рук під рукавиці у змаганнях серед кадетів, юніорів, молоді та дорослих забороняється.

Захисне екіпірування учасників змагань

1. Захисне екіпірування:

1) шолом темно-синього (синього) кольору повністю закриває верхню, бокові і потиличну частини голови та підборіддя;

2) протектор паху прикриває область симфізу і геніталій, виготовляється з твердого пластику. Внутрішня поверхня з м'якою прокладкою, кріпиться на еластичному поясі і лямках. Протектор паху вдягається тільки під змагальні шорти або брюки хортовки;

3) протектор гомілки і підйому ступні покриває гомілку півколом нижче колінного суглобу, має гнучке з'єднання над гомілковостопним суглобом і досягає пальців ніг. Виготовляється з напівтвердого матеріалу товщиною не більш 2 сантиметрів, виготовляється у вигляді панчохи з відкритими п'ятою і передньою частиною ступні;

4) жіночий протектор грудей закриває область грудей, залишаючи відкритим рівень сонячного сплетення. Виготовляється з міцного матеріалу, достатнього для захисту грудей від травмування, кріпиться за допомогою еластичних лямок і застібок типу «липучка» з боку спини.

Протектор грудей вдягається тільки під майку з нагрудною емблемою хортингу.

2. Організатори змагань забезпечують всіх учасників однаковими протекторами, якщо це встановлюється Регламентом.

3. Учасниками змагань можливе використання додаткових темпових фіксаторів з тканини та намоток тільки з дозволу лікаря, затвердженого Головним суддею змагань. Дозвіл надається після першого кола змагання, поєдинку, проведеного учасником на змаганнях.

4. У вікових групах 14 років і старше кожен учасник чоловічої статі зобов'язаний мати особисту капу для запобігання пошкодженням зубів та ясен. Секундант учасника слідкує за станом та придатністю капи спортсмена. Наявність капи в учасника перед двобоєм перевіряє рефері двобою особисто.

5. На захисному екіпіруванні дозволяється використовувати емблеми хортингу. Розміщення на екіпіруванні учасників змагань з хортингу емблем інших видів спорту та єдиноборств заборонено.

6. Захисне спорядження має відповідати затвердженому Федерацією зразку.

Принцип комплексного двобою Сила і Честь

1. Поєдинок в розділі Двобій є комплексним випробуванням і проводиться в два обов'язкових раунди, між якими є перерва одна хвилина (14 років і старші серед учасників чоловічої статі). Перший раунд умовно позначається Сила, другий - Честь. Час двобою в першому і другому раунді залежить від вікової групи спортсменів, для молодших юнаків, юнаків, юніорів і дорослих призначається різний час, різні умови, різне захисне екіпірування у двобої.

2. У вікових категоріях учасників чоловічої статі 8–9, 10–11, 12–13 років та всіх без винятку учасників жіночої статі двобій проводиться в 1 раунд без зміни екіпірування.

3. Починаючи з вікової групи 14 років і старші серед учасників чоловічої статі змагання проводяться за принципом двораундового комплексу з різними правилами суддівства та зміною змагального екіпірування.

Особливості першого раунду Сила

1. Специфічними ознаками першого раунду:

1) спортсменам надається час для демонстрації переваги в силі та техніці роботи руками в повних рукавицях 10 унцій в голову, у тулуб, кінцівки як у стійці так і у партері;

2) дозволяються удари ногами: у ноги (крім колінного суглобу), тулуб, плечі, голову, у партері – у тулуб і кінцівки (в позиції переходу в партер чи виходу з нього удари ногами в голову дозволяються, спортсмену, який стоїть на одному чи двох колінах, можна наносити удари в голову, а спортсмену, який торкається хорту сідницями, животом, боком чи спиною – не можна);

3) дозволяються удари ліктем у тулуб (крім удару у ключиці), плечі, кінцівки;

4) дозволяється наносити удари коліном, гомілкою, ступнею у лежачого суперника зі стійки у тулуб і кінцівки;

5) дозволяються прихвати, захоплення та утримання за голову, руки, ноги, тулуб;

6) дозволяються підсікання, виведення з рівноваги, перевероти за тулуб та ногу (перехід у боротьбу у партері – в разі бездіяльності і зупинки атаки слідує команда рефері "Піднятися з партеру");

7) забороняються удари в пах, удари ногами в голову лежачого суперника, удари руками у потилицю та хребет, удари ногами (ступнею, гомілкою, коліном) у колінний суглоб;

8) забороняються удари головою в обличчя і голову;

9) забороняється кусатися.

Дозволені технічні дії першого раунду Сила

1. Дозволена техніка першого раунду:

прямі, бокові, знизу, з розворотом, інші удари в голову руками, вдягненими у рукавиці у стійці (у партері дозволені удари руками у голову, тулуб та кінцівки);

прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом удари босими ногами, або із вдягненими м'якими фіксаторами гомілковостопних та колінних суглобів;

прихвати, контрольні фіксації, притримування, тримання, захоплення передпліччями та плечима з допомогою тулуба рук, ніг, тулуба та голови;

виведення з рівноваги та кидки суперника на хорт захватами за руку/руки, ногу/ноги, руку і ногу, тулуб і руку, тулуб і ногу, голову і руку, голову і тулуб;

кидки через стегно, плече, передня, бокова, задня підніжка, підсікання та одночасне добивання руками в рукавицях до повного завершення атаки або зупинки двобою;

дозволяється наносити удари коліном, гомілкою, ступнею лежачого суперника зі стійки у тулуб і кінцівки;

дозволяється наносити удари коліном у голову з прихватом голови суперника руками в рукавицях 10 унцій або 1 рукою без рукавиць;

комбінування в атаці ударної та кидкової техніки з продовженням ударної та борцівської техніки у партері;

дозволяється больовий прийом на ущемлення ахілового сухожилля;

дозволяється виконувати больовий прийом на скручування п'ятки та стопи (для спортсменів від 18 років на змаганнях не нижче рівня чемпіонату України);

удари головою у кінцівки та тулуб у стійці і партері;

больові прийоми на ліктьовий, плечовий, гомілковостопний, колінний, тазостегновий суглоби у стійці і партері;

задушливі прийоми захопленням передпліччям шиї ззаду, зверху, знизу, збоку у стійці і партері;

утримання пряме, зворотнє, бокове захватом передпліччям за шию та руку, голову та тулуб, шию та ногу у партері.

Особливості другого раунду Честь

1. Ознаки другого раунду:

після першого раунду під час перерви спортсмени знімають рукавички, зосереджуються на інших правилах поєдинку, щоб не робити порушень;

ударна техніка руками та ногами у тулуб та кінцівки дозволяється в стійці і партері, у голову наносити удари руками забороняється;

дозволяються удари руками в тулуб, плечі, передпліччя, ноги у стійці і у партері;

дозволяються удари ліктем у тулуб (крім удару у ключиці), плечі у стійці і партері;

дозволяються удари ногами у ноги (крім колінного суглоба), тулуб, плечі у стійці і партері, голову тільки у стійці;

дозволяється наносити удари коліном, гомілкою, ступнею лежачого суперника зі стійки у тулуб і кінцівки (в позиції переходу в партер чи виходу з нього удари ногами в голову дозволяються, спортсмену, який стоїть на одному чи двох колінах, можна наносити удари в голову, а спортсмену, який торкається хорту сідницями, животом, боком чи спиною – не можна);

дозволяється боротьба з повними захватами за руки, ноги, тулуб, голову, кидки із стійки та з колін, підсіканнями, підніжки;

дозволяються больові прийоми на руку, ногу, прийоми на удушення;

дозволяється утримання до одного балу – 10 секунд, до двох балів – 15 секунд;

забороняються удари у пах, руками у голову, в шию, в хребет, суглоби;

забороняється наносити удари коліном у голову з прихватом голови суперника голими руками;

забороняється захвачувати за обличчя і статеві органи.

Дозволені утримання. Їх характеристика

1. Утримання за голову та руку, за голову та тулуб, утримання впоперек, зворотнє утримання захопленням голови і тулуба із притисканням тулуба до тулуба суперника виконується з використанням енергії тіла за допомогою розставлених в опорах ніг.

2. Утриманням - прийом, в кому спортсмен змушує лежати суперника спиною на підлозі хорту впродовж певного часу. Оцінюються утримання, які виконані в результаті переведення суперника зі стійки в партер. Повторне утримання, виконане без підйому в стійку, вважається технічною активністю, але не оцінюється.

3. Відлік початку часу утримання починається з моменту торкання верхньої частини спини суперника підлоги в момент притискання тулуба суперника та фіксації такого положення.

4. Утримання закінчується:

коли утримуючий спортсмен переходить на больову атаку руки/ноги;

коли спортсмен виходить з положення утримання у положення сидячи чи на бік (кут положення до хорту не менше 90°), у положення на живіт, на руки, на груди, у стійку;

якщо спортсмен, якому проводили утримання силою рук та за допомогою тулуба та ніг, віджимає атакуючого від себе на відстань не менше 15 см;

якщо спортсмен, якого утримували, скинув суперника прогином борцівського мосту та вийшов з небезпечного положення.

5. Якщо під час проведення утримання одного спортсмена іншим закінчився час першого раунду або двобою, суддя-хронометрист очікує результату утримання (10 с, 15 с, вихід з утримання), а потім оголошує закінчення часу раунду або двобою.

Регламент двобоїв

1. Основний час двобою у вікових групах:

№	Вікова група	Час основного двобою	Додатковий час	Вирішальний третій раунд
1.	Мол. юнаки та дівчата 8–9 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
2.	Юнаки та дівчата 10–11 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
3.	Ст. юнаки та дівчата 12–13 років	3 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки

Час двобою в два раунди за віковими групами

№	Вікова група	Перший раунд Сила	Міжраундова перерва	Другий раунд Честь	Додатковий час	Вирішальний третій раунд
1.	Кадети (чоловіки) 14–15 років	2 хв.	1 хв.	2 хв.	1 хв	3 хв або до першої оцінки
2.	Юніори (чоловіки) 16–17 років	2 хв.	1 хв.	2 хв.	1 хв	3 хв або до першої оцінки
3.	Молодь (чоловіки, жінки) 18–21 рік	3 хв.	1 хв.	3 хв.	1 хв	3 хв або до першої оцінки
4.	Дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше	3 хв.	1 хв.	3 хв.	1 хв	3 хв або до першої оцінки

2. Після завершення основного часу двобою, якщо на табло нічийний рахунок, арбітр оголошує додаткову хвилину.

3. Після завершення додаткової хвилини, якщо на табло нічийний рахунок, рефері разом з боковими судьями виносять рішення – нічия або перемога одного з учасників. Якщо після оголошення не вдалося визначити переможця, оголошується хвилинна перерва після якої відбувається вирішальний третій раунд.

4. Після завершення його часу, якщо переможець не визначений за балами, судді мають винести обов'язкове рішення щодо перемоги.

5. Кількість двобоїв за один день не може перевищувати:

п'ять для дорослих чоловіків;

чотири для дорослих жінок, юніорів і юніорок, кадетів і кадеток, юнаків і дівчат, молодших юнаків і молодших дівчат;

Початок, зупинка і закінчення двобою

1. Викликані учасники до початку двобою мають знаходитися біля хорту кожен зі своєї сторони:

учасник в темно-синьому (синьому) шоломі, в синій майці і шортах – розташовується на краю хорту ліворуч від рефері та обличчям до рефері двобою, якщо готовий до двобою, подає знак покладенням правої руки у кулаку або у рукавиці на область серця;

учасник в темно-синьому (синьому) шоломі в жовтій майці і синіх шортах – розташовується на краю хорту праворуч від рефері та обличчям до рефері двобою, подаючи правою рукою сигнал готовності – правий кулак на серце.

2. Після оголошення арбітром початку двобою, рефері переконавшись в тому, що спортсмени готові до двобою, подає команду та запрошує учасників зайняти бойову позицію на відповідних вихідних місцях обличчям один до одного. Учасники заходять на змагальний майданчик, виконують уклін етикету і в указаному місця хорту займають положення в напрямку суперника. Після команди рефері спортсменам не заборонене коротке привітання. Для спортсменів в рукавичках вітанням є торкання рукавицями обох рукавиць суперника, для спортсменів без них - правими долонями рук. Наприкінці другого раунду (без рукавиць) вітанням є потискання правих рук і підтримкою долонею лівої руки (потискання відразу двома руками).

Відстань між суперниками складає три метри – по півторавід центру хорту.

3. Двобій починається за командою рефері.

4. Двобій зупиняється за командою рефері.

5. Двобій активізується за командою рефері.

6. Двобій закінчується в разі:

1) перемоги одного з учасників технічним нокаутом;

2) одержання одним з учасників шість балів – Повна перемога;

3) проведення одним з учасників больового, задушливого прийому або трьох утримань для повної перемоги, кожне п'ятнадцять секунд;

4) дискваліфікації одного з учасників;

- 5) зняття головним лікарем одного з учасників;
- 6) зняття секундантом або тренером одного з учасників;
- 7) закінчення часу двобою.

7. Якщо протягом двобою виникла необхідність поправити шорти, майку та протектор на груди (для жінок), узяти капу, яка випала у спортсмена впродовж поєдинку, поправити захисне екіпірування, рефері зупиняє поєдинок і особисто контролює процес, після чого дає команду продовжити двобій. В цей час інший спортсмен може сидіти на хорті (дозволяється, сидячи обличчям до тренера, мовчки слухати підказки).

8. Офіційне закінчення двобою настає після того, як рефері піднімає руку переможцю.

9. Якщо спортсмени показали однакові результати в обох раундах, призначається додаткова хвилина двобою за правилами другого раунду, а в разі нічиєї в додатковій хвилині – вирішальний третій раунд до першої технічної дії. Суддівська бригада проводить суддівство вирішального третього раунду і виносить остаточне рішення.

10. Після завершення основного часу двобою (два раунди) учасники розташовуються на стартових місцях на хорті обличчям до глядацьких трибун та бокових суддів. Якщо переможець виявлений шляхом складання суми балів або має місце Повна перемога, рефері підходить до учасників, бере обох за руки, і піднімає руку переможцю двобою.

11. Якщо результат двобою рівний і судді мають визначити перемогу за своїм рішенням, рефері голосно просить визначитися покладаючи праву руку на область серця, після визначення суддів, підходить до учасників, бере обох за руки і піднімає руку переможцю, потім всі розвертаються на місці в протилежну сторону і рефері ще раз піднімає руку переможцю. Після цього рефері зводить руки учасників разом і пропонує привітатися після двобою (дозволяється потискання рук, спортивні обійми, речові вітання і підбадьорювання, привітання секунданта і тренера суперника з протилежної сторони хорту). На кінцеві привітання надається не більше п'ятнадцяти секунд.

Зупинка двобою

1. Зупинка двобою відбувається за командою рефері на хорті. Рефері зупиняє двобій чи його продовжує в наступних випадках: в разі неможливості одним з учасників продовжувати двобій; у випадку порушення правил; із причин, викликаних зміною положення протекторів, випадіння капи учасника, виникненні необхідності упорядкувати форму учасника або обох учасників (але не більше ніж на 1 хв.).
2. Двобій, зупинений з будь-яких причин, відновлюється з часу його зупинки, зафіксованого заступником арбітра двобою.
3. На термін винесення рефері зауваження або офіційного попередження одному з учасників час двобою не зупиняється, а продовжується, і є включеним у загальний час двобою.

Хронометраж двобою

1. Час двобою починає відраховуватися після команди рефері, зупиняється за командою рефері.
2. В разі необхідності тривалої зупинки часу рефері дає додаткову команду.
3. У випадках, коли Головний суддя, його заступник, або арбітр двобою вважають за необхідне зупинити двобій, вони сповіщають заступника арбітра двобою щодо зупинки секундоміра і повідомляють рефері щодо зупинення двобою.

Оцінка технічних дій учасників двобою

1. Оцінка технічних дій учасників під час двобою здійснюється суддівською бригадою, узагальнюється та офіційно повідомляється рефері на хорті.
2. Оцінці підлягають як дозволені, так і заборонені Правилами технічні дії відповідно до переліку прийнятих оцінок у змаганнях з хортингу в розділі.
3. Рішення щодо присудження оцінки або оголошення попередження приймається рефері на хорті після врахування сигналів бокових суддів.
4. В разі порушення Правил, у випадку, коли два бокові судді не помітили цього, рефері має виключне право на оголошення тільки зауваження. Офіційне попередження рефері самостійно виносити права не має.
5. Кожен член суддівської бригади на хорті та за столом арбітра – всього п'ять суддів, має один рівнозначний голос в процесі винесення рішення щодо перемоги.
6. Технічні дії після команди рефері зупинитися не зараховуються та оцінюються як порушення Правил.
7. Порушення Правил, допущені після команди рефері зупинитися, оцінюються оголошенням зауваження чи офіційного попередження.
8. Технічні дії і порушення, виконані одночасно з командою рефері зупинитися, зараховуються як такі, що відбулися.
9. Технічні дії, які виконуються в комбінації, і є її невід'ємною частиною, початі до цієї команди рефері, і закінчені після, або початі одночасно з командою, зараховуються як такі, що відбулися.
10. У вищевказаних випадках судді мають враховувати фактори рівня шумового фону на місці змагань, відстані від рефері до учасників, звучність команди, звукопроникливість захисного шолому учасника, фактичний проміжок часу між командою і виконанням технічної дії.

Визначення результату двобою

1. Перемога в змаганнях в розділі Двобій може бути трьох видів:
повна перемога;
за різницею балів;
за рішенням суддів.
2. Повна перемога може бути отримана:
нокаутом;
достроково;
отриманням оцінок з різницею у шість балів з рахунком 6:0;

больовим прийомом;
задушливим прийомом;
трьома повними утриманнями по 15 с або загальною кількістю утримань по 10 с;

через дискваліфікацію суперника за порушення Правил з одного двобою чи з усього змагання;

через неявку суперника на двобій або зняття його лікарем змагань.

3. Перемога за різницею балів може бути отримана:

коли на момент закінчення двобою є різниця в один бал і більше, але менше шести;

якщо у двобої не було технічних оцінок, але учасник має фіксовані порушення правил, після закінченн двобою інший учасник отримує перемогу.

4. Перемога за рішенням суддів може бути отримана у вирішальному третьому раунді (3 хв до першої оцінки), коли на момент закінчення двобою загальна сума балів одного суперника (враховуючи штрафні бали) дорівнює сумі балів іншого суперника:

без суддівської наради;

після суддівської наради.

5. Перемога без суддівської наради визначається відразу після закінчення часу двобою, якщо більшість суддів віддали перевагу одному із спортсменів, враховуючи що він був активніше і робив більше сфокусованих технічних дій, виявив більш високий бойовий дух та кращу технічну і тактичну підготовку.

6. Перемога після суддівської наради визначається, якщо судді видали рішення щодо невстановленої перемоги.

7. Результатом двобою може бути нічийний результат, якщо це встановлено у Регламенті.

Умови проведення змагань в абсолютній ваговій категорії (без урахування ваги) серед різних вікових груп

1. Змагання в абсолютній ваговій категорії (без урахування ваги) проводиться у вікових групах:

молодь (чоловіки, жінки) 18–21 рік;

дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше.

2. У змаганнях в абсолютній ваговій категорії серед дорослих (чоловіки, жінки) зважування не призначається і проводиться 3 вирішальний раунд 3 хв до першої технічної дії з обов'язковим рішенням суддів.

Уникнення сутички та пасивне ведення двобою

Пасивним веденням двобою вважається:

імітація атаквальних дій;

відсутність атаквальних ударних та кидкових дій у стійці;

уникнення від захватів та ухилення від ударів з постійним рухом назад;

самостійні переходи зі стійки в партер без проведення прийомів;

навмисний вихід за межі хорту в ході двобою у стійці або уникнення сутички у партері навмисним вилізанням за межі хорту;

постійне скорочення дистанції клінчваннями, захопленнями за голову та тулуб суперника без атаквальних дій;

навмисне затягування часу перерв для медичного огляду, перерви міжраундової, відволікання рефері нестандартними діями;

інші наявні признаки уникнення спортивного протистояння.

Ведення двобою поблизу межі хорту

1. Вихід за межі хорту в ході ведення двобою в стійці вважається здійсненим, якщо тулуб одного з учасників перетнув межу хорту. Якщо одна нога учасника перетнула межу, дозволяється продовжувати двобій. Якщо інша нога знаходиться в межі хорту, але відірвана від хорту, це означає, що центр ваги учасника (тулуб) переміщена на ногу, яка перетнула межу – тулуб перетнув межу хорту.

2. Вихід за межі хорту в ході ведення двобою у партері вважається здійсненим, якщо один із спортсменів перетнув лінію хорту половиною тулубу у будь-якому положенні (вздовж, впоперек, за діагоналлю тіла), центр ваги тіла знаходиться за межами хорту.

3. Виключне право повернення спортсменів з-за межі хорту має рефері двобою, який зупиняє двобій або вказує на перетинання учасниками межі хорту, повертає спортсменів у стійку та відновлює двобій у стійці із стартових положень. До оголошення команди рефері спортсмени можуть вести двобій.

4. Якщо у партері один зі спортсменів, уникаючи больової або задущливої атаки, навмисно виповз за межі хорту, рефері має право зупинити спортсменів у кінцевому положенні партеру та запросити їх перейти до центру хорту і продовжити боротьбу з того ж положення, у якому попередньо її зупинено. Спортсмену, який навмисно виповз за межі хорту, оголошується штрафна санкція.

5. У ході двобою вихід за межі хорту визначається та фіксується не менше ніж двома судьями (двома боковими судьями, рефері та хоча б одним боковим суддею).

6. Успішна кидкова атака або контркидок, розпочатий в межах хорту, оцінюється незалежно від місця закінчення дії.

7. Успішна кидкова атака або контркидок, який розпочато за межами хорту вважається таким, що не відбувся.

8. Больовий або задущливий прийом, утримання, що розпочались у межах хорту, дозволяється продовжувати до моменту, поки один з учасників двобою має контакт з хортом.

9. Без команди рефері щодо зупинки та виходу за межі хорту спортсмени не мають права припиняти двобій та переходити до центру хорту.

Заборонені технічні дії та протиправні дії етичного і організаційного характеру

1. Оголошення штрафних санкцій після проведення учасником заборонених Правилами дій є виключним правом рефері двобою.

2. Забороненими технічними діями та протиправними діями етичного і організаційного характеру є:

- 1) грубе неетичне поводження стосовно суперника, суддів, інших учасників, тренерів, представників, глядачів;
  - 2) невиконання правил етикету в ході підготовки біля хорту, на початку двобою, впродовж та наприкінці двобою;
  - 3) вихід на двобій вдягненим у непередбачених та без передбачених Правилами засобів захисного екіпірування;
  - 4) укуси, шкрябання, щипання суперника;
  - 5) захват за шорти, майку, захисне екіпірування суперника, край або покриття хорту;
  - 6) виштовхування суперника за межі хорту;
  - 7) добивання суперника у партері ударами в ноги та ударами руками в голову у другому раунді;
  - 8) навмисне торкання рефері двобою;
  - 9) поштовхи суперника відкритою рукою в обличчя, надавлювання на очі, ніс і рот, перекриваючи зір або дихання руками;
  - 10) вихід за межі хорту кваліфікується ухиленням від двобою;
  - 11) розмова на хорті з суперником, тренером, боковим суддею, рефері, представником команди, глядачами тощо;
  - 12) невиконання команд рефері, ігнорування або суперечки з ним;
  - 13) навмисне затягування часу перерви після першого раунду, затримання виходу на другий раунд двобою;
  - 14) захвати та надавлювання суперника за статеві органи;
  - 15) подання хибного голосового або жестового сигналу щодо заборонених дій суперника;
  - 16) надмірна демонстрація емоцій після оголошення перемоги спортсмена;
  - 17) будь-яка цілеспрямована атака в хребет (удари в хребет);
  - 18) кидки суперника на голову, кидки під час виконання больового чи задушливого прийому;
  - 19) продовження атаки після команди рефері зупинитися;
  - 20) цілеспрямовані удари в суглоби;
  - 21) удари ногою чи рукою в область паху;
  - 22) удари коліном у голову в момент її фіксування двома руками;
  - 23) проведення больового прийому на хребет та задушливого прийому із заламуванням хребта;
  - 24) ущімлення шийних м'язів (витяжка) – для спортсменів до 14 років;
  - 25) пасивне ведення двобою, навмисне ухилення від сутички;
  - 26) удари ліктем в голову, будь-які удари в шию;
  - 27) удари головою в голову, небезпечні рухи головою.
3. Заборонені технічні дії у першому раунді - удари відкритою рукавицею в голову.
4. Заборонені технічні дії у другому раунді:
- 1) удари в голову і шию суперника будь-якою частиною руки;
  - 2) удари коліном в момент захоплення голови двома руками;
  - 3) нанесення ударів та надавлювання пальцями в очі;

4) захоплення за вуха, ніс, інші частини обличчя, пальці рук та ніг, волосся суперника.

5. Якщо судді не помічають проведення спортсменом забороненої дії, його супернику дозволяється подати сигнал голосом або жестом.

6. Подання недійсного жесту щодо забороненої дії суперника вважається нечемним поведженням та підлягає покаранню як заборонена дія.

Зауваження. Дискваліфікація

1. Зауваження оголошує рефері на хорті в усній формі самостійно або з урахуванням думок бокових суддів чи арбітра двобою.

2. В одному двобої може бути оголошено не більше двох усних зауважень, якщо вони винесені спортсмену за різні типи порушення Правил.

3. Зауваження оголошується за:

1) ненавмисне проведення забороненої техніки, що не привело до травмування суперника;

2) спробу проведення забороненої техніки, що завдала несуттєвої шкоди здоров'ю супротивника;

3) некоректне поведження стосовно осіб, які беруть участь у змаганнях, або присутніх на них;

4) дії, розцінені суддями як ухилення від ведення двобою;

5) запізнення з виходом на двобій довше 30 с і не більше 1 хв;

6) втрату самоконтролю та надмірні емоції під час ведення двобою;

7) відмову наприкінці двобою привітатися із суперником поданням руки, або некоректним її поданням;

8) інші дії, регламентовані Правилами або Регламентом.

4. Дискваліфікація оголошується за:

1) дії, розцінені як прояв насильства, цілеспрямоване грубе порушення Правил;

2) відмову виконувати правила етикету та ігнорування команд рефері, грубе неспортивне поведження відносно суперника, тренерів, суддів, глядачів тощо;

3) запізнення учасника на двобій більш ніж на три хвилини чи неявку;

4) багаторазові дії, розцінені ухиленням від двобою;

5) хибні сигнали порушення правил суперником та обман рефері і суддів;

6) імітацію ведення двобою чи симуляцію травми;

7) відмову починати двобій після триразового повторення рефері команди починати;

8) заборонені технічні дії, що стали причиною важких тілесних ушкоджень чи нокауту суперника, який за висновком головного лікаря не може продовжувати змагатися і знімається зі змагання за станом здоров'я. У такому випадку порушнику зараховується поразка, а травмованому супернику оголошується повна перемога з рахунком 6:0.

5. Рішення щодо дискваліфікації учасника двобою та з усього змагання оголошує рефері після наради суддівської бригади хорту, озвучує арбітр хорту і затверджує Головний суддя змагань.

6. Якщо обидва спортсмени більше однієї хвилини не намагаються вступити в сутичку, їм оголошуються штрафні санкції у послідовності: зауваження, попередження, умовна дискваліфікація і виноситься рішення, щодо відсутності бажання змагатися, обидва спортсмени дискваліфікуються. Послідовність оголошення штрафних оцінок стосується і одного учасника окремо.

7. Спортсмену, який був дискваліфікований з усього змагання, не присвоюється особисте, командне (у складі команди) місця на змаганнях.

Продовження двобою вирішальним третім раундом

1. Третій вирішальний раунд - раунд остаточного рішення. Третій раунд призначається, якщо суддівська бригада не може виявити переможця у двобої, проведеному у два основні раунди та додаткову хвилину.

2. Третій вирішальний раунд проводиться за правилами другого раунду.

3. Фіксований час третього вирішального раунду – 3 хв або до першої оцінки для усіх вікових груп.

4. Якщо у вирішальному раунді один спортсмен має явну перевагу, виявляючи активність в атаквальних діях, без зупинки двобою йому дається оцінка "А" – активність та оголошується перемога після закінчення вирішального третього раунду за активністю у випадку однакових оцінок.

5. Якщо члени суддівської бригади в повному складі не можуть винести одне рішення (не мають згоду не менше трьох суддів), двобій вважається як Нічия, якщо це передбачено Регламентом.

6. В змаганнях у найлегшій, суперважкій та абсолютній ваговій категоріях призначається вирішальний третій раунд тільки з врахуванням різниці ваги понад 5 кг.

7. Якщо вирішальним третім раундом переможця виявити неможливо, остаточне рішення виноситься суддівською бригадою у складі 5 осіб: рефері, перший боковий суддя, другий боковий суддя, арбітр хорту, заступник арбітра хорту. Перемога визначається більшістю суддівських голосів суддівської бригади, що обслуговувала двобій, до уваги береться техніка спортсменів, негативні сторони тощо.

8. Вирішальний третій раунд для працюючих на змаганнях суддів є обов'язковим для винесення остаточного рішення. Після нього двобій не продовжується.

Відмова від участі у двобої – добровільна задача

1. Учасник може відмовитися від участі в двобої добровільною задачею без оголошення дискваліфікації в наступних випадках:

1) наявність травми чи захворювання, внаслідок яких спортсмен об'єктивно не здатний продовжувати двобій, що підтверджується головним лікарем змагань, спортсмен зі змагань знімається;

2) надзвичайна подія, нещасний випадок, що відбувся з членами родини учасника безпосередньо перед початком, в ході змагань, учасник може покинути місце змагань за рішенням Головного судді, рефері, арбітра двобою.

Зняття спортсмена з двобою головним лікарем змагань

1. Якщо учасник двобою знятий головним лікарем змагань з участі у півфінальному двобої через травму, в разі ухвалення рішення лікарем щодо участі спортсмена у двобої за третє місце, бажанням учасника і керівника команди, дозволу Головного судді змагання, спортсмен може взяти участь у двобої за третє місце.

2. Якщо учасник двобою був знятий головним лікарем або лікарем змагань з участі у відбірковому двобої через травму та ушкодження, учасник не має права продовжувати участь у цьому змаганні в цій або іншій ваговій категорії чи віковій групі. Оскарження з даного питання не розглядаються. Участь в інших контактних розділах змагань спортсмену забороняється.

Порядок подання протесту та його розгляд

1. Протест (оскарження) подається до столу Головного судді у зв'язку з порушенням правил суддівства змагань, що вплинуло на визначення переможця чи результатів змагання, а також за виключними обставинами.

2. Протест подається усно секундантом або суддею при учасникові арбітру хорту безпосередньо під час проведення двобою, сутички чи виступу, вставши зі стільця та піднявши руку вгору без звукового сигналу.

3. Протест подається секундантом або суддею при учасникові письмово відразу після закінчення часу основного раунду спортсмена протягом трьох хвилин, заповнивши заяву встановленого зразка з обов'язковим описом оскаржуваної ситуації виступу та пункту і статті цих Правил. Якщо протест стосується оскарження оцінки суддів за технічну дію спортсмена, представник додає відеофіксацію дії. Без відеоматеріалу протест не розглядається.

4. У Протесті за виключними обставинами може розглядатися:
порушення Регламенту;
порушення в роботі мандатної комісії та жеребкування учасників змагання;
неможливість або обмежена можливість отримання інформації стосовно змагань;

неетична поведінка або невідповідність призначених посадових осіб, суддів, обслуговуючого персоналу, служби охорони тощо;
інші обставини, які можуть вплинути на хід та результати змагань.

5. Обговорення виключних обставин проводиться у присутності осіб, які порушили Правила, з правом пояснення за фактом порушення.

6. Розгляд протесту:
у разі прийняття протесту щодо порушення правил суддівства протест розглядається Головним суддею із залученням бригади суддів, які брали участь у суддівстві оскаржуваної ситуації, а також представників зацікавлених сторін;
представники зацікавлених сторін не мають права участі в обговоренні протесту;

в ході розгляду протесту за виключними обставинами мають бути присутніми особи, які допустили порушення Правил.

7. Рішення за протестом приймається відразу після обговорення ситуації, після чого змагання продовжуються;

8. Остаточне рішення щодо задоволення протесту приймається відкритим голосуванням суддівської бригади у складі 5 осіб – двох бокових суддів, рефері, арбітру хорту, Головного судді в присутності зацікавлених сторін. Загальне рішення щодо задоволення або незадоволення протесту зацікавленим сторонам оголошує Головний суддя змагань.

ІХ. Поліцейський самозахист

1. На змаганнях розділу Поліцейський самозахист спортсмен демонструє техніку самозахисту на асистенті, який визначається жеребкуванням. Перед виступом спортсмен обирає квиток та передає його судді, який знайомить з його змістом асистента.

2. Перед демонстрацією техніки самозахисту від нападу на спортсмена не оголошується за виключенням захоплень (охоплень).

3. Спортсмен демонструє 5 технічних дій, які зазначені в квитку:

1) елементи прикладної акробатики на твердій поверхні: падіння, кувирки, переكاتи, пов'язані в комбінацію. Акробатика оцінюється судьями окремою технічною дією самозахисту;

2) технічні дії самозахисту від нападу без зброї;

3) технічні дії самозахисту від нападу без зброї;

4) технічні дії звільнення від захоплень та охоплень;

5) технічні дії самозахисту від нападу зі зброєю та предметами, які використовуються в якості зброї.

4. В ході виконання першої технічної дії спортсмен має демонструвати вміння падати без травм, як елемент реального самозахисту. Незадовільний рівень виконання акробатичних вправ оцінюється 0 за першу технічну дію. З метою запобігання травматизму рішенням головної суддівської колегії спортсмен може бути знятий зі змагань.

5. Асистент виконує (позначає) атакуючі дії зі швидкістю приблизно 50% максимальної можливої швидкості атаки в реальних умовах, дотримуючись заходів безпеки для себе і партнера. Уповільнені дії асистента та суттєві помилки у виконанні атакуючих дій штрафуються 2 балами від суми виступу.

6. Заборонено проводити технічні дії, наслідком яких можуть бути травми або дії, спрямовані на зрив виконання прийому. За ці дії спортсмен може отримати перше, друге попередження або може бути дискваліфікований. Перше попередження - мінус 2 бали, а друге – мінус 5.

7. У випадку помилки асистента або проведення навмисних ускладнюючих демонстрування техніки самозахисту дій спортсмену може бути надано повторну спробу з іншим рівнозначним завданням.

8. Демонстрація техніки самозахисту у виступі починається за командами арбітра. За командою “Увага!” асистент вибирає позицію за спиною учасника на необхідній для проведення атаки дистанції.

9. За командою “Прийом” учасник змагань повертається до асистента, виконує необхідні захисні та контратакуючі дії. Початок атаки асистента співпадає з початком розвороту спортсмена. За командою арбітра “Відпустити захват” або “Стоп” учасники припиняють дії і повертаються у вихідне положення.

10. Критерії оцінки спортсменів у виступі:

1) своєчасність реагування на напад;

2) підтримання балансу;

3) цілісність рухів;

4) практична доцільність рухів;

5) контроль ситуації;

6) правомірність дій.

11. Своєчасність реагування на напад свідчить, що техніка самозахисту відбувається в період, коли напад вже розпочався, але ще не закінчився. Дозволяються технічні дії на упередження атаки суперника, особливо в разі його зволікання з нападом.

Х. Сутичка

1. В розділі Сутичка дозволяється проводити кидки, утримання, больові, задушливі прийоми, інші атаквальні та захисні дії в положенні стоячи, у партері, але без захоплення за одяг, екіпірування та амуніцію.

2. Положення спортсменів:

1) в стійці – спортсмен торкається хорту тільки ступнями ніг;

2) партер – спортсмен торкається хорту будь-якою частиною тіла, крім ступнів ніг;

3) сутичка у стійці – обидва спортсмени в положенні стоячи;

4) сутичка в партері – один або обидва спортсмена в положенні партер.

3. Кидки.

Кидок - дія спортсмена в захваті, в результаті якої суперник втрачає рівновагу і падає на хорт, торкаючись його поверхні будь-якою частиною тіла крім ступнів ніг.

Контркидок – кидок, в разі застосування якого спортсмен, який захищається, у відповідь на атаквальні дії перехоплює ініціативу і кидає суперника, змінюючи характер і напрямок падіння атакуючого.

Кидки без відриву від хорту з переведенням у партер шляхом виведення з рівноваги, із застосуванням підніжки та кидком через виставлену ногу, підсікання ноги суперника, скручування захватом голови, інші маневри, які не призводять до відриву суперника від хорту.

Кидки з відривом суперника від хорту можуть виконуватись перекидом через стегно, плече, прогинанням та з підніманням на руках, перевероти, підриви тулуба, підбиви тазом, взяттям на плечі, груди, захопленням обох ніг, захопленням ноги і тулуба тощо, всі дії які виконуються з підніманням руками суперника у взятому захваті. Кидки зі стійки з підніманням суперника вище поясу оцінюються вище, ніж кидки без відриву від хорту або з незначним відривом.

Кидки суперника, який знаходиться у положенні стоячи на колінах або з повного партеру зараховуються тільки за умови повного відриву спортсмена від хорту, його падіння та опинення у небезпечному положенні.

Кидки суперника з коліна зараховуються за умови його чіткого падіння.

Кидками не вважаються і не оцінюються:

1) відриви суперника, який стоїть на підлозі хорту, підйоми його у захопленні за тулуб та опускання у те ж положення, що і до захоплення;

2) дії, які призводять до опори суперника об підлогу хорту на руки та повернення його у те саме положення;

3) перевероти у боротьбі лежачи, коли спортсмен, якого атакують, знаходиться у партері;

4) атаквальні дії спортсмена, який сам знаходиться у положенні партеру.

4. Больові прийоми.

Больові прийоми проводяться в стійці і у партері. Больовим прийомом вважається захват руки або ноги суперника, який дозволяє провести больовий вплив на м'яз або суглоб.

Дозволені больові прийоми на руки: важіль ліктя, вузол ліктя, зворотний вузол, защемлення біцепса, важіль плеча, вузол плеча, загин кисті.

Дозволені больові прийоми на ноги: защемлення литкового м'яза, защемлення ахілового сухожилля, важіль коліна, вузол ноги, важіль стегна, вузол ступні (від 18 років).

Початком больового прийому вважається початок дій після взяття атакуючим захватом кінцівки суперника на атакованій ділянці тіла і має на меті викликати больове відчуття або подолати захисний захват. На виконання больового прийому спортсмену час не обмежується, але в разі зупинки больової атаки та пасивній поведінці обох спортсменів рефері має право підняти спортсменів у стійку.

Больова атака руки вважається неуспішною, якщо суперник піднявся у положення стоячи і відірвав від хорту тулуб спортсмена, який проводив прийом, та зафіксував стійке положення на ногах впродовж трьох секунд.

Больова атака ноги вважається неуспішною, якщо суперник піднявся з партеру у положення стоячи і зафіксував його впродовж п'яти секунд.

Якщо атака у партері переходить у атаку у стійці і навпаки, сутичка не зупиняється.

5. Утримання.

Утриманням вважається прийом, коли атакуючий притискається тулубом (грудьми, боком, спиною) до тулуба суперника (або його рукам, притиснутим до тулуба) і фіксує його в положенні "на лопатках".

Утримання припиняється: якщо атакований спортсмен переходить в положення "на грудях", "на живіт" або "на сідниці" (не "на попереку"); якщо атакований спортсмен віджимає атакуючого від себе; якщо атакований спортсмен охоплює ногами тулуб або одну ногу; якщо атакуючий спортсмен переходить до проведення больового прийому.

Утримання впродовж 15 секунд - повне утримання, оцінюється в 2 бали.

Утримання впродовж 10 секунд - неповне утримання, оцінюється в 1 бал.

6. Задушливі прийоми.

Задушливі прийоми – технічні дії з впливом на шию суперника, що перешкоджає нормальному диханню або приводить до втрати свідомості. Такі дії дозволено виконувати в стійці і в партері, руками і ногами.

Захоплення та удушення можуть бути руками і ногами.

Задушливий прийом руками: дозволено проводити передпліччям руки, яка виконує атаку з допомогою іншої руки чи ноги, але удушення не призводить до виверту голови або скручування шийних хребців.

Задушливий прийом ногами: дозволено проводити стегном та гомілкою, проведення задушливого прийому ступнею заборонено.

Задушливі прийоми проводяться захватом шиї зверху, ззаду, ногами у замок, зворотнім захватом шиї ззаду, зворотнім захватом шиї збоку, іншими способами, не забороненими Правилами.

Виходом із задушливого прийому вважається повне звільнення від задушливого захвату шиї.

Атакуючому, який проводить задушливий або больовий прийом у стійці, дозволено переведення суперника в положення партер без використання кидкової техніки.

Сигналом здачі в разі проведення утримання, больового, задушливого прийомів є постукування рукою або ногою атакуючого або хорту, а також будь-який голосний вигук.

Заборонені прийоми та дії

1. Забороняється:

1) виконувати кидки суперника на голову, кидати його із захопленням на больовий прийом, в разі виконання задушливих прийомів, кидати, падаючи на нього всім тілом;

2) затискати супернику рот і ніс, перешкоджаючи диханню;

3) наносити будь-які удари, дряпатися, кусатися, захоплювати пальцями частини обличчя (рот, ніс, волосся, вуха) і статеві органи суперника;

4) виконувати будь-які прийоми на хребет, скручувати шию, руками і ногами стискати голову або придавлювати її до хорту;

5) впиратися ногами, головою, пальцями в обличчя;

6) натискати ліктем або коліном зверху на будь-яку частину тіла;

7) захоплювати пальці на руках, ногах;

8) проводити больові прийоми ривком;

9) виконувати задушливі прийоми ступнями, долонями, кулаками.

2. Якщо судді не помічають проведення забороненого прийому, потерпілому дозволяється подати сигнал голосом чи жестом (піднятою вгору рукою).

Подача помилкового сигналу розглядається і карається як заборонений прийом.

Костюм учасника змагань

1. Костюм учасника - шорти – темно-синього кольору з логотипом «хортинг» з лівого боку і кваліфікаційним шевроном з правого боку; майка – жовтого чи темно-синього кольору з логотипом «хортинг»; захисний паховий протектор.

На спині майки кріпиться номер учасника змагань.

2. Учасники змагань виходять на парад відкриття, закриття та нагородження в змагальному костюмі учасника змагань.

Початок і закінчення сутички

1. Для ведення сутички спортсменів викликають на хорт.

2. Перед початком сутички спортсмен, викликаний першим (в темно-синій майці), стає по ліву руку від рефері, а його суперник (в жовтій майці) – по праву. Після представлення спортсмени за жестом рефері сходяться в центрі хорта і обмінюються рукостисканнями, роблять крок назад і за командою рефері починають сутичку.

3. Сутичка закінчується за гонгом, що дублюється командою рефері.

4. Після закінчення сутички спортсмени займають ті ж місця на хорті, що і перед початком сутички. Для оголошення результату сутички рефері викликає спортсменів на середину, взявши обох за зап'ястя, піднімає руку

переможця, після чого спортсмени обмінюються рукостисканням і виходять з хорта. Дозволені короткі привітання тренера і команди суперника до 15 секунд.

Хід і тривалість сутички

№	Вікова група	Основний час	Додатковий час	Вирішальний третій раунд
1.	Молодші юнаки та дівчата 8–9 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
2.	Юнаки та дівчата 10–11 років	2 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
3.	Старші юнаки та дівчата 12–13 років	3 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
4.	Кадети та кадетки 14-15 років	3 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
5.	Юніори та юніорки 16-17 років	4 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
6.	Молодь чоловіки та жінки 18-21 рік	5 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки
7.	Дорослі чоловіки та жінки 18+	5 хв	1 хв	3 хв або до першої оцінки

1. Відлік часу в сутичці починається за командою рефері.

2. Протягом сутички спортсмени не мають права йти за межі хорта без дозволу рефері. В разі необхідності учасник з дозволу рефері може покинути хорт для приведення в порядок змагального костюма.

3. Для надання медичної допомоги в разі пошкоджень, отриманих спортсменом, надається час в сумі не більше 2 хв в ході однієї сутички. Медична допомога надається безпосередньо на хорті (краю хорта).

4. Хід та ведення сутички аналогічний розділу Двобій.

Кількість сутичок впродовж змагань

1. Якщо змагання тривають один день, для дорослих кількість сутичок не може перевищувати шести.

Якщо змагання тривають більше одного дня, кількість сутичок в день не може перевищувати п'яти.

Для юніорів та кадетів відповідні норми не можуть перевищувати п'яти для одноденних змагань і чотирьох для багатоденних.

Для юнаків і молодших юнаків відповідні норми не можуть перевищувати чотирьох для одноденних змагань і трьох для багатоденних.

2. Відпочинок між сутичками має бути не менше 10 хвилин для дорослих і юніорів і не менше 15 хвилин для кадетів, юнаків та молодших юнаків.

Зауваження та попередження

1. Порушеннями Правил, за які спортсмену може бути зроблено зауваження, попередження, або за яке він може бути знятий з однієї сутички або змагань вважаються запізнення на хорт, застосування забороненого прийому, брутальне ведення боротьби, порушення дисципліни, розмови на хорті, ухилення від боротьби і заборонені технічні дії під час сутички, відхід з хорту без дозволу рефері, в тому числі для надання медичної допомоги, підказки, супроводжувані неетичним поведінням представника, тренера або інших учасників його команди, що знаходяться поблизу хорту.

2. Протягом сутички спортсмену не може бути зроблено більше одного зауваження.

3. За запізнення на хорт на 30 секунд після першого виклику спортсмену оголошується зауваження, за запізнення на понад 1 хвилину – перше попередження.

4. В разі порушення Правил спочатку робиться зауваження, в разі повторного порушення – попередження.

5. Якщо спортсмен, захоплений на больовий прийом, утримання або задушливий прийом, виповз за межі хорту, йому оголошується попередження за навмисний вихід за межі хорту: перше, друге попередження або зняття з сутички.

6. В разі порушення інших Правил попередження оголошується без попереднього зауваження.

7. Спортсмену в ході однієї сутички може бути зроблено не більше одного попередження за проведення забороненого прийому. Кожному зі спортсменів в ході однієї сутички може бути зроблено в цілому не більше двох попереджень.

Зняття та дискваліфікація учасника

1. Спортсмен знімається з сутички рішенням Головного судді з присудженням його супернику чистої перемоги в разі:

- 1) повторної спроби проведення забороненого прийому;
- 2) якщо спортсмен не зміг вкластися у відведені 2 хвилини на надання йому медичної допомоги.

В цьому випадку переможець отримує 6 балів, а переможений – 0 балів та 0 класифікаційних очок на командних змаганнях. Сутичка вважається закінченою достроково, її час фіксується в протоколі.

2. Рішенням Головного судді спортсмен знімається з сутички після двох попереджень в разі необхідності оголосити йому третє попередження за ухилення від боротьби, якщо суддівська бригада єдина в своїй думці або якщо думка двох суддів підтримується Головним суддею змагань. В цьому випадку супернику достроково присуджується перемога.

3. Спортсмен знімається зі змагань рішенням Головного судді, якщо він за висновком лікаря не може продовжувати боротьбу в разі захворювання або через травму, отриману у ході сутички. Суперник отримує 6 балів, а спортсмен, знятий зі змагань, – 0 (у класифікації він посідає місце відповідно до його результату на момент зняття).

4. Спортсмен знімається зі змагань рішенням Головного судді (дискваліфікується) за:

- 1) неявку на хорт протягом 2 хвилин після першого виклику;
- 2) грубу і неетичну поведінку відносно суперника, учасників, суддів і глядачів;
- 3) проведення забороненого прийому, в результаті якого суперник отримав травму і за висновком лікаря не може продовжувати боротьбу у змаганнях;
- 4) за обман суддів.

Спортсмен, знятий зі змагань, отримує 0 балів (в разі підведення підсумків не отримує особистого та командного місця). Суперник отримує 6 балів – чисту перемогу.

Ухилення від сутички

Ухиленням від боротьби вважається умисний вихід за межі хорта в стійці або виповзання в разі боротьби лежачи, відсутність реальних спроб проведення прийомів у боротьбі стоячи, імітація атакуювальних дій (хибні атаки), ухилення від захвату в боротьбі стоячи, перехід в положення лежачи без реальних спроб проведення прийомів, явне виштовхування суперника з хорта.

Боротьба поблизу межі хорта

1. Положення «поза хортом» (за межею хорта) вважається, якщо:
1) у боротьбі стоячи один з борців заступив ногою за межу хорта;
2) в боротьбі лежачи один з борців виявився половиною тулуба за лінією талії або лопаткою і сідницею за межами хорта.

2. В ході сутички положення «поза хортом» визначається рефері, а в обговоренні спірних моментів – більшістю суддівської бригади.

3. Якщо спортсмени опиняться в положенні «поза хортом», вони після команди рефері повертаються на середину хорта і відновлюють боротьбу в стійці. Без команди рефері спортсмен не може припинити сутичку поблизу межі хорта і запрошувати суперника на середину. Суперник має право проводити прийом, оскільки не було команди рефері «Стоп».

4. Кидок (контркидок), розпочатий на хорті, оцінюється в тому випадку, якщо він закінчується поза хортом, але у зоні безпеки.

Кидок, розпочатий у положенні «поза хортом», не оцінюється.

5. Утримання і больовий прийом, розпочаті на хорті, дозволяється проводити до тих пір, поки один з борців має контакт з хортом.

Визначення результату сутички та оголошення переможця

1. Результатом сутички може бути перемога одного з борців і поразка іншого, а також поразка одного з борців.

2. Перемога може бути чистою (достроковою):

- 1) за проведення больового або задущливого прийому;
- 2) в разі явної переваги (різниця – 6 балів);

3) в разі неможливості продовжувати сутичку (відмова, травма, прострочений час на медичну допомогу до 3 хвилин, поданий сигнал здачі в разі утримання);

4) в разі повторної спроби проведення забороненого прийому;

5) після двох попереджень в разі необхідності оголошення третього попередження за ухилення від боротьби.

3. Спортсмен знімається зі змагань (дискваліфікується) за:

1) неявку на хорт протягом 2 хвилин після першого виклику;

2) грубе і неетичне поводження відносно суперника, учасників, суддів і глядачів, відмову привітання;

3) проведення забороненого прийому, в результаті якого суперник отримав травму і за висновком лікаря не може продовжувати сутичку;

4) обман суддів;

5) пасивність або порушення Правил - зняття одного або обох спортсменів.

4. Перемога за балами:

1) в разі наявності оцінок "А" в сутичці, в разі рівності балів після її закінчення, перемога присуджується тому спортсмену в якого більше "активностей";

2) в разі рівності балів перемога присуджується тому, хто провів більше якісних прийомів, якщо всі показники рівні – перемога присуджується тому, хто в ході сутички провів останній оцінений прийом;

3) якщо до моменту закінчення сутички в обох спортсменів немає технічних балів або оцінки "А" і рівна кількість попереджень, перемога присуджується тому з них, хто отримав останню оцінку за попередження, оголошене супернику.

Протести

Процедура подання протесту аналогічна процедурі, визначеній в розділі Двобій.

XI. Фехтування

1. Дисципліна Пневматична зброя - повноконтактні поєдинки на пневматичній зброї, які поділяються на особисті, командні, групові.

Індивідуальній поєдинок двох суперників між собою за Правилами у відведений час на однаковій або різній зброї.

Командний поєдинок шести суперників з різних команд, які послідовно змагаються один з одним за Правилами у відведений час на однаковій або різній зброї.

Груповий поєдинок одночасно шести суперників (три з різних команд між собою) за Правилами у відведений час на однаковій або різній зброї.

Види спортивної пневматичної зброї для дисципліни хортингу

Ніж – спортивний пневматичний снаряд довжиною 45 сантиметрів з ручкою довжиною 15 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 30 сантиметрів.

Кинджал – спортивний пневматичний снаряд довжиною 60 сантиметрів з ручкою довжиною 15 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 45 сантиметрів.

Шабля – спортивний пневматичний снаряд довжиною 75 сантиметрів з ручкою довжиною 15 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 60 сантиметрів.

Меч – спортивний пневматичний снаряд довжиною 100 сантиметрів з ручкою довжиною 25 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 75 сантиметрів.

Щит – спортивний снаряд в тканій оболонці, наповнений м'яким матеріалом на основі спіненої гуми, діаметром 50 сантиметрів, товщиною 3 сантиметри з ручкою та пасками фіксації руки.

Штик – спортивний пневматичний снаряд довжиною 160 сантиметрів з ручкою довжиною 100 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 60 сантиметрів.

Спис – спортивний пневматичний снаряд довжиною 230 сантиметрів з ручкою довжиною 150 сантиметрів та пневматичним гумовим балоном в тканій оболонці довжиною 80 сантиметрів.

Види змагань на зброї

1. Особисті: ніж, кинджал, шабля, меч, щит та меч, штик, спис, спис та щит, змішаний.
2. Командні: шабля, спис, змішаний.
3. Групові: шабля, змішаний.

Вікові групи учасників змагань

Молодші юнаки і дівчата 8 - 9 років.

Юнаки і дівчата 10 - 11 років.

Юнаки і дівчата 12-13 років.

Кадети і кадетки 14-15 років.

Юніори і юніорки 16 - 17 років.

Молодь /чоловіки, жінки/ 18-21 рік.

Дорослі /чоловіки, жінки/ 18- і старші.

Ветерани групи А /чоловіки, жінки/ 35 – 40 років.

Ветерани групи Б /чоловіки, жінки/ 40-50 років.

Ветерани групи В /чоловіки, жінки/ 50 років і старші.

Категорія - молодь /чоловіки, жінки/ 18-21 рік - в цих Правилах - окрема вікова група, серед спортсменів якої проводяться змагання.

Дозволено об'єднання вікових та статевих категорій.

Дозволяється участь в старшій віковій групі до 35 року за наявності письмового дозволу батьків, згоди представника команди та Головного судді.

Дозволяється участь в молодшій віковій групі до 18 року за наявності письмової заяви спортсмена, згоди представника команди та Головного судді.

Вікові групи та види змагань на зброї

Вікові групи	Види змагань на зброї
Молодші юнаки і дівчата 6 - 7 років;	Особисті: кинджал, штик;
Молодші юнаки і дівчата 8 - 9 років;	Особисті: кинджал, шабля, щит та меч, штик, змішаний; Командні: кинджал, змішаний;
Юнаки і дівчата 10 - 11 років;	Особисті: кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, змішаний; Командні: шабля, змішаний;
Юнаки і дівчата 12-13 років;	Особисті: кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний; Командні: шабля, змішаний;
Кадети і кадетки 14-15 років;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний; Командні: шабля, спис, змішаний; Групові: шабля, змішаний.
Юніори і юніорки 16 - 17 років;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний; Командні: шабля, спис, змішаний; Групові: шабля, змішаний.
Молодь /чоловіки, жінки/ 18-21 рік;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний; Командні: шабля, спис, змішаний; Групові: шабля, змішаний.
Дорослі /чоловіки, жінки/ 18 і доросліше;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний; Командні: шабля, спис, змішаний; Групові: шабля, змішаний.
Ветерани групи А /чоловіки, жінки/ 35 – 40 років;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний;

	Командні: шабля, спис, змішаний.
Ветерани групи Б /чоловіки, жінки/ 40-50 років;	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний;
Ветерани групи В /чоловіки, жінки/ 50 років і доросліше.	Особисті: ніж, кинджал; шабля, меч, щит та меч, штик, спис, змішаний;

Захисне спорядження

1. Шолом темно-синього кольору з захисною маскою для обличчя;
2. Захист зубів капа за бажанням спортсмена;
3. Захисні рукавички темно-синього кольору за бажанням спортсмена;
4. Паховий протектор одягається під одягу за бажанням спортсмена.

Дозволені технічні дії

Дозволена техніка поєдинку:

- прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом та інші удари в голову, в тулуб, у кінцівки в стійці, в стрибку, в партері першою половиною гумового балону в тканий оболонці спортивного пневматичного снаряду виду зброї відповідно до розділу;
- прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом та інші уколи в голову, в тулуб, кінцівки в стійці, в стрибку, в партері першою половиною гумового балону в тканий оболонці спортивного пневматичного снаряду виду зброї відповідно до розділу.

Дозволені технічні дії та зони ураження

Види змагань на зброї	Дозволені технічні дії	Зони ураження у видах змагань
ніж	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
	удар	голова, тулуб, кінцівки верхні та нижні
кинджал	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
	удар	голова, тулуб, кінцівки верхні та нижні
шабля	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
	удар	голова, тулуб, кінцівки верхні та нижні
меч	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
	удар	голова, тулуб, кінцівки верхні та нижні

щит та меч	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
	удар	голова, тулуб, кінцівки верхні та нижні
штик	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
спис	укол	голова, тулуб, кінцівки верхні від ліктя до плеча та нижні від коліна до поясу
змішаний	укол та удар відповідно до виду зброї	місця ураження відповідно до виду зброї обраної попередньо

Заборонені технічні дії

1. Прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом та інші удари або уколи в голову, в тулуб, кінцівки в стійці, в стрибку, в партері першою половиною гумового балону в тканій оболонці спортивного пневматичного снаряду одночасно двома спортсменами виду зброї відповідно до розділу.

2. Прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом та інші удари в голову, в тулуб, кінцівки, в стійці, в стрибку, в партері головою, кінцівками, тулубом, рукояткою зброї, другою половиною гумового балону в тканій оболонці спортивного пневматичного снаряду, щитом.

3. Будь які захвати спортивного пневматичного снаряду, щита.

4. Прихвати, контрольні фіксації, притримування, тримання, захоплення передпліччями та плечима за допомогою тулуба, рук, ніг, голови спортивного пневматичного снаряду, щитом.

5. Кидки через стегно, плече, передня, бокова, задня підніжка, підсікання та одночасне добивання руками.

6. Больові прийоми на ліктьовий, плечовий, голіностопний, колінний, тазостегновий суглоб у стійці і у партері.

7. Задушливі прийоми захопленням передпліччям шиї ззаду, зверху, знизу, збоку у стійці і у партері.

Регламент поєдинків

Основний час поєдинку серед учасників чоловічої і жіночої статі

Вікові групи	Тривалість основного першого раунду	Міжраундова перерва	Вирішальний другий раунд
Молодші юнаки і дівчата 6 - 7 років;	Індивідуальний – 1хвилина	не призначається	до першої оцінки
Молодші юнаки і дівчата 8 -	Індивідуальний – 1хвилина	не призначається	до першої оцінки

9 років;	Командний – 3 хвилина			
Юнаки і дівчата 10 - 11 років;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Юнаки і дівчата 12-13 років;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Кадети і кадетки 14-15 років;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина Груповий – 1 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Юніори і юніорки 16 - 17 років;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина Груповий – 1 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Молодь /чоловіки, жінки/ 18-21 рік;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина Груповий – 1 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Дорослі /чоловіки, жінки/ 18 і доросліше;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина Груповий – 1 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Ветерани групи А /чоловіки, жінки/ 35 – 40 років;	Індивідуальний – 1хвилина Командний – 3 хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Ветерани групи Б /чоловіки, жінки/ 40-50 років;	Індивідуальний – 1хвилина	не призначається	до оцінки	першої
Ветерани групи В /чоловіки, жінки/ 50 років і доросліше.	Індивідуальний – 1хвилина	не призначається	до оцінки	першої

Початок, зупинка і закінчення двобою

Викликані учасники до початку двобою знаходяться біля хорту кожен зі своєї сторони:

1) Учасник в темно-синьому шоломі, в одязі хортингу, зі зброєю в лівій руці розташовується на краю хорту ліворуч від рефері та обличчям до рефері двобою, якщо готовий до двобою, подає знак покладенням правої руки у кулаку або у рукавиці на область серця (готовність до поєдинку та повага до суперника);

2) Учасник в синьому шоломі, в одязі хортингу, зі зброєю в лівій руці розташовується на краю хорту праворуч від рефері та обличчям до рефері двобою, подаючи правою рукою сигнал готовності - правий кулак на серце.

Після оголошення арбітром початку поєдинку рефері, переконавшись в готовності спортсменів до двобою, подає команду та запрошує учасників зайняти основну позицію на відповідних вихідних місцях обличчям один до одного. Учасники заходять на змагальний майданчик, виконують уклін етикету і в указаному місця хорту за командою рефері займають бойове положення в напрямку суперника.

Відстань між суперниками складає три метри - по півтора метри від центру хорту.

Двобій починається за командою рефері, зупиняється за командою рефері, активізується за командою рефері.

Двобій закінчується в разі:

- 1) одержання одним з учасників 6 (шести) балів у поєдинку;
- 2) дискваліфікації одного з учасників;
- 3) зняття Головним лікарем одного з учасників поєдинку;
- 4) зняття секундантом або тренером одного з учасників;
- 5) закінчення часу поєдинку.

Якщо протягом поєдинку виникла необхідність поправити одяг, шорти, майку та протектор на груди (для жінок), узяти капу, яка випала у спортсмена впродовж поєдинку, поправити захисне екіпірування, поміняти спортивний снаряд, підняти зброю або щит, рефері зупиняє поєдинок і особисто контролює процес, після чого дає команду продовжити поєдинок. Під час цих дій інший спортсмен може сидіти на хорті (дозволяється сидячи обличчям до тренера, мовчки слухати підказки).

Офіційне закінчення поєдинку настає після підняття руки переможця рефері.

Якщо спортсмени показали однакові результати в першому раунді, призначається другий раунд до першої результативної дії.

Після завершення основного часу поєдинку рефері подає команду, учасники розташовуються на стартових місцях на хорті обличчям до глядацьких трибун та бокових суддів. Якщо переможець виявлений шляхом складання суми балів або має місце повна перемога, рефері підходить до учасників, бере обох за руки, і піднімає руку переможцю поєдинку.

Після цього Рефері зводить руки учасників разом і пропонує привітатися спортсменів після поєдинку /дозволяється потискання рук, спортивні обійми,

речові вітання і підбадьорювання, привітання секунданта і тренера суперника з протилежної сторони хорту (не більше п'ятнадцяти секунд).

Після проведення поєдинку учасники виходять з хорту, розвертаються до рефері і виконують уклін голови в знак подяки за суддівство, після чого можуть спілкуватися з тренером та секундантом.

Зупинка поєдинку

Зупинка поєдинку відбувається тільки за командою рефері на хорті .

Рефері зупиняє поєдинок або продовжує у випадках:

- 1) неможливості одним з учасників продовжувати поєдинок;
- 2) грубого порушення Правил;
- 3) причин, викликаних зміною положення протекторів, випадіння капи учасника, виникненні необхідності упорядкувати форму, неполадки спортивної пневматичної зброї учасника або обох учасників (але не більше однієї хвилини).

Зупинений з будь-яких причин поєдинок відновлюється з часу його зупинки, зафіксованого заступником арбітра поєдинку.

На термін винесення рефері зауваження або офіційного попередження одному з учасників або обом учасникам час поєдинку не зупиняється, продовжується і включається до загального часу двобою.

Визначення результату поєдинку

Перемога може бути двох видів - повна перемога та перемога за різницею балів.

Повна перемога може бути отримана:

- за оцінками у сумі шість балів або більше в разі закінчення часу двобою;
- в разі дискваліфікації суперника за порушення Правил з одного поєдинку (півфінального), з усього змагання;
- в разі неявки суперника або зняття його лікарем змагань;
- за відмовою суперника;
- атакований спортсмен має право подати сигнал щодо забороненої дії атакуючого суперника, якщо така дія має місце. Недійсний голосовий сигнал атакованого розцінюється ухиленням від двобою у небезпечному стані, такому учаснику присуджується поразка;
- в разі травми суперника із зняттям його Головним лікарем з поєдинку.

Перемога за різницею балів може бути отримана:

- коли на момент закінчення двобою загальна сума балів одного суперника (враховуючи зняття балів за порушення Правил) менше шести балів, але більше ніж у іншого суперника;
- якщо у двобої не було технічних оцінок, але учасник має три фіксовані порушення Правил, після закінчення двобою інший учасник отримує перемогу;
- перевага віддається спортсмену, який має у активі оцінених результативних атак у 1 (бал) бали більше ніж у суперника;

- якщо у обох учасників однакові оцінки, перемога віддається спортсменові, який заробив останню технічну (не штрафну) оцінку у даному поєдинку;

- якщо технічних оцінок у поєдинку не було, перемогу отримує спортсмен, у кого менше штрафних оцінок.

Результатом поєдинку не може бути нічийний результат, якщо щодо цього не визначено Регламентом.

Заборонені технічні дії та протиправні дії етичного і організаційного характеру

Забороненими технічними діями та протиправними діями етичного і організаційного характеру є:

- грубе неетичне поводження стосовно суперника, суддів, інших учасників, тренерів, представників, глядачів;

- невиконання правил етикету в ході підготовки біля хорту, на початку поєдинку, продовж та наприкінці поєдинку;

- вихід на поєдинок вдягненим у непередбачених та без передбачених Правилами засобах захисного екіпірування (без шолома, зброї тощо);

- укуси, шкрябання, щипання суперника;

- захват за бійцівські шорти, майку, хортровку, захисне екіпірування суперника, край або покриття хорту;

- виштовхування суперника за кордон хорту;

- навмисне торкання рефері поєдинку;

- наступання ногами на лежачого суперника з положення стоячи;

- поштовхи суперника будь - якою частиною тіла в будь яку;

- вихід за кордон хорту кваліфікується ухиленням від поєдинку;

- розмова на хорті з суперником, тренером, боковим суддею, рефері, тощо;

- невиконання команд рефері, ігнорування або прирікання з рефері;

- навмисне затягування часу перерви після першого раунду, затримання виходу на другий раунд поєдинку;

- подання хибного голосового або жестового сигналу щодо заборонених дій суперника;

- надмірна демонстрація емоцій після оголошення перемоги спортсмена;

- продовження атаки після команди рефері;

- удари чи уколи в область паху;

- пасивне ведення поєдинку, навмисне ухилення від поєдинку;

- будь-які інші дії, які рефері або боковий суддя/судді вважає порушеннями Правил.

Якщо судді не помічають проведення спортсменом забороненої дії, його супернику дозволяється подати сигнал щодо цього голосом або жестом.

Подання невірною жесту щодо забороненої дії суперника вважається нечемним поведженням та підлягає покаранню як заборонена дія.

Суддівське покарання проведеного раунду, за яке було знято бали, переноситься до наступного раунду.

Зняття спортсмена головним лікарем змагань

Якщо учасник поєдинку був знятий головним лікарем або лікарем змагань з участі у півфінальному поєдинку в результаті травми або іншого ушкодження, в разі ухвалення рішення лікарем щодо участі спортсмена у поєдинку за третє місце, бажанням самого учасника, його представника і керівника команди, та дозволу Головного судді змагань, цей спортсмен може взяти участь у двобої за третє місце на змаганнях.

Якщо учасник поєдинку був знятий цю головним лікарем або лікарем змагань з участі у відбірковому поєдинку в результаті травми та ушкодження, учасник не має права продовжувати участь у змаганнях в цій або іншій номінації, дисципліні.

Представникам команди цього спортсмена забороняється подавати клопотання щодо його подальшого виступу у змаганнях.

Участь у іншому розділі змагань спортсмену не забороняється.

Визначення результатів змагань

Аналогічно Правилам розділу Двобій.

Порядок подання протестів

Аналогічно Правилам розділу Двобій.

ХІІ. Показовий виступ

1. В процесі підготовки та демонстрації показових виступів в усіх розрядах змагання дозволяється:

- 1) розбивання твердих предметів;
- 2) прийоми хортингу та комплексні комбінації із зброєю та без неї;
- 3) елементи навчальних форм;
- 4) музичне супроводження;
- 5) захисне екіпірування;
- 6) небойова вогнепальна та незагострена імітаційна холодна зброя (ножі, шаблі, тощо в сутичці з партнером або асистентом);
- 7) дошки для розбивання;
- 8) паперові та тряпчані вироби;
- 9) плакати, афіши, квитки, бейджи, запрошення та іншу рекламну продукцію;
- 10) вигуки, речові промови, оплески, овації, інша емоційна та звукова командна підтримка;
- 11) дозволена та заборонена техніка хортингу, інших видів єдиноборств;
- 12) додаткові приладдя та конструкції для демонстрації сцен виступів;
- 13) інші засоби, які не несуть небезпеку та загрозу отримання ушкоджень учасників та глядачів.

Розряди змагань та призначений час виступів

1. Змагання проводяться в трьох розрядах:

- 1) особистий розряд (показовий виступ виконує один учасник однієї команди);
- 2) парний розряд (показовий виступ виконують два учасники серед чоловічої, жіночої та змішаної статі окремо однієї команди);
- 3) командний розряд (показовий виступ виконує команда - учасник у складі п'яти осіб однієї команди).

2. В ході демонстрації показового виступу згідно з встановленим регламентом виконання одному учаснику, парі учасників або команді-учасниці змагання надається час для виступу, який обмежений:

- 1) особистий розряд – не менше 1 хвилини, не більше півтори хвилини;
- 2) парний розряд – не менше 2 хвилин, не більше 3 хвилин;
- 3) командний розряд – не менше 3 хвилини, не більше 4 хвилин.

Учасники змагань

1. Змагання в особистому, парному та командному розряді проводяться серед учасників однієї або різної статі.

2. Змагання проводяться в одне коло – кожен учасник особистого розряду, кожна пара парного розряду, кожна команда командного розряду виконує програму один раз.

3. Учасники, пари та команди виступають у порядку, визначеному попереднім жеребкуванням на мандатній комісії.

4. Учасники особистого розряду, пари, команди формуються із спортсменів залежно від вікової групи.

Суддівство змагань

1. Змагання обслуговує бригада у складі арбітра хорту, заступника арбітра та двох бокових суддів.

2. Арбітр хорту розташовується за столом арбітра з лівої сторони разом із заступником, керує двома боковими суддями, виносить рішення стосовно виконання учасниками показового виступу, демонструючи кількість балів на суддівській таблиці.

3. Заступник арбітра хорту розміщується за столом праворуч від арбітра, веде підрахунок і узагальнення оцінок бокових суддів та арбітра, веде протокол змагання.

4. Бокові судді розташовуються на стільцях у чотирьох кутах хорту, мають суддівські таблиці для винесення рішень. Впродовж всього показового виступу боковому судді дозволяється вставати із свого стільця, залишивши на ньому суддівську таблицю, підходити ближче до виступаючих спортсменів, заходити з аби-якої сторони хорту, вільно пересуватися пішки навколо хорту, визначаючи якість демонстрації технік та формуючи оцінку. Бокові судді мають право на обдумування рішення не більше тридцяти секунд після команди арбітра щодо рішення.

5. Для прискорення визначення оцінки виконання показового виступу учасника, заступнику арбітра хорту дозволяється використовувати електронну обчислювальну техніку.

6. Змагальний майданчик для показових виступів необмежений у своїх кордонах. Якщо виступ команди починається у центрі хорта, учасникам не забороняється виходити за межі в ході демонстрації сцен виступів. Стіл арбітра хорту та стільці бокових суддів розташовуються на достатній відстані від центру хорту та не заважає виступам учасників.

Правила поведінки бокових суддів

1. Бокові судді під час роботи мають дотримуватися правил поведінки:

1) не дозволяється користуватись відео, аудіозаписуючою та фотоапаратурою;

2) забороняється використання мобільних телефонів, вони мають бути захищені. Заборонено носити телефонний навушник;

3) суворо забороняються будь-які контакти з учасниками, тренерами, вчителями, батьками, вболівальниками, будь-ким, використовувати електронні прилади;

4) забороняється подавати будь-які сигнали учасникам;

5) не дозволяється будь-який прояв фаворитизму або зацікавленості до учасників;

6) образливе висловлювання або грубість до будь-кого під час роботи суддею тягне за собою негайне видалення із суддівської бригади, а за рішенням Головного судді – із суддівської колегії;

7) під час суддівства суддя має рухатись навколо хорту, якщо не сидить на суддівському стільці, а не стояти на якомусь одному визначеному місці, проходити за спиною іншого судді, який працює, не загороджуючи йому огляд.

Процедура проведення змагань

1. Після команди учаснику, парі або показовій команді до початку виходу на хорт спортсмен підходить до краю хорту посередині між боковими суддями обличчям до столу арбітра.

2. Сигнал спортсменам для заходу на хорт і виходу з хорту дає арбітр підйомом руки вгору. Після сигналу спортсмен, пара або показова команда одночасно за командою капітана, робить уклін етикету, заходить на хорт, готує сцену показового виступу та налаштовує необхідне обладнання, займає стартове місце початку виступу приймаючи стійку етикету.

3. Показовий виступ в особистому розряді учасник починає самостійно, виконує і закінчує виконання виступу прийняттям стійки етикету.

4. Показовий виступ в парному та командному розряді учасники починають після команди капітану команди, самостійно виконують програму і закінчують виконання показової програми після команди капітана команди прийняттям стійки етикету.

5. Після закінчення спортсменом/парою/командою виконання показової програми, суддівська бригада визначається один раз.

Арбітр хорту подає команду і робить паузу 5 секунд, просить суддів визначитися і разом з боковими суддями демонструє кількість балів підняттям суддівської таблиці. Після підрахування перепису балів секретарем арбітр подає команду опустити таблиці.

6. Суддівська таблиця для визначення оцінки учасників змагань є однаковою із таблицею розділу Форма і виготовляється із заламінованих листів паперу формату А-4, скріплених між собою канцелярською пружиною для відкидання, на яких зображені і послідовно скріплені цифри від 0 до 6, та мається позначка 0.25, 0.5, 0.75 балів.

7. Бокові судді, піднімаючи таблицю, показують кількість балів спочатку заступнику арбітра, який за чергою записує результат і виводить загальну оцінку бригади, після глядачам, розвернувши таблицю обличчям в протилежний бік.

8. Переконавшись у врахуванні всіх оцінок суддів, арбітр хорту дає команду боковим суддям опустити таблиці і піднімає руку, сигналізуючи учасникам виступу вихід з хорту.

Після команди боковим суддям дозволено опустити суддівські таблиці, а учасник/учасники команди в одну колонку на чолі з капітаном команди підходить до краю хорту в тому місці, де заходив, за командою капітана виконують традиційний уклін етикету, поклавши праву руку до серця, в напрямку столу арбітра і покидають межі хорту.

9. Якщо показовий виступ почав виконуватися командою з порушеннями норм безпеки, із застосуванням заборонених небезпечних предметів, відхиленнями від Правил, арбітр має повноваження зупинити

виступ, скликати бокових суддів на оперативну суддівську нараду і винести рішення щодо дискваліфікації учасника, пари або показової команди.

10. Якщо учасника/пару/показову команду дискваліфікують, суддівська бригада за даний виступ зараховує оцінку 0 балів заносить її до офіційного протоколу змагань.

Визначення оцінок

1. В ході суддівства змагань оцінка визначається шляхом відрахування з максимальної суми обумовленої кількості балів, які знімаються за помилки та неякісне виконання технік.

2. В ході визначення об'єктивної оцінки показового виступу враховуються як позитивні так і негативні аспекти.

Позитивні аспекти, які впливають на отримання додаткових балів, покращення оцінки:

- 1) якісне виконання та демонстрація прийомів самооборони;
- 2) включення в програму та виконання видовищних комбінацій;
- 3) технічна та продумана робота зі зброєю в показовому поєдинку з партнером або асистентом;
- 4) видовищне розбивання твердих предметів;
- 5) злагоджена командна робота членів показової команди;
- 6) яскравий та доречний музичний супровід показового номеру;
- 7) інші наявні позитивні аспекти.

Негативні аспекти, які тягнуть зменшення оцінки:

- 1) незлагоджена робота команди на змагальному майданчику;
- 2) невпевнене виконання програмних сцен і постанов;
- 3) незаплановані падіння і розкоординація учасників виступів;
- 4) неетична поведінка учасника/учасників команди відносно будь-кого;
- 5) висловлення впродовж виступів, суперечки між учасниками команди;
- 6) інші негативні дії.

Дискваліфікація показової команди

1. Учасник змагань, показова пара або команда дискваліфікується в разі:
  - 1) запізнення більш ніж на дві хвилини;
  - 2) використання учасником/ показовою парою/ командою в показових сценах заборонених Правилами предметів та різновидів зброї;
  - 3) грубої неповажної поведінки учасників команди до суддів, тренерів, вболівальників;
  - 4) наявності обставин, за яких учасник, змагальна пара, показова команда не може продовжувати участь у змаганні.

Підрахунок балів, визначення результатів і розподіл місць

1. Для підрахунку остаточного результату виступу заступник арбітра хорту простим складанням сумує суддівські оцінки всіх трьох а потім ділить їх на кількість суддів. Результат оголошується як остаточний.

2. Місця учасника/пари/команди визначаються після виступу кожного учасника/пари/команди відповідно до їх результатів у порядку формування протокольного списку.

3. У випадку появи однакових остаточних результатів місце визначається за наступними критеріями:

1) менш високе місце посідає учасник, який одержав меншу суддівську оцінку одного з суддів;

2) за однакових найменших оцінках перевагу має учасник/команда, що одержав найбільшу оцінку одного з суддів.

3) в інших випадках перемога надається команді за результатом наради суддівської бригади із Головним суддею змагань.

4. Якщо остаточні результати за виконання показової програми рівні, а судді не в змозі виявити явного переможця, учасники/пари/команди поділяють між собою призові місця.

5. У змаганнях виділяється та нагороджується серед команд-учасниць перших шість місць.

6. Основою для оцінювання показового виступу є Таблиці цінностей (Додаток 10).

7. Основними цінностями в показовому виступі є техніка ударів та блоків руками та ногами, техніка кидків, задушливих та больових прийомів у стійці та в партері, техніка самозахисту (в тому числі за допомогою елементів одягу та предметів побуту), володіння тактикою ведення поєдинку, додатковими якостями спортсмена (акробатика, сконцентрованість, координація), командний дух.

ХІІІ. Форма

1. Форма – послідовне виконання підготовчих формалізованих спарингових комбінацій хортингу, пов'язаних між собою принципами ведення двобою з одним або декількома суперниками. Форми згруповані на базі основних стійок, переміщень, блоків, ударів руками і ногами, які виконують навчально-тренувальну і демонстраційну функцію. Одною із різновидів офіційних демонстрацій форм є змагання.

2. Одяг учасників змагань в розділі Форма – виключно хортівка.

3. До загальної оцінки якості виконання форм учасником змагань включаються додержання етикету хортингу, знання техніки, її темп, моменти напруження сили, контроль дихання.

4. Судді слідкують за правильністю виходу спортсмена на хорт, знанням назви заданої форми, реагуванням на зауваження, виконанням загальноприйнятих вітань, виходом з території хорту.

5. Судді оцінюють впевненість виконання базових рухів (ударів, блоків, переміщень), послідовність кроків в ході виконання форми, статичні положення кінцівок у виконанні окремих дій, правильність формування ударних частин кінцівок.

6. Судді оцінюють здатність учасника змінювати темп технік, контролювати низькі і високі моменти форми, знаходити та збалансувати моменти швидкості та уповільнення технічних дій.

7. Судді оцінюють здатність учасника змінювати моменти напруження і концентрації сили в момент переходу від захисної до атакуючої техніки, виконувати рухи швидко та повільно в розслабленому та напруженому стані, здатність демонструвати високі напруження, якими спортсмен володіє, досягаючи найвищої відмітки фокусування енергії.

8. Судді оцінюють правильність дихання спортсмена відносно темпу рухів і моменту напруження сили в момент виконання форм, його аналіз відносно вірного вибору часу для вдиху та видиху, загальну координацію затримання, різких та повільних видихів протягом виконання заданих технік форми.

Класифікація форм

За змістом використання програмні форми, окрім показових, поділяються на захисні і атакувальні (6 захисних, 6 атакувальних), за складністю виконання та поступовістю вивчення - 12 комплексних форм. Кожна форма має свою скорочену позначку і призначення, що позначається у Регламенті.

Кваліфікаційне поділення форм за розділами: прості базові, складні базові і вищі.

Прості базові:

- 1) перша захисна (1–3), виконується під рахунок і самотійно;
- 2) перша атакувальна (1–А), виконується під рахунок і самотійно;
- 3) друга захисна (2–3), виконується під рахунок і самотійно;
- 4) друга атакувальна (2–А), виконується під рахунок і самотійно;
- 5) третя захисна (3–3), виконується під рахунок і самотійно;

б) третя атаквальна (З–А), виконується під рахунок і самостійно.

Складні базові:

1) інструкторська захисна (І–З), виконується під рахунок і самостійно;
2) інструкторська атаквальна (І–А), виконується під рахунок і самостійно;

3) майстерська захисна (М–З), виконується під рахунок і самостійно;
4) майстерська атаквальна (М–А), виконується під рахунок і самостійно.

Вищі:

1) вища захисна (В–З), виконується без рахунку;
2) вища атаквальна (В–А), виконується без рахунку.

Розряди змагань

1. Одиночний розряд – змагання серед учасників, які виконують форми самостійно один за одним, в послідовності згідно з протоколом жеребкування. Змагання проводяться тільки особисті і за підсумками місця розподіляються між учасниками, відповідно до кількості балів, отриманих учасником.

2. Парний розряд – змагання між спортивними парами учасників однієї команди окремо серед чоловічої, жіночої статі та змішаних команд.

3. Командний розряд – змагання проводяться між командами у складі 5 осіб. Команди можуть бути одностатевими та різностатевими.

Учасники змагань

1. Змагання в особистому розряді проводяться серед учасників чоловічої і жіночої статі окремо, в парному розряді пари можуть бути сформовані з учасників однієї або різної статі.

2. Змагання проводяться в три кола. Під час змагань учасники виконують в перших двох колах зазначені в Регламенті дві обов'язкові форми. В третьому колі учасники - одну форму на власний вибір відповідно до Програми розділу.

3. У першому колі учасники виступають у порядку, визначеному жеребкуванням.

4. У другому та третьому колах учасники виступають у порядку, визначеному сумою набраних балів (найменша сума — перший і далі за зростанням).

5. До змагань серед юніорів 16–17 років допускаються кадети віком 14–15 років.

6. До місцевих і всеукраїнських змагань, чемпіонатів областей, Кубку України, чемпіонату України серед молоді (чоловіки, жінки) та серед дорослих 18 років і старше (чоловіки, жінки) допускаються юніори та юніорки 16–17 років, які є чемпіонами і призерами обласних та всеукраїнських змагань у своїй віковій групі.

7. Змагання можуть проводитись між суміжними віковими групами (дітей 6–7 років та молодших юнаків 8–9 років; молодших юнаків 8–9 років та юнаків 10–11 років; юнаків 10–11 років та старших юнаків 12–13 років;

старших юнаків 12–13 років та кадетів 14–15 років; кадетів 14–15 років та юніорів 16–17 років; юніорів 16–17 років та дорослих 18 років і старше), якщо це зазначено Регламентом.

8. Для оцінки виконаної учасником форми, судді дотримуються принципів:

1) процедура виконання має відповідати традиційним критеріям кожного формального комплексу і Правилам;

2) під час виконання форми учасник має виявляти зібраність, концентрацію, рівновагу, правильно дихати, бути серйозним, чітко виконувати базову техніку, її послідовність і рівні ударів та блоків;

3) початок і закінчення кожної форми відбувається в стартовому місці форми.

Регламент проведення змагань Змагання у віковій групі 8–9 років

Розряди змагань у віковій групі 8–9 років:

1) особистий розряд серед юнаків – хлопці 8–9 років;

2) особистий розряд серед юнаків – дівчата 8–9 років;

3) парний розряд серед юнаків – хлопці, дівчата та змішана пара 8–9 років;

4) командний розряд серед юнаків і дівчат 8–9 років (п'ять осіб без урахування статі).

У віковій групі 8–9 років виконуються:

1 коло — перша захисна;

2 коло — перша атаквальна;

3 коло — вільна на вибір серед таких: друга захисна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 6–7 років.

Змагання у віковій групі 10–11 років

Розряди змагань у віковій групі 10–11 років:

1) особистий розряд серед юнаків – хлопці 10–11 років;

2) особистий розряд серед юнаків – дівчата 10–11 років;

3) парний розряд серед юнаків – хлопці, дівчата та змішана пара 10–11 років;

4) командний розряд серед юнаків і дівчат 10–11 років (п'ять осіб без урахування статі).

У віковій групі 10–11 років виконуються:

1 коло — перша захисна;

2 коло — перша атаквальна;

3 коло — вільна на вибір серед таких: друга атаквальна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 8–9 років.

Змагання у віковій групі 12–13 років

Розряди змагань у віковій групі 12–13 років:

- 1) особистий розряд серед юнаків – хлопці 12–13 років;
- 2) особистий розряд серед юнаків – дівчата 12–13 років;
- 3) парний розряд серед юнаків – хлопці, дівчата та змішана пара 12–13 років;
- 4) командний розряд серед юнаків і дівчат 12–13 років (п'ять осіб без урахування статі).

У віковій групі 12–13 років виконуються:

- 1 коло — друга захисна;
- 2 коло — друга атаквальна;
- 3 коло — вільна на вибір серед таких: третя захисна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 10–11 років.

Змагання у віковій групі: кадети і кадетки 14–15 років

Розряди змагань у віковій групі кадети і кадетки 14–15 років:

- 1) особистий розряд серед кадетів 14–15 років;
- 2) особистий розряд серед кадеток 14–15 років;
- 3) парний розряд серед кадетів – хлопці, дівчата та змішана пара 14–15 років;
- 4) командний розряд серед кадетів і кадеток 14–15 років (п'ять осіб без урахування статі).

У віковій групі кадети і кадетки 14–15 років виконуються:

- 1 коло — друга захисна;
- 2 коло — друга атаквальна;
- 3 коло — вільна на вибір серед таких: третя атаквальна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 12–13 років.

Змагання у віковій групі: юніори і юніорки 16–17 років

Розряди змагань у віковій групі юніори і юніорки 16–17 років:

- 1) особистий розряд серед юніорів 16–17 років;
- 2) особистий розряд серед юніорок 16–17 років;
- 3) парний розряд серед юніорів – хлопці, дівчата та змішана пара 16–17 років;
- 4) командний розряд серед юніорів і юніорок 16–17 років (п'ять осіб без урахування статі).

У віковій групі юніори і юніорки 16–17 років виконуються:

1 коло — третя захисна;

2 коло — третя атаквальна;

3 коло — вільна на вибір серед таких: інструкторська захисна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 14–15 років.

Змагання серед дорослих у вікових групах: молодь 18-21 рік, чоловіки та жінки 18 років і старше

Розряди змагань у віковій групі серед дорослих чоловіків і жінок 18 років і старше:

1) особистий розряд серед чоловіків молодь та 18 років і старше;

2) особистий розряд серед жінок молодь та 18 років і старше;

3) парний розряд серед дорослих – хлопці, дівчата та пара молодь та 18 років і старше;

4) командний розряд серед чоловіків і жінок молодь та 18 років і старше (п'ять учасників без урахування статі).

У віковій групі чоловіки і жінки 18 років і старше виконуються:

1 коло — третя захисна;

2 коло — третя атаквальна;

3 коло — вільна на вибір серед таких: інструкторська атаквальна.

До участі в змаганнях в особистому, парному та командному розрядах серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 16–17 років.

Характеристика помилок

1. Категорії помилок:

1) технічні помилки;

2) невірне виконання базової техніки, стійок, переміщень;

3) перекручування траєкторії форми та обумовлених рівнів виконання технічних дій;

4) відхилення від оговореної схеми форми, недотримання кутів переміщень щодо основної вісі, виконання технічних дій вище або нижче необхідного рівня.

5) невиконання характерних рис даної форми;

6) асинхронність рухів і подихів, недостатня концентрація, невідповідний напрямок погляду і вираз обличчя, неповне фокусування вигуків, невідповідність ритму і темпу виконання форми.

Дискваліфікація

1. Учасник змагань або змагальна пара дискваліфікується у випадках:

1) виконання іншої форми замість оголошеної;

2) зміни траєкторії техніки;

3) падіння на хорт; 4) зупинки виконання форми більш ніж на 5 секунд;

- 5) довільної зміни форми;
- 6) запізнення більш ніж на 2 хвилини.
- 7) наявності обставин, за яких учасник не може продовжувати участь у змаганнях.

Визначення результатів виступів та розподіл місць

1. Місця учасників визначаються після кожного кола відповідно до їх результатів у порядку вибуття.

2. У випадку появи однакових остаточних результатів місце визначається за наступними критеріями:

1) менш високе місце посідає учасник, який одержав меншу суддівську оцінку в даному колі;

2) за однакових найменших оцінок перевагу має учасник, що одержав найбільшу оцінку в даному колі.

3. У випадку рівності оцінок, зазначених вище, учасники виконують додаткові форми – по одній вільній на вибір.

4. Додаткові форми мають бути будь-якими з зазначених категорій, крім тих, які учасники виконували.

5. Після першого кола залишається 16 учасників, після другого 8 учасників, після третього 4 учасники, призери визначаються за сумою балів, набраних за три кола змагань. Учасники, які вибули в першому і другому колах, посідають місця за тією ж схемою.

6. Якщо сума остаточних результатів трьох кіл однакова в двох учасників, більш високе місце посідає учасник, у якого вищий результат першого кола.

7. Якщо результати першого кола однакові, учасники виконують додаткові форми.

8. Якщо остаточні результати за додаткові форми рівні, учасники поділяють між собою призові місця.

9. У змаганнях виділяються та нагороджуються перших шість місць, у загальному заліку визначається вісімка призерів.

Директор
департаменту фізичної культури та
неолімпійських видів спорту

Людмила ПАНЧЕНКО

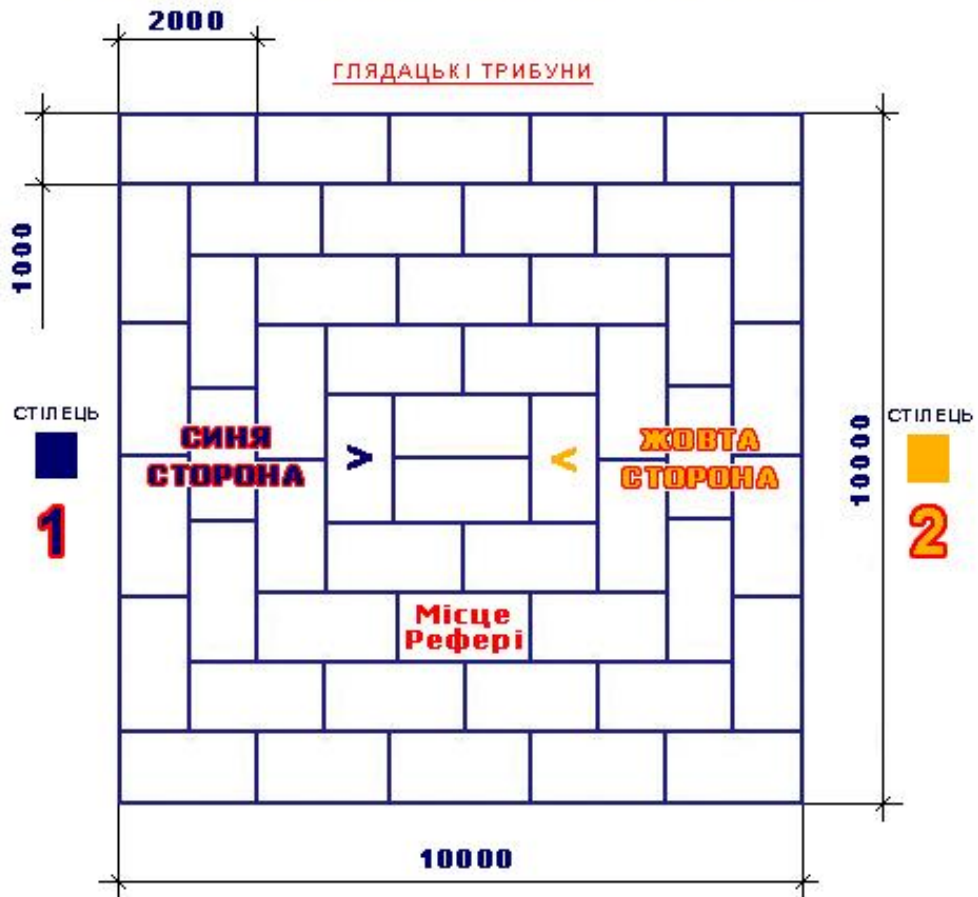
ПОГОДЖЕНО
Президент
Федерації хортингу України

С. ФЕДОРОВ
2021 р.

Додаток 1
до Правил спортивних змагань з
хортингу

**Схема викладення змагального майданчику
з хортингу із спортивних матів 2000x1000 мм**

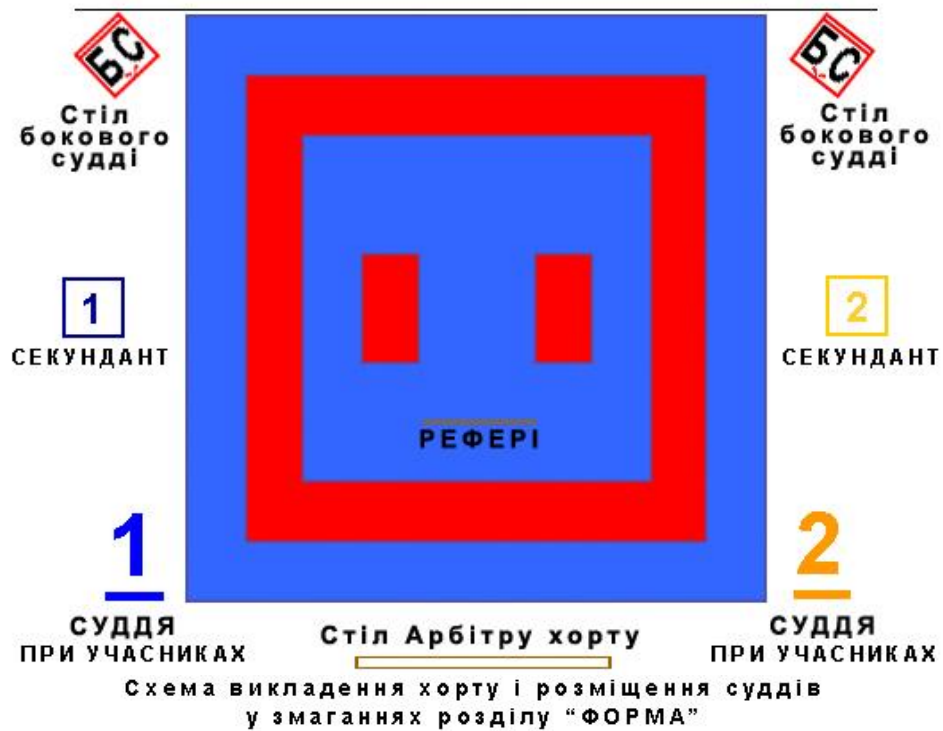

СТІЯ АРБИТРУ ХОРТУ

**Схема викладання хорту і розміщення суддів
у змаганнях розділів "Двобій", "Сутичка", "Боротьба"**

місце ведення відеофіксації від учасників

ГЛЯДАЦЬКІ ТРИБУНИ

ГЛЯДАЦЬКІ ТРИБУНИ

Стол Арбітру Хорту

- Стартове місце учасника в особистому розряді
- Стартові місця учасників у парному розряді
- Стартові місця учасників у командному розряді (п'ять членів команди)

Схема викладення хорту і розміщення суддів
у змаганнях розділу
"ПОКАЗОВИЙ ВИСТУП"

ГЛЯДАЦЬКІ ТРИБУНИ

Стіл Арбітру Хорту

Додаток 2
до Правил спортивних змагань з
хортингу

ЗАЯВКА

Обласної/міської/районної федерації _____

на участь у змаганнях з хортингу _____

з " _____ " по " _____ " _____ 20__ року м. _____

№	П.І. Б	Рік народ.	Місто, організац. клуб	Вагова катег. розділ	Ступінь хортинг у (ранк)	Спорт. розряд	П.І.Б. тренера	Віза лікаря, Печатка мед. закладу
1	/---							
2	/---							
3	/---							

Всього допущено до участі у змаганнях _____ спортсменів.

Лікар _____ ПІБ
(підпис, печатка)

Президент обласної/міської/рай. федерації _____ ПІБ
(підпис, печатка)

Головний тренер команди _____ ПІБ
(підпис)

Додаток 3
до Правил спортивних змагань з
хортингу

ПРОТОКОЛ

зважування та жеребкування учасників змагань з хортингу

« _____ » _____ 20__ р. місто _____

Вагова категорія _____ кг / Розділ змагання

№	Прізвище, Ім'я	Рік народж.	Місто, організац. клуб	Спортив розряд, звання	Ступінь хортинг у (ранк)	№ жере б	№ учасника
1	/---						
2	/---						
3	/---						

Головний суддя змагань _____ П.І.Б., суддівська
категорія

(підпис, печатка)

Головний секретар змагань _____ П.І.Б., суддівська категорія

(підпис)

Лікар _____ ПІБ

(підпис, печатка)

Члени суддівської колегії: _____ П.І.Б.

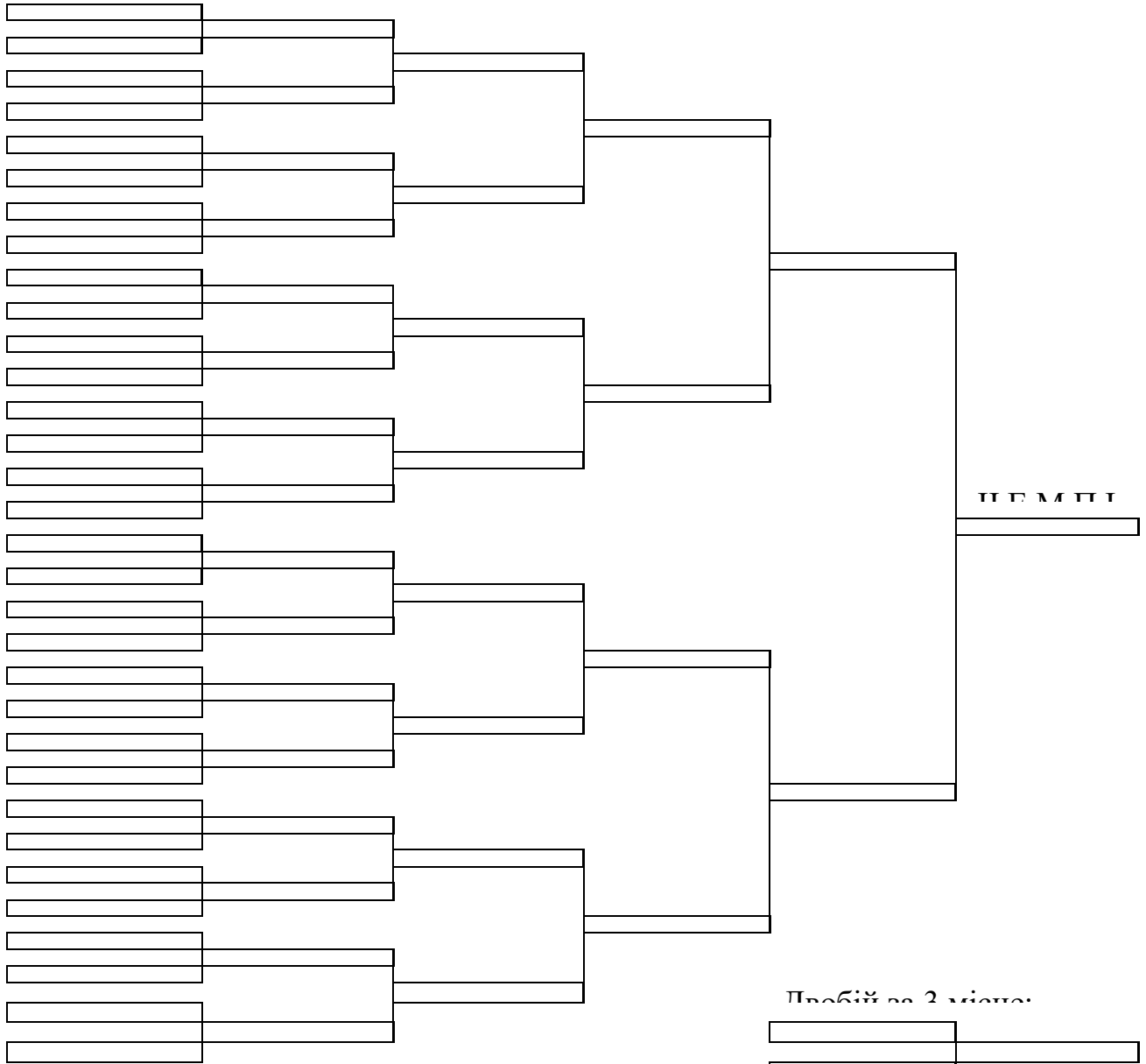
_____ П.І.Б.

Додаток 4
до Правил спортивних змагань з
хортингу

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ

(назва змагань відповідно до Регламенту)

« _____ » _____ 20__ р. місто _____

РЕЗУЛЬТАТИ.

1 місце	
2 місце	
3 місце	
4 місце	

Головний суддя змагань _____ П.І.Б., суд. категорія
(підпис, печатка)

Головний секретар змагань _____ П.І.Б., суддівська категорія
(підпис)

ПРОТОКОЛ

особистих результатів змагання з хортингу в розділі "Двобій"

« _____ » _____ 20__ р. місто _____

Вагова категорія _____ **кг** **Стать, вік** _____

№	Прізвище, Ім'я	Рік народ.	Місто, організац. клуб	Спортив розряд, звання	Ступінь хортинг у (ранк)	П.І.Б. тренера	Зайняте місце
1	/---						
2	/---						
3	/---						
...							

Головний суддя змагань _____ П.І.Б., суддівська
категорія

(підпис, печатка)

Головний секретар змагань _____ П.І.Б., суддівська категорія

(підпис)

Члени суддівської колегії: _____ П.І.Б.

_____ П.І.Б.

Нумерація учасників у протоколі результатів відповідає нумерації протоколу
зважування та жеребкування учасників змагання

ПРОТОКОЛ
роботи суддівської бригади змагань з хортингу – РОЗДІЛ "ДВОБІЙ"

1 суддівська бригада

Рефері на хорті:

.....
.....
.....

(П.І.Б., суддівська категорія, кваліфікація хортингу, місто)

1.

.....
.....

2.

.....
.....

Збірна суддівська бригада для обслуговування фінальних поєдинків

Рефері на хорті:

.....
.....
.....

(П.І.Б., суддівська категорія, кваліфікація хортингу, місто)

1.

.....
.....

2.

.....
.....

Додаток 7
до Правил спортивних змагань з
хортингу

ПРОТОКОЛ
двобою змагань з хортингу

(назва змагань згідно з Регламентом)
« _____ » _____ 20__ р. місто _____

Хорт № _____ **Вагова категорія:** _____ **Коло:** _____

№	С и н ж о в	Прізви ще ім'я	Місто, розряд	Оцінки по раундах				Сума балів	Резуль т. двобо ю	Час двобо ю	Суддівськ а колегія
				1 р-д	2 р-д						
1		/---								Арбітр двобою, Рефері	
		/---									
		/---									
		/---									
2		/---								Арбітр двобою, Рефері	
		/---									
		/---									
		/---									
.. .		/---									
		/---									

Арбітр двобоїв: _____
(П.І.Б., суддівська категорія, кваліфікація хортингу, місто)

Головний суддя змагань _____ П.І.Б., суддівська
категорія
(підпис, печатка)

Головний секретар змагань _____ П.І.Б., суддівська категорія
(підпис)

ПРОТОКОЛ
результатів командної першості у змаганнях з хортингу

_____ (назва змагань згідно з Регламентом)
« _____ » _____ 20 ____ р. місто _____

Команда _____ Команда _____

Ваг.кат.	Прізвище, ім'я	Бали	Очки	<u>Результат</u> <u>т час</u>	Очки	Бали	Прізвище, ім'я
– 55 кг	/--- /---		0	<u>0:6</u> 3.50	1		/--- /---
55 – 60 кг	/--- /---		1	<u>4:1</u> 4.00	0		/--- /---
...							
+98 кг	/--- /---		1	<u>6:4</u> 6.15	0		/--- /---

Загальний результат двобоїв: _____
(підсумковий рахунок балів)

на користь команди: _____
(назва команди, місто)

Арбітр двобоїв: _____
(П.І.Б., суддівська категорія, кваліфікація хортингу, місто)

Рефері на хорті: _____
(П.І.Б., суддівська категорія, кваліфікація хортингу, місто)

Головний суддя зустрічі _____ П.І.Б., суддівська
категорія
(підпис, печатка)

Головний секретар зустрічі _____ П.І.Б., суддівська
категорія
(підпис)

Додаток 9
до Правил спортивних змагань з
хортингу

ПРОТОКОЛ
результатів командної першості у змаганнях з хортингу

(назва змагань згідно з Регламентом)
« _____ » _____ 20__ р. місто _____

Місце	Команда Місто	Сума очків	Очки по вагових категоріях										Очки у розділі і Форма	Очки у розділі Показ. виступ
1	/---													
2	/---													
3	/---													

Головний суддя змагань _____ П.І.Б., суддівська
категорія

(підпис, печатка)

Головний секретар змагань _____ П.І.Б., суддівська категорія
(підпис)

Члени суддівської колегії: _____ П.І.Б.

_____ П.І.Б.

Система оцінювання показового виступу

1. Основою для оцінювання показового виступу в хортингу є «таблиці цінностей». Основними цінностями в показовому виступі є: техніка ударів та блоків руками та ногами; техніка кидків, задушливих та больових прийомів у стійці та в партері, техніка самозахисту (в тому числі за допомогою елементів одягу та предметів побуту); володіння тактикою ведення поєдинку; володіння додатковими якостями спортсмена (акробатика, сконцентрованість, координація); командний дух.

2. «Таблиця цінностей» – це перелік базових технік та умінь необхідних для демонстрації в розділі «Показовий виступ» хортингу та схема нарахування оцінок за виконання. Ці техніки та уміння розділено на легкий, середній та високий рівень в залежності від складності та атестаційних норм на ранки хортингу. Кожен рівень складності має відповідний найвищий бал за безпомилкове виконання техніки цього рівня. Легкий рівень виконання техніки (табл. 1а, 2а, 3а, 4а) передбачає максимальну оцінку «4» бали за правильну, безпомилкову роботу і відповідає необхідному рівню навиків на I-III ранки хортингу. За незначні помилки знімається «0,25» бала за кожну, за значні – «0,5» бала за кожну, за грубі – «0,75» бала за кожну, а в деяких випадках – «1» бал. Коли сума знятих балів стає більшою за «4» – суддя виставляє оцінку «0» балів. Якщо оцінку «0» балів виставляє більшість суддів – команда дискваліфікується. Середній рівень виконання техніки (табл. 1б, 2б, 3б, 4б) передбачає максимальну оцінку «5 балів за правильну, безпомилкову роботу – це набір навиків на IV-VI ранки хортингу. За незначні помилки знімається «0,25» бала за кожну, за значні – «0,5» бала за кожну, за грубі – «0,75» бала за кожну, а в деяких випадках – «1» бал. Коли сума знятих балів стає більшою за «5» – суддя виставляє оцінку «0» балів. Якщо оцінку «0» балів виставляє більшість суддів – команда дискваліфікується.

3. Високий рівень виконання техніки (табл. 1в, 2в, 3в, 4в, 5) передбачає максимальну оцінку 6 балів за правильну, безпомилкову роботу – це техніка і навички на VII –IX ранки. За незначні помилки знімається «0,25» бала за кожну, за значні – «0,5» бала за кожну, за грубі – «0,75» бала за кожну, а в деяких випадках – «1» бал. Коли кількість знятих балів стає більшою за «6» – суддя виставляє оцінку «0» балів. Якщо оцінку «0» балів виставляє більшість суддів – команда дискваліфікується. За безпомилкову тактичну роботу високого рівня (табл. 3в) та безпомилкову демонстрацію додаткових показників (табл. 4в) додаються 0,25» бала. Дані техніки додають видовищності виступу, тому додавання балів буде заохочувати спортсменів до виконання складної і видовищної техніки. Однак загальна сума не може перевищувати «6» балів.

Але нестабільність виступу, не дотримання чіткості музичного супроводу, поведінка спортсменів в ході змагань можуть привести до зняття балів: за незначні помилки знімається «0,25» бала, за значні – «0,5» бала, за грубі – «0,75» бала, а в деяких випадках – «1» бал. За неспортивну поведінку та

порушення загальноприйнятих норм моралі за ініціативою одного судді та рішенням більшості учасники виступу можуть бути дискваліфіковані.

4. За допущені помилки при виконанні знімається певна кількість балів в залежності від значимості помилки. Сума знятих балів віднімається від максимальної оцінки, залежно від рівня виконання (легкий, середній, високий). При цьому однотипні помилки фіксуються лише один раз навіть за умови їх неодноразового повторення в ході виступу. Наприклад: завалювання корпусу при виконанні ударів, недоведений удар, кидок за рахунок сили і т.п.. Але, якщо ці помилки приводять до значиміших помилок, то зафіксована один раз помилка додається до похідної: до помилки завалювання корпусу (- 0,5 бала) додається помилка незапланованого падіння (- 0,75 бала); до помилки недоведеного удару (- 0,5 бала) додається помилка зупинки виступу (- 0,75 бала) тощо.

Список рекомендованих до виконання технік, умінь та правил поведінки в розділі хортингу «ПОКАЗОВИЙ ВИСТУП» відповідає віковим категоріям та ранкам хортингу відносно атестаційних норм

1. Правильне, чітке виконання знаків етикету властиве хортингу, що є однією з ознак ідентифікації виду спорту. До переліку вказаних ознак належить: наявність в учасників виступу хортовок, правильність виходу на хорт і вихід з хорту, виявлення знаків поваги до партнерів, суддів, глядачів притаманні саме хортингу, як виду спорту. Вказані ознаки прописані у «Правилах змагань з хортингу». Оцінювання поведінки та виконання норм етикету здійснюється згідно «таблиці цінностей».

2. Використання дозволеної правилами техніки хортингу для демонстрації базових знань, а також ускладнені варіанти вказаної техніки. Оцінювання конкретних технічних дій здійснюється згідно «таблиці цінностей».

3. Імітаційне та обумовлене використання забороненої техніки в хортингу для демонстрації розширених умінь самозахисту. Оцінювання конкретних технічних дій здійснюється згідно «таблиці цінностей».

4. Демонстрація умінь самозахисту та розуміння стратегії поєдинку в роботі з 1-им, 2-ма, та більшою кількістю суперників. Оцінювання конкретних техніко-тактичних дій здійснюється згідно «таблиці цінностей».

5. Імітаційне та обумовлене використання на вибір холодної імітаційної (ножі, шаблі, ятагани, списи, луки, стріли, дротики, мечі, серпи, сокири, коси, кастети, бойові палиці, нунчаки, ланцюги) та вогнепальної не бойової зброї (пістолети, рушниці, автомати), а також елементів тренувального спорядження (скакалки, м'ячі, тренувальні лапи і бандажі, линви) та одягу (пояс, ремінь, шарф, штани, сорочка, піджак) з метою демонстрації розширених умінь самозахисту та атаки. Оцінювання конкретних технічних дій здійснюється згідно «таблиці цінностей».

6. Для об'єктивності оцінювання та рівних умов для учасників зі всіх регіонів рекомендовано ввести розбивання стандартних навчальних дошок (щоб не було демонстрації «суперсили» на тонесеньких планочках та гнилій черепиці).

7. Виконання акробатичних елементів: статичних вправ, перекидів, перевертань, сальто, рандатів, фляків, кульбтів окремо та у поєднанні з бойовими елементами: ударами, захопленнями, використанням холодної імітаційної та вогнепальної небойової зброї. Оцінювання конкретних технічних дій здійснюється згідно «таблиці цінностей».

8. Музичний чи звуковий супровід виступу. Оцінювання супроводу виступу здійснюється згідно «таблиці цінностей».

Список обов'язкових до виконання технік, умінь та правил поведінки в розділі хортингу «ПОКАЗОВИЙ ВИСТУП».

1. У вікових категорії 8-9 та 10-11 років набір обов'язкових технік відповідає набору навиків на I-III ранк атестаційних норм. Пункти 1а, 2а, 3а та 4а в таблиці цінностей хортингу.

Спортсмен має продемонструвати два розбивання – дошку, яка встановлена статично, вдарити ударом рукою і дошку, яку тримає асистент, розбити ударом ногою.

2. У вікових категоріях 12-13 та 14-15 років набір обов'язкових технік відповідає набору навиків на IV-VI ранки. Пункти 1б, 2б, 3б і 4б в таблиці цінностей.

Одну дошку стаціонарно спортсмен розбиває рукою, другу дошку, яку тримає асистент, розбиває ударом ногою.

3. У вікових категоріях 16-17 років, 18-21 та 18-35 років набір обов'язкових технік відповідає набору навиків на VII-IX ранк хортингу. Пункти 1в, 2в, 3в та 4в в таблиці цінностей.

Розбивання здійснюються ударами в стрибку рукою і ногою, дошок, які тримає асистент.

4. Цінується розбивання вдало і продумано вставлене у постановочний поєдинок між партнерами. Але можливе і в кінці виступу.

Початкова кількість балів, яка дається спортсмену дорівнює «6». У випадку відсутності спроб виконання вказаних вимог зі спортсмена, пари чи команди знімається певна кількість балів за : за відсутність спроб виконання техніки ударів та блоків руками та ногами високого рівня знімається «0,25» бала; за відсутність спроб виконання техніки кидків високого рівня знімається «0,25» бала; за відсутність спроб виконання тактичних дій високого рівня знімається «0,25» бала; за відсутність спроб виконання техніки додаткових показників середнього і високого рівня знімається «0,25» бала. Якщо не виконуються дві вимоги під час виступу – зі спортсмена, пари чи команди знімається «0,5» бала. Якщо не виконуються три вимоги під час виступу – зі спортсмена, пари чи команди знімається «0,75» бала. Якщо не виконуються чотири вимоги під час виступу – зі спортсмена, пари чи команди знімається «1» бал. Тобто, якщо спортсмен, пара чи команда не зробили спроб виконання техніки високого рівня, то з них знімається один бал і бали за решту помилок віднімаються вже від максимальної оцінки «5» балів, яка передбачена за виконання техніки середнього рівня. Аналогічна схема діє і при роботі спортсменів на середньому рівні.

Таблиця цінностей техніки виконання ударів та блоків в хортингу

Легкий рівень техніки – I-III ранк . 8-9, 10-11 років			
Удари руками та ногами з фронтальної або бойової стійки без пересування (максимум 2 бали):			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Прямий удар кулаком в підборіддя на місці й у переміщенні. Прямий удар в тулуб на місці й у переміщенні.	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг	– удар без вкручування в ступні та стегні; завалювання корпусу в стійці чи під час виконання удару; – недотримання напрямку удару; – неправильна траєкторія удару (недоведений удар, неправильна позиція ліктя чи кулака ударної руки);	– відведений за голову, піднятий вище рівня очей або опущений нижче плеча кулак, відведений вбік лікоть захисної руки під час удару); – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки; – не сформований кулак.
Прямий удар коліном у стегно, тулуб, голову на місці й у переміщенні.	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг	– завалювання корпусу в стійці чи під час виконання удару; – недотримання напрямку удару; – неправильна траєкторія удару (недоведений удар, неправильна позиція коліна знизу вверху а не проштовхування);	– втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки; .
Прямий удар ногою в тулуб, голову на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – незакрита нога після удару;	– удар без провалювання бедром на суперника; – завалювання корпусу в стійці чи під час виконання удару;	– втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки; – не сформований удар прямою ногою.

	– занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг	– недотримання напрямку удару; – неправильна траєкторія удару	
Верхній блок рукою на місці й у переміщенні Нижній блок рукою на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг	– блок не закриває голову; – завалювання корпусу в стійці чи під час виконання блоку; – недотримання напрямку блоку; – неправильна траєкторія блоку	– відведений за голову, піднятий вище рівня очей або опущений нижче плеча кулак, відведений занадто вбік лікоть захисної руки під час блоку);
Блок гомілкою від бічного удару ноги в стегно	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг	– занадто високо або низько піднята нога; – Блок ставиться занадто швидко до надходження удару	– втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
,			
,			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Блок + удар рукою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.

		повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	
Блок + удар ногою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Блок ногою + удар рукою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Блок рукою + удар ногою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Блок + удар рукою + удар ногою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій;

	та блоків;	синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Блок ногою + удар рукою + удар ногою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Блок ногою + удар ногою + удар рукою	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів та блоків;	– ті ж самі помилки, що і при виконанні одиночних ударів; – відсутність синхронності роботи рук і ніг, початок іншої дії до закінчення попередньої (запізніле повернення після удару в позицію захисту і навпаки)	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки..

Таблиця цінностей техніки виконання блоків та ударів

Середній рівень техніки – IV-VI ранки , 12-13, 14-15 років
Виконання комбінацій блоків і ударів руками і ногами обраним способом пересування чи вистрибування. В одному способі переміщення комбінація виконується чотири рази і більше. Різні комбінації технік хортингу демонструються не менше чим трьома способами переміщень без об'єднання обраних способів переміщення в комбінації
Способи переміщення та вистрибувань для виконання комбінацій блоків і ударів руками та ногами

Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Підхід-відхід кроком передньою ногою	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Підхід-відхід кроком задньою ногою	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Зміщення в сторону передньої ноги	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Зміщення в	– занадто	– при	– кулаки, опущені

сторону задньої ноги	відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Підскік-відскік	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Підхід-відхід у перехідній стійці	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Зміна стійки настрибуванням	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні;

	<p>ліктя; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;</p>	<p>– зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;</p>	<p>– втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.</p>
<p>Зміна стійки набіганням</p>	<p>– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;</p>	<p>– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;</p>	<p>– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.</p>
<p>Вихід з лінії атаки через передню ногу</p>	<p>– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;</p>	<p>– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;</p>	<p>– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.</p>
<p>Вихід з лінії атаки через задню ногу</p>	<p>– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до</p>	<p>– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні</p>	<p>– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання</p>

	рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	техніки в переміщенні;	техніки.
Вихід з лінії атаки через перехідну стійку	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Бічний удар у підборіддя на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Бічний удар в тулуб на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.

	позиція ніг;		
Удар знизу в підборіддя на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Удар знизу в тулуб на місці й у переміщенні	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.

Таблиця цінностей техніки виконання блоків та ударів в хортингу

Високий рівень техніки – VII- IX ранки, 16-17, 18-21, 18-35 років

Виконання комбінацій блоків і ударів руками і ногами з використанням різних способів переміщення чи вистрибування. Різні комбінації технік хортингу демонструються не менше чим трьома способами переміщень та вистрибувань об'єднаних в одну комбінацію.

Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні(-0,75 бала)	Грубі (-1,25 бала)
Переміщення трьома різними способами вперед (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та

	нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	падіння під час виконання техніки.
Переміщення трьома різними способами назад (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Поєднання переміщень вперед і назад (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Поєднання варіантів переміщень вбік-вперед-назад (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.

	коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;		
Поєднання переміщень вперед-назад-вихід з лінії атаки суперника (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Поєднання переміщень вперед-вбік-вихід з лінії атаки суперника (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.
Поєднання переміщень назад-вбік-вихід з лінії атаки суперника (в різній послідовності)	– занадто відкрита позиція тулубу через високо підняті або розведені лікті; – кулаки, опущені нижче підборіддя або підняті до рівня очей і вище; – занадто коротка, вузька, розтягнута позиція ніг;	– при переміщенні одна й та сама стійка не зберігає свої параметри; – зміщений цент ваги тіла в бік будь якої ноги при виконанні техніки в переміщенні;	– кулаки, опущені до поясу під час виконання комбінацій в переміщенні; – втрата рівноваги та падіння під час виконання техніки.

Таблиця цінностей техніки виконання кидків в хортингу

Легкий рівень техніки –I-III ранки, 8-9, 10-11 років			
Виконання кидків зі стійки без опору			
Виведення партнера в партер за допомогою больових прийомів і заломів зі стійки та фіксація больовим чи задушливим прийомом в партері			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Больові на зап'ясток	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Больовий важіль чи вузол на лікоть з переведенням партнера в партер та фіксацією больового чи задушливого прийому	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Больовий важіль чи вузол на плечовий суглоб з переведенням партнера в партер та фіксацією больового чи задушливого прийому	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.

		позиції партеру;	
Больовий прийом на ногу зі стійки (ступню, коліно, тазовий суглоб) і переведення партнера в партер та фіксацією больового чи задушливого прийому	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Задушливі прийоми в стійці з переведенням партнера в партер за допомогою рук та ніг	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Виконання кидків із вертикальним відривом суперника			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
– Виконання кидка із захопленням руками за одну або дві ноги з фіксацією в партері больового чи задушливого прийому	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.

– Кидок захопленням руками за тулуб з фіксацією больового чи задушливого прийому в партері	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
– Кидок захопленням руками за тулуб чи плече та стегно (із зовні чи з середини) з фіксацією больового чи задушливого прийому в партері	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Виконання кидків за допомогою ніг			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
– Підсічки (зовнішня, під п'яту під дві ноги)	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
– Зачіп під однойменну та	– недотримання напрямку кидка;	– неправильний вхід в кидок і	– незаплановані падіння при

різноїменну ногу з середини і ззовні	– неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
– Підніжки (передня, задня, бічна)	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
– Кидок розгинанням захопленням ногами за корпус і під ноги «ножниці»	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Виконання кидків за допомогою стегон			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
– Кидок через стегно	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка;

	<p>стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;</p>	<p>– повна втрата контролю над партнером.</p>
<p>– Підсади стегном</p>	<p>– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;</p>	<p>– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.</p>
<p>– Підхват під одну і під дві ноги</p>	<p>– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;</p>	<p>– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.</p>
<p>– Задній відхват</p>	<p>– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні</p>	<p>– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.</p>

		позиції партеру;	
Виконання кидків за допомогою рук			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
– Кидок через плече або через спину	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
-«Млин» (зі стійки, з колін)	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
– Кидок через голову (з можливим підсадом)	– недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером.
Больові та задушливі прийоми партеру			

Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Больовий прийом на зап'ясток в бік згинання, в бік розгинання, шляхом скручування	– недотримання напрямку виконання больового чи задушливого прийому; – порушення координації рухів при переході від кидка до больового чи задушливого прийому;	– порушення координації рухів при переході від кидка до больового прийому; – відсутність контролю спротиву партнера при виконанні больового чи задушливого прийому; – запізніле припинення больової чи задушливої дії після сигналу про здачу;	– травма в результаті виконання прийому; – травма в результаті виконання прийому, після якої один із партнерів не зміг продовжити виступ веде до автоматичної дискваліфікації.
Больовий важіль або вузол на лікоть за допомогою рук, ніг, плеча, тулубу	– недотримання напрямку виконання больового чи задушливого прийому; – порушення координації рухів при переході від кидка до больового чи задушливого прийому;	– порушення координації рухів при переході від кидка до больового прийому; – відсутність контролю спротиву партнера при виконанні больового чи задушливого прийому; – запізніле припинення больової чи задушливої дії після сигналу про здачу;	– травма в результаті виконання прийому; – травма в результаті виконання прийому, після якої один із партнерів не зміг продовжити виступ веде до автоматичної дискваліфікації.
Больовий прийом на плече шляхом викручування	– недотримання напрямку виконання	– порушення координації рухів при переході від	– травма в результаті виконання

руки в середину або на зовні	більшого чи задушливого прийому; – порушення координації рухів при переході від кидка до більшого чи задушливого прийому;	кидка до більшого прийому; – відсутність контролю спротиву партнера при виконанні більшого чи задушливого прийому; – запізніле припинення більшої чи задушливої дії після сигналу про здачу;	прийому; – травма в результаті виконання прийому, після якої один із партнерів не зміг продовжити виступ веде до автоматичної дискваліфікації.
Більовий прийом на суглоби ніг: викручуванням ступні на зовні та в середину, защемлення ахілового сухожилля, стегнового м'яза; важіль коліна проти природної траєкторії згину; перегинання тазового суглобу	– недотримання напрямку виконання більшого чи задушливого прийому; – порушення координації рухів при переході від кидка до більшого чи задушливого прийому;	– порушення координації рухів при переході від кидка до більшого прийому; – відсутність контролю спротиву партнера при виконанні більшого чи задушливого прийому; – запізніле припинення більшої чи задушливої дії після сигналу про здачу;	– травма в результаті виконання прийому; – травма в результаті виконання прийому, після якої один із партнерів не зміг продовжити виступ веде до автоматичної дискваліфікації.
Задушливі прийоми за допомогою передпліч; за допомогою ніг через руку; за допомогою одягу, без скручування шиї та	– недотримання напрямку виконання більшого чи задушливого прийому; – порушення координації рухів при переході від	– порушення координації рухів при переході від кидка до більшого прийому; – відсутність контролю спротиву	– травма в результаті виконання прийому; – травма в результаті виконання прийому, після якої один із

заламування хребта	кидка до больового чи задушливого прийому;	партнера при виконанні больового чи задушливого прийому; – запізніле припинення больової чи задушливої дії після сигналу про здачу;	партнерів не зміг продовжити виступ веде до автоматичної дискваліфікації.
--------------------	--	--	---

Таблиця цінностей техніки виконання кидків в хортингу

Середній рівень техніки – IV-VI ранки , 12-13, 14-15 років

Кидки з попереднім виведенням з рівноваги у відповідь на удар рукою або ногою, на спробу захоплення

Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Кидок із списку кидків легкого рівня шляхом ривка суперника за ударну руку чи ногу, або за одяг чи голову	– недотримання напрямку ривка; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– втрата контролю суперника при захопленні на ривок та переході від захоплення на кидок; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Кидок за допомогою поштовху суперника у відповідь на удар в тулуб, руку чи ногу	– недотримання напрямку поштовху; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка;	– втрата контролю при поштовху суперника та переході від поштовху на кидок; –	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над

	– порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партнеру;	партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Заведення суперника на кидок у відповідь на удар рукою чи ногою	– недотримання напрямку заведення; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– втрата контролю при заведенні суперника та переході від заведення на кидок; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партнеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.

Таблиця цінностей техніки виконання кидків в хортингу

Високий рівень техніки – VII-IX ранки, 16-17, 18-21, 18-35 років			
Комбінації технік із двох і більше кидків			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Больовий залом чи важіль з переходом на кидок і навпаки	– недотримання напрямку переходу від залому чи важеля	– втрата контролю суперника при переході від	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій

	<p>до кидка; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>залому чи важеля на кидок; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;</p>	<p>амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.</p>
<p>Кидок за допомогою стегон з переходом на кидок за допомогою ніг і навпаки</p>	<p>– недотримання напрямку переходу від одного кидка до іншого; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;</p>	<p>– втрата контролю суперника при переході від одного кидка до іншого; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;</p>	<p>– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.</p>
<p>Кидок за допомогою ніг з переходом на кидок за допомогою рук і навпаки</p>	<p>– недотримання напрямку переходу від одного кидка до іншого; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення</p>	<p>– втрата контролю суперника при переході від одного кидка до іншого; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки;</p>	<p>– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.</p>

	координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	
Кидок за допомогою ніг з переходом на кидок за допомогою вертикального відриву і навпаки	– недотримання напрямку переходу від одного кидка до іншого; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– втрата контролю суперника при переході від одного кидка до іншого; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Кидок за допомогою рук з переходом на кидок за допомогою ніг чи стегна і навпаки	– недотримання напрямку переходу від одного кидка до іншого; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	– втрата контролю суперника при переході від одного кидка до іншого; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	– незаплановані падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Кидок за	– недотримання	– втрата	– незаплановані

допомогою вертикального відриву з переходом на кидок за допомогою ніг і навпаки	напрямку переходу від одного кидка до іншого; – недотримання напрямку кидка; – неповна амплітуда кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	контролю суперника при переході від одного кидка до іншого; – неправильний вхід в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутність контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повна втрата контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Підготовка кидка за допомогою удару рукою чи ногою			
	Назва техніки		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Удар (або серія ударів) рукою + перехід на кидок вертикальним відривом	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.

<p>Удар (або серія ударів) рукою + перехід на кидок за допомогою ніг та стегон</p>	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка; 	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру; 	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
<p>Удар (або серія ударів) рукою + перехід на кидок за допомогою рук</p>	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка; 	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у фінальній частині кидка при 	<p>неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.

		формуванні позиції партеру;	
Удар ногою + перехід на кидок вертикальним відривом	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Удар ногою + перехід на кидок за допомогою ніг та стегон	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.

		фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру ;	
Удар ногою + перехід на кидок за допомогою рук	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.
Удар ногою чи рукою + перехід на задушливий або больовий прийом	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – недотримання напрямку кидка; – неповної амплітуди кидка; – порушення стійки; – порушення координації при виведенні з рівноваги при підготовці кидка;	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – втрати контролю суперника при переході від ударів до кидка; – неправильного входу в кидок і виконання його за рахунок сили, а не за рахунок техніки; – відсутності	неправильно вибрана дистанція переходу від ударів на кидок, що привело до: – незапланованих падіння при підготовці та найвищій амплітуді кидка; – повної втрати контролю над партнером; – травма в результаті виконання прийому.

		контролю партнера у фінальній частині кидка при формуванні позиції партеру;	
--	--	---	--

Таблиця цінностей тактичних дій в хортингу

Легкий рівень техніки – I-III ранки, 8-9, 10-11 років

Захист від одиночних ударів рукою чи ногою з атакою ударами у відповідь та захист від спроби захоплення для виконання кидка чи задушливого (больового) прийому з контратакою у відповідь за допомогою кидка чи серії ударів з контролем партнера

Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Захист від будь-якого удару рукою за допомогою блоків зі списку та додатково за допомогою блоків з прихопленням з послідуною контратакою	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоечасного виконання блоків та прихопленнь; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від будь-якого удару ногою за допомогою блоків зі списку та додатково за допомогою блоків з прихопленням, блоків двома передпліччями, відкидаючих блоків з послідуною	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоечасного виконання блоків та прихопленнь; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення

контратакою		підготовки контратаки;	комбінації.
Захист від спроби захоплення на кидок за допомогою блоків зі списку та додатково за допомогою блоків з прихопленням, блоків двома передпліччями, відкидаючих блоків з послідуною контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплення; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від спроби захоплення на задушливий чи больовий прийом за допомогою блоків зі списку та додатково за допомогою блоків з прихопленням, блоків двома передпліччями, відкидаючих блоків з послідуною контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплення; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Звільнення від захоплення на кидок, больовий чи задушливий прийом за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплення;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю

	– додаткових захисних дій;	ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
--	----------------------------	---	---

36. Таблиця цінностей тактичних дій в хортингу

Середній рівень техніки – IV –VI ранки , 12-13, 14-15 років			
Захист від атаки з комбінацій ударів та кидків у виконанні одного чи декількох суперників з послідуною позиційною та комбінаційною контратакою:			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Захист від серії ударів руками у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою ударів, прихопелень та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоечасного виконання блоків та прихопелень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів ногами у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою серії ударів, прихопелень та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоечасного виконання блоків та прихопелень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення

		підготовки контратаки;	комбінації.
Захист від серії ударів руками та ногами у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою серії ударів, прихопелень та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихопелень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів руками та захоплення на кидок у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихопелень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів ногами та захоплення на кидок у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихопелень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння;

		для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	– зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів руками та ногами і захопленням на кидок у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від атаки з декількох кидків у виконанні одного суперника з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів руками у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою ударів та прихоплень	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; –	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й

	захисних дій;	прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;	незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів ногами у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою серії ударів та прихоплень	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів руками та ногами у виконанні двох	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що	неправильно вибрана дистанція та час переходу в	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка

<p>чи більше суперників з контратакою за допомогою серії ударів та прихоплень</p>	<p>привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;</p>	<p>контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;</p>	<p>роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.</p>
<p>Захист від серії ударів руками та захоплення на кидок у виконанні у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою ударів та кидків</p>	<p>неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;</p>	<p>неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній</p>	<p>неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.</p>

		поведінці при цьому;	
Захист від серії ударів ногами та захоплення на кидок у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від серії ударів руками та ногами і захопленням на кидок у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.

		суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;	
Захист від атаки з декількох кидків у виконанні двох чи більше суперників з контратакою за допомогою ударів та кидків	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;	неправильно вибрана дистанція та час переходу в контратаку, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.

Таблиця цінностей тактичних дій в хортингу

Високий рівень техніки – VII-IX ранки , 16-17, 18-21, 18-35 років			
Захист від атаки одного чи декількох суперників, яка виконується з використанням побутових предметів та предметів одягу, імітаційної холодної та вогнепальної не бойової зброї, з використанням елементів забороненої техніки, елементів акробатики та послідууючою позиційною та комбінаційною контратакою з використанням тих же елементів та розбиванням предметів:			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Безпомилково (+0,25 бала)	незначні (-0,00 бала)	Значні і грубі (-0,5 бала)

<p>Захист від атаки одного суперника чи декількох по черзі чи одночасно з використанням імітаційної холодної зброї</p>	<p>– правильно вибрані час та дистанція для захисту і контратаки; – перехід в контратаку відбувся з нарощуванням темпу; – удари чи кидки виконувались з правильної дистанції та з контролем виконання; – перехід до атаки другого суперника відбувався без зупинки темпу; – предмети імітаційної холодної зброї використовувались гармонійно та ефектно і ефективно;</p>	<p>неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій;</p>	<p>неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому; – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; зупинки проведення комбінації; – незаплановане випускання імітаційної холодної зброї.</p>
<p>Захист від атаки одного суперника чи декількох по черзі чи одночасно з використанням вогнепальної не бойової зброї</p>	<p>– правильно вибрані час та дистанція для захисту і контратаки; – перехід в контратаку відбувся з</p>	<p>неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків</p>	<p>неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: – неправильної траєкторії ударів;</p>

	<p>нарощуванням темпу;</p> <p>– удари чи кидки виконувались з правильної дистанції та з контролем виконання;</p> <p>– перехід до атаки другого суперника відбувався без зупинки темпу;</p> <p>– предмети вогнепальної не бойової зброї використовувались гармонійно та ефектно і ефективно;</p>	<p>та прихоплень;</p> <p>– додаткових захисних дій;</p>	<p>– невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки;</p> <p>– додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників);</p> <p>– відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому;</p> <p>– травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації;</p> <p>– незаплановане вогнепальної не бойової зброї.</p>
<p>Захист від атаки одного суперника чи декількох по черзі чи одночасно з використанням елементів забороненої техніки</p>	<p>– правильно вибрані час та дистанція для захисту і контратаки;</p> <p>– перехід в контратаку відбувся з нарощуванням темпу;</p> <p>– удари чи кидки виконувались з правильної дистанції та з контролем виконання;</p>	<p>неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до:</p> <p>– нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень;</p> <p>– додаткових захисних дій;</p>	<p>неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до:</p> <p>– неправильної траєкторії ударів;</p> <p>– невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки;</p> <p>– додаткової підготовки контратаки</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – перехід до атаки другого суперника відбувався без зупинки темпу; – елементи забороненої техніки використовувались гармонійно та ефектно і ефективно з повним контролем впливу на суперника; 		<ul style="list-style-type: none"> відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому; – травми партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації.
Захист від атаки одного суперника чи декількох по черзі чи одночасно з використанням елементів акробатики	<ul style="list-style-type: none"> – правильно вибрані час та дистанція для захисту і контратаки; – перехід в контратаку відбувся з нарощуванням темпу; – удари чи кидки виконувались з правильної дистанції та з контролем виконання; – перехід до атаки другого суперника відбувався без зупинки темпу; – елементи акробатики використовувались гармонійно та ефектно і ефективно з повним контролем 	неправильно вибрані дистанція та час для захисту, що привело до: <ul style="list-style-type: none"> – нечіткого та несвоєчасного виконання блоків та прихоплень; – додаткових захисних дій; 	неправильно вибрана дистанція та темпо-ритміка роботи, що привело до: <ul style="list-style-type: none"> – неправильної траєкторії ударів; – невлучання в ціль; – прийняття незручної позиції для контратаки; – додаткової підготовки контратаки відносно іншого суперника (чи суперників); – відкритої позиції для атаки другого суперника і пасивній поведінці при цьому; – травми

	впливу на суперника;		партнера; – втрати контролю й незапланованого падіння; – зупинки проведення комбінації; – незаплановане випускання предметів.
--	----------------------	--	---

Таблиця цінностей додаткових показників в хортингу: акробатика, координація, сконцентрованість

Легкий рівень техніки – I-III ранки , 8-9, 10-11 років			
Виконання кожним спортсменом окремо акробатичних елементів зі списку (максимум 2 бали):			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Перекиди, перевертання, кульбіти	– відхилення від напрямку перекиду чи перевертання; – виконання техніки за рахунок сили без стартового імпульсу; – не чітке приземлення, без падіння;	– приземлення на незаплановану точку чи кінцівку;	– падіння на спину чи на коліна на будь-якій стадії виконання.
«колесо» через дві та одну руку	– відхилення від напрямку виконання «колеса»; – виконання техніки за рахунок сили без стартового імпульсу; – не чітке приземлення, без падіння;	– зігнуті в колінах ноги при виконанні;	– падіння на спину чи на коліна на будь-якій стадії виконання.

**Таблиця цінностей додаткових показників в хортингу: акробатика,
координація, сконцентрованість**

Середній рівень техніки – IV-VI ранки , 12-13, 14-15 років			
Виконання комбінацій акробатичних елементів зі списку (в парі чи команді синхронне), імітаційна робота атаки та захисту з предметами зі списку, в тому числі розбивання предметів:			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Незначні (-0,25 бала)	Значні (-0,5 бала)	Грубі (-0,75 бала)
Фляки, рандати, кульбіти, сальто – виконання в комбінаціях	– відхилення від напрямку виконання фляка, рандата чи сальто; – виконання техніки за рахунок сили без стартового імпульсу; – не чітке приземлення, без падіння;	– приземлення на незаплановану точку чи кінцівку;	– падіння на спину чи на коліна на будь-якій стадії виконання.
Фляки, рандати, кульбіти, сальто синхронне виконання в парі чи команді	– відхилення від напрямку виконання фляка, рандата чи сальто; – виконання техніки за рахунок сили без стартового імпульсу; – не чітке приземлення, без падіння;	– приземлення на незаплановану точку чи кінцівку;	– падіння на спину чи на коліна на будь-якій стадії виконання.

**Таблиця цінностей додаткових показників в хортингу: акробатика,
координація, сконцентрованість**

Високий рівень техніки – VII-IX ранки. 16-17, 18-21, 18-35 років			
Виконання складних координаційних, акробатичних елементів та розбивання предметів зі списку у поєднанні з бойовими елементами:			
Назва техніки	Класифікація помилок при виконанні		
	Безпомилково (+0,25 бала)	Незначні (-0,00 бала)	Значні і грубі (-0,5 бала)
Виконання силових та	– виконання статичних чи	– виконання статичних чи	– виконання статичних чи

<p>статичних вправ у поєднанні з акробатичними та бойовими вправами</p>	<p>силових вправ за правильною траєкторією з чітким переходом до динамічних прийомів, акробатичних та бойових комбінацій;</p>	<p>силових вправ з другої спроби, перехід до динамічних вправ потребував додаткової підготовки;</p>	<p>силових вправ привів до зупинки комбінації.</p>
---	---	---	--

ЗМІСТ

I.	Загальні положення	2
II.	Організація та проведення змагань	3
1.	Організація змагань	3
2.	Види змагань	3
3.	Система проведення змагань	3
4.	Розділи проведення змагань	4
III.	Учасники змагань	5
1.	Вікові групи	5
2.	Вагові категорії	5
3.	Допуск учасників до змагань	7
4.	Права та обов'язки учасників змагань	7
5.	Представники, судді, секунданти, тренери, капітани команд	8
6.	Мандатна комісія. Зважування учасників змагань	9
7.	Процедура жеребкування	9
IV.	Суддівська колегія змагань	11
1.	Формування суддівської колегії змагань	11
2.	Вимоги до членів суддівської колегії	11
3.	Головний суддя змагань	12
4.	Заступник Головного судді	13
5.	Головний секретар	13
6.	Головний лікар змагань	13
7.	Арбітр двобою	14
8.	Рефері	15
9.	Бокові судді	17
10.	Судді при учасниках	18
11.	Спостерігач змагань	18
12.	Суддя – інформатор	18
V.	Місце проведення змагань	19
1.	Устаткування місць змагань. Хорт	19
2.	Вимоги до місць проведення змагань	19
VI.	Розділ Боротьба	21
VII.	Розділ Військово-спортивний комплекс	25
VIII.	Розділ Двобій	43
IX.	Розділ Поліцейський самозахист	58
X.	Розділ Сутичка	60
XI.	Розділ Фехтування	67
XII.	Розділ Показовий виступ	76
XIII.	Розділ Форма	81
	Додатки	89